

KERTVÁROSI ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Tatabánya, 2024. 08. 26.

Váraljainé Vasecz Mária

Váraljainé Vasecz Mária
igazgató

Tartalom

I. NEVELÉSI PROGRAM	6
1.1. Alapelvek, értékek, célok	7
1.1.1. Alapelvek, értékek	7
1.1.2. A NAT 2020 alapján kitűzött általános nevelési céljaink	8
1.1.3. Feladatok	21
1.1.4. Munkánk eljárásai, módszerei	25
1.1.5. Egyéb eszközök	25
1.2. Személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés	26
1.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	26
1.2.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	28
1.3. Egészségfejlesztési program	33
1.3.1. Az egészségnevelés feladatai	36
1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek	42
1.4. A pedagógusok feladatai	44
1.4.1. A nevelőtestület minden tagjának feladata	44
1.4.2. Az osztályfőnökök feladatai	45
1.5. A kapcsolattartás rendje	47
1.5.1. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái	47
1.5.2. A szülő és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	47
1.5.3. A pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	50
1.5.4. A tanuló és az intézmény partnerei kapcsolattartása	50
1.5.5. A tanulók részvételi jogainak gyakorlásának rendje	51
1.6. A jogviszonylétesítés és a felvételi eljárás szabályai	53
1.6.1. Integrált oktatás	53
1.7. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	54
1.8. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	54
1.9. Az ismeretek számonkérésének rendje	55
1.9.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere	55
1.9.2. Az otthoni napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	58
1.10. Tanulmányok alatti vizsgák	59
1.10.1. Osztályozóvizsga	59
1.10.2. Javítóvizsga	59
1.10.3. Pótló vizsga	60
1.10.4. Különbözeti vizsga	60
1.11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	77
1.11.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló	77
1.11.2. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló	78
1.11.3. A hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása, illetve megvalósulása	82
1.11.4. A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	83
1.12. Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	86
II. HELYI TANTERV	89

2.1. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	90
2.1.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	92
2.1.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	93
2.1.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	94
2.1.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítás	94
2.2. Kerettanterv, tanórák, óraszámok, tananyag, választható tárgyak, csoportbontás	95
2.2.1. A választott kerettanterv megnevezése	95
2.2.2. Rendelkezés a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkeretének legfeljebb 10%-a felhasználásáról	95
2.2.3. Választható tantárgyak, foglalkozások megnevezése, ezek esetében a pedagógusválasztás szabálya	101
2.2.4. Választható (egyéb) foglalkozások	102
2.2.5. Az emelt szintű oktatás követelményei, módja, a tárgy és az óraszám megnevezésével	104
2.2.6. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	157
2.2.7. A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyag rész oktatása, a tanulók értékelése	158
2.3. Tankönyvek, taneszközök	158
2.4. Sajátos pedagógiai módszerek	161
2.5. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése	162
2.5.1. Mérési, értékelési rendszerünk alapelvei	162
2.5.2. A tanuló magatartása és szorgalma minősítésének elvei	165
2.5.3. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje	169
2.5.4. Hit és erkölcstan tantárgy értékelése és minősítése	170
2.6. A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek	170
2.7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	172
2.7.1. Az intézményünkben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás	173
2.7.2. Képességbontakoztató és integrációs felkészítés, lemorzsolódás megakadályozásával összefüggő programok	175
2.8. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek	186

Az INTÉZMÉNY ADATAI

2023. szeptember 01. naptól hatályos szakmai alapidokumentuma alapján az intézmény adatai.

A köznevelési intézmény megnevezése: Kertvárosi Általános Iskola

Feladatellátási helyei:

- Székhely (jogelődje: Bolyai János Általános Iskola)
Címe: 2800 Tatabánya, Hadsereg utca 40/a ● Hadsereg utcai telephelye (jogelődje: Kölcsey Ferenc Általános Iskola) címe: 2800 Tatabánya, Hadsereg utca 40/a
- Verebély László utcai telephely (jogelődje: Körösi Csoma Sándor Általános Iskola) címe: 2800, Tatabánya Verebély László utca 1.

Alapító szerv neve: Emberi Erőforrások Minisztériuma

Alapítói jogkör gyakorlója: emberi erőforrások minisztere

Fenntartó neve: Tatabányai Tankerületi Központ

OM azonosító: 201301

Köznevelési és egyéb alapfeladatai:

- általános iskolai nevelés-oktatás ● nappali rendszerű iskolai oktatás ● alsó tagozat, felső tagozat
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (autizmus spektrumzavar, és egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők) ● integrációs felkészítés
- tanulószoba, egész napos iskola

A Verebély László utcai telephelyen a sajátos nevelésű tanulók integrált nevelése-oktatása több területre terjed ki: mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - látási fogyatékos.

Az intézmény küldetésnyilatkozata

A Kertvárosi Általános Iskola nevelőtestületének célja, hogy olyan nevelési, tanulási szintté váljon a városrészben, ahol megvalósulhat a köznevelés fejlesztési projektek révén az itt tanítók felkészítése a modernizációs műveltségelemek autentikus, gazdag módszertani kultúrával történő megerősítésére.

A Kertvárosi Általános Iskola a 6-14 éves gyermekek általános műveltséget megalapozó nevelését, oktatását látja el a kompetenciaalapú oktatási elveket, módszereket követve, az önálló életkezdéshez, az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges készségfejlesztéssel, a számítástechnikai, informatikai eszközök használatával, a digitális írástudással a tanulás folyamatának módszertani megújítását követve.

Az intézmény általános iskolái megkülönböztetett figyelmet fordítanak az integrációs és képesség-kibontakoztató foglalkoztatásra, a tehetségigéretű tanulók gondozására.

Az Kertvárosi Általános Iskola intézményegységei szoros kooperációban látják el feladatukat, lehetőséget kínálva a szünidei kulturális és szabadidős programok kiteljesítésére.

Az Kertvárosi Általános Iskola kínálja a nemzedékek együttműködését, a horizontális tanulást, a demokratiai és közösségnevelést, a kulturált művelődési szokások megalapozását.

Az Kertvárosi Általános Iskola kiemelt figyelmet fordít az iskolai lemorzsolódás megelőzését támogató szervezetfejlesztésre és fokozott figyelmet fordít a szülőkkel, családokkal való partneri kapcsolatok kialakítására a korai iskolaelhagyás megelőzésének érdekében.

A pedagógiai programunk megalkotása során az motiválta a programkészítőket, hogy ennek megfelelően alakítsák ki az alapelveket, célokat, feladatokat, s a feladatokhoz rendelhető forrásokat.

A pedagógiai program tartalma és szerkezete is az egység megteremtését célozza, kimunkálását szakmai konszenzus előzte meg.

I. NEVELÉSI PROGRAM

1.1. Alapelvek, értékek, célok

1.1.1. Alapelvek, értékek

Iskolánk nevelő-oktató munkáját az alapvető emberi értékek, a nemzeti értékek, a környezeti értékek és a másság, a más népek iránti nyitottság hatja át.

Alapvető emberi, nemzeti és környezeti értéknek tekintjük:

- a gyermeki egyéniség tiszteletét _
- a felelősségtudatot
- a közösségi demokráciát _
- a pozitív jellemvonásokat, alapvető erkölcsi normákat
- az általános műveltség szilárd alapjait _
- toleranciát, megértést, nyitottságot a másság, más népek, más kultúrák iránt
- a beteg, sérült emberek iránti elfogadó, segítőkész magatartást
esélyegyenlőséget, a kiteljesedést,
- az emberi szabadságot
- nemzeti hagyományainkat, nemzeti azonosságtudatunkat _
- az európai közösség kultúráját
- a világnézeti és vallási sokszínűséget
- fogékonyságot a környező természet értékei iránt
- felelősséget a társadalmi és természeti környezetért
- igényt a kulturált, esztétikus környezetért

Az intézményben folyó nevelő-oktató munka kulcskompetenciái

A Nemzeti alaptanterv (2020) az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

A nevelő-oktató munka során tehát a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeletnek megfelelően az alábbi **kulcskompetenciákat kívánjuk fejleszteni**: A tanulás kompetenciái

Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi

Digitális kompetenciák

Matematikai gondolkodási kompetencia

Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

1.1.2. A NAT 2020 alapján kitűzött általános nevelési céljaink

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár

kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegségmegelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, a kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való észszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése

Az intézményben folyó nevelő-oktató munka kompetenciákon belüli tevékenységei

A fentebb meghatározottakból következően az alábbi kompetenciákon belüli tevékenységek és értékek kialakítása és elmélyítése folyik intézményünkben:

Az iskolában folyó nevelés-oktatás tantárgyi, tantárgyközi tartalmak és tevékenységek révén elsajátítható tudást közvetít, tovább fejleszti a kommunikációs és a tanulási képességeket. Folyamatosan nevel az anyanyelv igényes használatára, fejleszti az idegen nyelven történő kommunikáció iránti igényt, illetve az ehhez szükséges képességeket.

Elősegíti a kulturált magatartás (udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása), a kommunikáció kialakulását és gyakorlását a közösségben. Törekszik az előítéletmentességre, a konfliktusok kezelésére.

A matematikai és a természettudományos kompetenciák fejlesztésével hozzájárul az élő és az élettelen környezet jelenségeinek és folyamatainak megismeréséhez, az összefüggések, kölcsönhatások feltárásához, a természettudományos gondolkodás fejlődéséhez. Kiemelt feladatának tartja a természeti és az épített környezet védelmét, az egészséges életmód értékeinek elfogadását, valamint a fenntartható fejlődés és fogyasztás egyensúlyát célzó szemlélet kialakítását.

A digitális kompetenciák fejlesztésével hozzájárul az önálló információszerzés és – feldolgozás, a digitális kommunikáció képességének kialakulásához, a digitális eszközhasználat színvonalának fejlődéséhez. Ezzel képessé teszi a tanulókat az információk szerzésére, szűrésére és feldolgozására, az információs társadalomban való eligazodásra.

Az iskolai nevelés és oktatás egyik alapvető célja, hogy a tanulókat összefüggésekben és rendszerben való gondolkodásra nevelje, és megtanítsa őket a hatékony tanulási módok kialakítására és alkalmazására. Ezzel kialakítja a tanulóknál az ún. élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

Az iskola a tantárgyi képzésben, előnyben részesíti a képességfejlesztést, ezért az elméleti ismeretek és a pragmatikus, alkalmazott tudás meggyőző összekapcsolására törekszik. Mindezzel előmozdítja a tanulóknál a konstruktív attitűd kialakulását.

A rendelkezésre álló órakeretben a diszciplináris tudás közvetítése összekapcsolódik az alkalmazás lehetőségeinek megismertetésével. Ugyanilyen fontos az egyes diszciplínák közötti koherencia megteremtése: az, hogy az oktatás mindenkor vegye figyelembe a tantárgyak metszéspontjában elhelyezkedő közös tartalmakat és fejlesztési feladatokat.

Követelményeivel és tevékenységével ösztönzi a tanulókat tudásra épülő, önálló vélemény kialakítására, alternatívák felismerésére és mérlegelésére, majd az ezeken alapuló felelős döntésekre, illetve tudásuk folyamatos bővítésére. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal és problémakezelési módokkal felkészíti tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is.

A társadalmi-gazdasági fejlődés támasztotta igényeknek megfelelően felkészíti a tanulókat a felelős és aktív állampolgári szerepre, az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tiszteletben tartására. Elősegíti a tanulóknál az emberek egyenlőségének elismerését, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartását. Kialakítja a tanulóknál az érdeklődést a

társadalmi jelenségek és problémák iránt. Az igényt a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekszik a demokrácia érvényesítésére.

Feladata a nemzeti és európai identitástudat továbbépítése a tanulóban, valamint intellektuális, érzelmi és testi érésük egyensúlyának biztosítása. A személyiség formálásában nélkülözhetetlen szerepet tölt be az esztétikai nevelés. Nevelő-oktató tevékenységével elősegíti az esztétikai-művészeti élmények iránt fogékony és befogadásukra képes személyiség kifejlődését. Elősegíti a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság, érdeklődés és fogékonyság kialakulását

Együttműködésre és kooperációra nevel, fejleszti a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyeket: az önismeretet, az önbizalmat, az alkalmazkodóképességet, a kudarcátűrést.

Az iskola a saját arculatával, teljes programjával, helyi sajátosságaival, a tanulás szervezésének változatos módjaival biztosítja, hogy diákjai érdeklődésüknek, képességeiknek, eredményeiknek, pályaválasztási szándékuknak megfelelően tanulhassanak.

Hozzájárul a reális énkép és önértékelési mechanizmus kialakulásához és felkészíti a diákokat a felnőtt lét szerepeinek betöltésére. A képzési folyamatban figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, az életkorhoz és az egyéni érettséghez igazodva optimalizálja terhelésüket. Személyre szóló fejlesztésre törekszik, támaszkodik a tanulók érzelmi intelligenciájára, képzeletére, számít kreativitásukra, illetve tudatosan is előmozdítja mindezek fejlesztését.

A személyiségfejlesztésben fontos feladat a felelős társadalmi magatartás kialakítása, a megfontolt döntéshozatalra képes, aktív állampolgári szerepre, a demokratikus életforma gyakorlására való felkészítés, ezzel együtt a jogok és kötelességek összetartozásának tudatosítása. Hozzájárul a közösségi életbe történő aktív bekapcsolódást segítő szociális kompetenciák fejlődéséhez, a kezdeményező, kreatív és vállalkozó állampolgárrá váláshoz. A magatartás, az életvitel, a szociális képességek területén lényeges az önmagukért, társas környezetükért és a tágabb természeti-társadalmi környezetért érzett erkölcsi felelősség fejlesztése.

Az iskola által szervezett tevékenységekben, tanulási és más élethelyzetekben tapasztalja meg a tanuló az olyan normák fontosságát és érvényesíthetőségét, mint a másik ember megbecsülése, a cselekvő hazaszeretet, a nyitottság más népek kultúrája, hagyományai iránt. Ennek érdekében az iskola előnyben részesíti azokat a tanulási formákat, amelyekben meghatározó a kezdeményezőkészség, a másokkal történő hatékony együttműködés, valamint a saját munkáért, cselekedetért érzett felelősség. Ilyen a fogékonyság az emberi kapcsolatokra,

a barátságra, a család megbecsülése, szeretete. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség. A tanulók személyiségére meghatározóan hatnak az iskolában töltött évek, mindennapjainak létmódja, az a légkör és környezet, amelyben az iskolai élet zajlik. Elősegíti az egészséges életvitel iránt elkötelezett szemlélet és magatartás kialakulását. Felismerteti a testi és lelki egészség megalapozásának és megőrzésének fontosságát az egyes tanuló szintjén is, elősegíti az ehhez szükséges magatartásformák elsajátítását. Elősegíti az egészséges és kulturált életmód iránti igény, a testmozgás iránti igény kialakulását.

Az iskolai nevelés-oktatás fontos feladatának tartja, hogy biztosítsa a diákok a testi, lelki és szociális fejlődését, és hozzájáruljon a környezettudatos magatartás kialakulásához.

Alakuljon ki a tanulóknak az élet tisztelete, védelme, a természeti környezet megóvása.

Fogékonnyá váljanak az élő és az élettelen természet szépsége iránt.

A piacgazdaság keretei között működő társadalomban elengedhetetlen feladatnak tekintjük a mindennapi életben fontos és alkalmazható gazdasági-, pénzügyi és vállalkozói ismeretek és technikák elsajátíttatását.

A tanulóknak pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt.

Értsék saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét és felelősségét. A tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatot, a hasznot vagy költségeket.

Az iskola felkészíti tanulóit arra, hogy az iskolából a folyamatosan változó világba lépnek.

Ismerjék és ápolják hazánk természeti, történelmi-kulturális értékeit, illetve hagyományait. Tudatosuljon bennük az Európai Unió és benne a magyar társadalom demokratikus létmódja. Legyenek tisztában hazánk szerepével az európai integrációs folyamatokban, szembesüljenek a kultúraváltás és a globalizáció jelenségeivel, kihívásaival.

Alakuljon ki a tanulóknak a világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelésre és önértékelésre, valamint az önálló tanulás képessége.

Szülőföldünk, Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek, tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet, magyarságtudat.

Városunk és iskolánk hagyományainak ápolása, értékeinek megőrzése.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos

értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé, és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

A NAT 2020 által előírt célok, alapelvek, amelyek szorosan beépülnek intézményünk céljai, alapelvei közé

A NAT a magyar kulturális és pedagógiai örökség alapelveit tekinti a magyar oktatás-nevelés alapjának, ezek hagyományaira épül. Mindemellett a nemzeti köznevelési törvény elveinek felel meg. Mindezeket figyelembe véve határozza meg az elsajátítandó tanulási tartalmakat, és az oktatásszervezésre vonatkozó eljárásokat állapít meg.

Célok

1. tanulást támogató pedagógiai módszerek kidolgozása, tanulási módszerek fejlesztése,
2. differenciált, személyközpontú nevelést lehetővé tevő módszertani kultúra erősítése,
3. a méltányosság elvén alapuló tanulási környezet kialakítása,
4. a személyiség és a társas készségek fejlesztése, a tanulási motiváció növelése.
5. fejlesztő, tanulást támogató értékelés

Értékek

1. tanulóközpontúság,
2. az egyéni tanulási utak támogatása,
3. differenciált fejlesztés,
4. méltányos, esélyegyenlőséget biztosító oktatás.

Alapelvek

1. adaptivitás,
2. méltányosság,
3. tanulástámogatás,
4. közösségi lét,
5. komplexitás.

A NAT-ban megfogalmazott alapelvek

Az iskolánkban dolgozók munkájuk során megvalósítják a NAT-ban megfogalmazott alapelveket:

Egységesség és differenciálás

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató tevékenység a tanulási eredmények elérését segítik elő olyan differenciáló módszerekkel, amelyek minden szempontból akadálymentesek, és minden tanuló számára egyformán hozzáférhetőek, illeszkednek a tanulói különbségekhez. A feladatok, tevékenységek tervezésekor a differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, és mindenekelőtt a fejlesztő, tanulást támogató értékelés kerül előtérbe. Mindezekhez további cél a megfelelő és e módszereket támogató tanulási környezet biztosítása.

Tanulási környezet

A tanulást segítő környezet kialakítása, mely azt jelenti, hogy a terem berendezése gyorsan átalakítható, rugalmasan kezelhető legyen az éppen alkalmazni kívánt tanulásszervezési eljárásnak megfelelően. Kiemelten fontos, hogy a tanulók életkorának megfelelőjenek, nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. A tanulók aktív részvételének és ezek feltételének biztosítása kiemelt cél a NAT-ban.

Elvárás a tevékenységközpontú tanulásszervezési formák alkalmazása. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása.

Kiemelt alapelv a több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása, továbbá a problémák komplex módon történő vizsgálata.

„Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak.”

Ennek egyik nagyon fontos eleme, hogy a tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

Kiemelt szerepe van az IKT és digitális eszközök (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz) beépítésének a tanórákon, foglalkozásokon, illetve, hogy internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vegyenek igénybe.

Továbbá a NAT-ban kiemelt alapelv a tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapuljon.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében minden esetben biztosítani szükséges a tanulók számára az igényeikhez megfelelő tanulási környezetet, feltételeket, a megfelelő kompetenciával, felkészültséggel rendelkező pedagógusokat és minden esetben a megfelelő tanulásszervezési eljárásokat és módszereket.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatást nagyban segítik az alábbi lehetőségek:

- teamben történő tanítás megvalósulása,
- differenciálás speciális megvalósulása,
- tantárgyi integrációt segítő tanulásszervezési eljárások megvalósulása: projektmunkák, egyéni, csoport-, pármunkák stb.
- egyéni fejlesztési tervek készítése, megvalósítása,
- egyéb szakemberek bevonása a munkába (gyógyypedagógus, logopédus, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók stb.),
- digitális lehetőségek kiaknázása.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A NAT egyik fontos alapelve a tanulói teljesítmények értékelése. Ennek egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását. Hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, egyben lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére. Szükség van az újra tervezésére, a tanulási, illetve didaktikai célok újra definiálására és további célok, feladatok meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. Az értékelésnek mindig adatokon és tényeken kell alapulnia. A jól tervezett és lebonyolított értékelés segíti a pedagógust a megfelelő módszerek, tanulásszervezési eljárások kiválasztásában. Illetve a tanulót is segíti a saját

tanulási módszereinek megválasztásában. Kiemelt feladat a diagnosztikus mérés és a folyamat közbeni fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

Modern pedagógiai módszerek

Pedagógiai munkánkban kiemelten figyelünk az új NAT-ban megnevezett pedagógiai módszerek alkalmazására:

- az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés (utóbbinak megjelenési gyakorisága sokszorosára nőtt a NAT-ban),
- az egyénre szabott tanulási lehetőségek térnyerése
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása.

További kiemelt alapelveink

Erkölcösség, lelkiismereti és vallásszabadság

Felelősség

Szakmai önállóság

Vallási-világnézeti semlegesség

Hátrányos megkülönböztetés tilalma

Gyermekek mindenek felett álló érdeke

Közösségi lét

Komplexitás

Nevelési alapelveink:

Egyenrangúság

Következetesség

Motiváció

Koncentráció

Didaktikai alapelveink:

Rendszeresség és fokozatosság

Tudatosság és szakszerűség

Életkori sajátosságok figyelembevétele

Tapasztalatszerzés és öntevékenység

Azonos életkorú gyerekek különbözőségének elve

Olyan teljesítményképes tudás megszerzését tűzzük ki célul, melyben az egyéni képességek, a kreativitás sokoldalúan kibontakoznak.

A személyiségfejlesztésben az értelmi nevelés mellett az érzelmi nevelést is erősíteni kívánjuk.

Céljainkat akkor tekinthetjük elértnek, ha:

- az iskola elfogadó, nyugodt légköre lehetővé teszi a zökkenőmentes átmenetet az óvodából az iskolába
- tanulóink pedagógiailag igényes, magas szintű oktató-nevelő munka során sajátítják el az elemi ismereteket
- tanulóink kulcskompetenciáit, alapvető készségeit, képességeit, az életkori sajátosságaiknak megfelelően fejlesztjük
- tanulóink elsajátítják az alapvető viselkedési szokásokat, elfogadják a társadalmi normákat, pozitív beállítódásokat, s ezek beépülése mindennapi kommunikációjukban, viselkedésükben tetten érhető - kialakul a tanulóknak az egészséges életmód és a kulturált szabadidő eltöltésének igénye - az iskola biztosítja az optimális feltételeket a szellemi, fizikai fejlődéshez, önálló ismeretszerzéshez
- a tehetséggondozás és felzárkóztatás során minél több tanulónk jut el saját képességei maximumára - a digitális írástudás felhasználói és alkalmazói szinten minden tanuló számára elérhető
- tanulóink minden segítséget megkapnak hátrányaik leküzdéséhez, a továbbtanuláshoz és a társadalomba való beilleszkedéshez
- tanulóink rendelkeznek önmaguk és a társak másságának pontos ismeretével, a megértéssel, a türelemmel, ha elkerülik és elítélik mások hátrányos helyzetével való visszaélést

- a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése növeli önbizalmukat és kudarctűrő képességüket, a gyermekek sérülésétől függően felkészíti őket az önállóság általuk elérhető szintjére
- az intézmény tartósan képes a különböző szociokulturális háttérrel és eltérő képességekkel érkező gyerekek fogadására és együttnevelésére
- oktató-nevelőmunkánkban kiemelt szerepet kapnak az együttneveléshez szükséges módszerek – az iskola párbeszédet alakít ki minden szülővel – az intézményben létezik a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók aránya, illetve csökken az osztályt ismételni köteles hátrányos helyzetű tanulók aránya.
- csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt kikerülők száma az iskolai rendszerből
- az országos kompetenciamérések eredményei a pedagógiai hozzáadott érték figyelembe vételével — az országos átlagot elérik.
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű fiatalok száma
- alkalmazásra kerül az intézmény egészét érintő mérési forma, valamint a szülői elégedettséget visszajelző eljárás

A sikerkritériumok mérésének eszközei, módszerei:

- elégedettségvizsgálatok: szülői, tanulói interjú, kérdőívek – továbbtanulási mutatók – tantárgyi mérések, tesztek
- DIFER-mérés, beszédvizsgálat, percepció-vizsgálat, pedagógiai- és pszichológiai mérések – megfigyelés – szociometria készítése osztályfőnöki óra keretében

1.1.3. Feladatok

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon
- sajátíttassuk el az adottságokhoz és korlátokhoz rugalmasan alkalmazkodó mennyiségű és minőségű műveltségtartalmakat – gazdagítsuk az érzelemvilágot, fejlesszük a felelősségtudatot, a kitartást – alapozzuk meg tanulási szokásokat
- sajátíttassuk el az önálló ismeretszerzés technikáit, a feladat- és problémamegoldás módszereit – segítsük a gyerekeket tanulási nehézségeik leküzdésében, hátrányaik csökkentésében
- erősítsük a humánus magatartásmintákat, a pozitív viselkedési szokásokat, biztosítsuk az elfogadó nyugodt légkört

- iskolánk tárgyi környezetét, a tantermeket és közösségi tereket úgy alakítsuk ki, hogy tükrözzék az iskolába járó tanulók kulturális sokszínűségét és értékeit.
- elégítsük ki a gyermekek mozgásigényét a mozgáskultúra megalapozásával, fejlesztésével
- fejlesszük alapkompétenciáikat, az olvasás, írás, számolás képességét, a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat kialakítását, ha szükséges, speciális módszerek és a digitális pedagógia alkalmazásával
- fejlesszük a tanulóknál azokat a készségeket, képességeket, amelyek a környezettel való harmonikus kapcsolathoz, illetve a társadalomba való beilleszkedéshez szükségesek. erősítsük a pozitív jellemvonásokat:
- az önismeretet – a segítőkézséget – a szolidaritás érzését – az empátiát – az együttműködési készséget – a megbízhatóságot, a becsületességet, a szavahihetőséget
- gyakoroltassuk a demokratikus normarendszert az elemi állampolgári ismeretek és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek elsajátításával
- tudatosítsuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, ezek fontosságát a kortárs kapcsolatokban
- építsük tovább az alpműveltséget az önálló tanulás és az önművelés gyakoroltatásával, a képességek célirányos fejlesztésével, a közvetett kommunikáció gyakorlásával, a művészeti készségek fejlesztésével, a digitális írástudás elsajátíttatásával
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás az egyéni képességek objektív felmérésével és figyelembevételével történik, ezen keresztül, biztosítsuk a tanulóknak a folyamatos visszajelzést teljesítményükről, magatartásuk és szorgalmuk minőségéről
- a tanórán kívüli foglalkozásokkal, az iskolai rendezvényekkel segítsük a tartalmas és személyiségüket gazdagító szabadidő-eltöltést – törekedjünk a tanítási órák hatékony és maximális kihasználására
- nyílt napok, bemutató órák szervezésével nyújtsunk betekintést oktató-nevelő munkánkba – a továbbtanuló diákjainknak szervezzünk középiskolai előkészítő programot
- feladatunknak tekintjük a legfontosabb keresztény egyházi ünnepek és a hozzájuk kapcsolódó szokások illetve szellemiségük megismertetését; a zenei tájékozottság bővítését a különböző zenetörténeti korszakokból származó egyházzenei szemelvények segítségével.

Speciális feladataink a tanulói összetétel következtében:

- olyan habilitációs, rehabilitációs tevékenységrendszer kidolgozása, amely figyelembe veszi a fogyatékosság típusát, súlyossági fokát, kialakulásának idejét, a tanuló sajátosságait, a társadalom integrációs elvárásait

- sajátos nevelési igényű tanulóinknál sérülés-specifikus egyéni fejlesztési tervek alapján történő oktatás
- a tanulásban akadályozottak és más fogyatékosok fejlesztése a sérülés-típusához igazodó csoportos és egyéni oktatással-neveléssel, melynek során kiemelt hangsúlyt helyezünk a sérült funkciók korrekciójára - a tanulók értelmi fejlesztése a sérülés súlyosságához alkalmazkodva
 - a sérült kommunikáció különböző szintjeinek korrekciója, fejlesztése a sérülés típusától és súlyosságától függően - hallásgondozás és beszédnevelés a hallássérültek számára - mozgásfejlesztés, korrekció a sérülés típusától és súlyosságától függően
 - a követelmények teljesítéséhez az egyéni haladási ütemet figyelembe vevő, rugalmas, időkeret biztosítása azon tanulók számára, akiknél az évfolyamra meghatározott követelmények teljesítése akadályozott
 - sokoldalú szemléltetéssel, cselekvéssel biztosítani az egyes tantárgyakhoz kötődő képesség- és készségfejlesztés, a tevékenységek bővülő körét
 - a szülők és az iskola között olyan kapcsolat megteremtése, ahol a nevelési feladatok megvalósításában partnerként vesz részt a szülő
 - a tanulási zavarok (olvasási, írási, számolási gyengeség) esetén speciális terápiás módszerek alkalmazása.
 - Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a tanulószobai és napközis foglalkozás, a szakkörök és a diákkörök, a szervezett kulturális / szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében.
 - Az iskolában biztosított internet-hozzáférés a diákok számára az informatika teremben a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése céljából a nevelői felügyelet és irányítás mellett

Az iskolánkban folvó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei

- minden gyermek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének, illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat
 - a tanulási stratégiák megválasztásában és a taneszközök használatában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele
- személyes példamutatással neveljük gyermekeinket toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása
- a mentális képességek céltudatos fejlesztésével, az önálló tanulás és az önművelés alapozásával, gyakoroltatásával, az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül
- megismerjük és alkalmazzuk a szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére

- a kialakított, kidolgozott digitális eszköztár alkalmazása a tanulói fejlesztő munkában
- a diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez megyei, illetve országos standardizált mérőeszközöket alkalmazunk
- a nevelési-oktatási eljárások pedagógiai eszközeit a kooperatív technikákkal és további innovatív módszerekkel (projektmunka, kollaboratív munka stb.) ötvözzük
- a fejlesztő értékelés az egyik legfontosabb pedagógiai eszköze pedagógusainknak
- napjaink pedagógiai gyakorlata, tapasztalata, valamint a nevelés kiemelt szerepe a nevelő-oktató munka során megkívánja, hogy a módszereket a nevelés folyamatában betöltött szerepük alapján csoportosítsuk – ezt szem előtt tartva választunk az alábbi módszerek közül
 - aktív tanulás, melynek segítségével:
 - a tanuló nem passzív befogadó, hanem aktív résztvevője, alkotója a tanulási folyamatnak.
 - a tanári tevékenységről a tanulói tevékenységekre helyeződik a hangsúly.
 - ezzel készül(het)nek fel az élethosszig tartó tanulásra, a változó környezetnek való megfelelésre.
 - a tanultak könnyebben felidézhetők, hisz aktív részese volt a folyamatnak.

A megvalósítása keretei között hangsúlyos szerepet kap:

- hatékony és újszerű tanulási módszerek bevezetése - aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés - egyénre szabott tanulási lehetőségek - a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, amelyben jelentős hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg, - teamtanítás alkalmazása
- nem tanórai formában megszervezett kötelező „tananyagátadás” (projektek, témahét, erdei iskola, stb.) - egyenlő hozzáférés biztosítása
 - Digitális technológiával támogatott oktatási módszerek - egésznapos nevelés - csoportbontások - tanórai differenciált foglalkozások - felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások, - habilitációs, rehabilitációs foglalkozások - szakkörök, sportkörök - gyógytestnevelés, úszásoktatás, gyógyúszás

- Rendszeres és alkalmi szabadidős tevékenységek, tanórán kívüli programok, táboroztatás _ beszélgetőkörök _ heti értékelések _ kooperatív — interaktív tanulási technikák és tanulásszervezési módszerek

1.1.4. Munkánk eljárásai, módszerei

a) A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:

meggyőzés, minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép, bírálat, önbírálat, beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás, előadás, vita, beszámoló

b) A tevékenység megszervezésének módszerei: követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás

c) A magatartásra ható módszerek:

ösztönző módszerek (ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret)

d) Önkontrollt fejlesztő módszerek:

Ezek a módszerek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák, a negatív viselkedés kialakulását próbálják megakadályozni: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, tilalom, elmarasztalás.

1.1.5. Egyéb eszközök

a) Nyelvi eszközök: beszéd, beszélgetés, interjú

b) „Nem-nyelvi” eszközök: arckifejezés, szemmozgás, tekintet, testközelség, térközsabályozás, testhelyzet, testtartás, mozdulatok, kulturális jelzések

c) Szociális technikák: Ezeket a technikákat a tanulók a felnőttektől tanulják el, kezdetben a családban (gyermekkori beidegződés), majd az iskolai közösségben. Ezért nagyon fontos, hogy a diákok milyen mintát kapnak otthon és az iskolában.

Technikák az ön- és társismeret fejlesztéséhez:

- fejlesztő interjú
- fejlesztő beszélgetés
- ön- és társismereti játékok • önvizsgálati kérdőívek

Ezek olyan eszközök, technikák, amelyeknek lényeges eleme, hogy a világra vonatkozó ismeretek mellett, azokkal szinkronban fejlesszük a tanulók belső, pszichés világát, társas kapcsolatait, egyedi tulajdonságait, készségeit.

Szociális készségfejlesztő technikák:

- minta- és modellnyújtás
- megerősítés (buzdítás, dicséret, jutalmazás)

- szerepjáték
- dramatizáló tevékenység
- a tanulók problémamegoldó és konfliktuskezelő készségeinek fejlesztése és a meglévők erősítése.

1.2. Személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés

1.2.1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Pedagógiai programunk a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, valamint a helyi sajátosságokra épül.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztassák ki személyiségüket.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magába, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett kiválasztással, elrendezéssel.

A tananyag feldolgozása, az összefüggések feltárása megalapozza a tanulók:műveltségét _ világszemléletük, világképük formálódását _ társas kapcsolatát _ eligazodásukat saját testükön, lelki világukban _ tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A pedagógiai program összeállításánál figyelembe vettük, hogy olyan követelményeket határozzunk meg, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást. Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk pedagógiai programja, nevelési, tanítási-tanulási folyamata adjon teret:

- a színes, sokoldalú iskolai életnek, tanulásnak, játéknak, munkának.
- _fejlessze tanulóink önismeretét, együttműködési készségüket, eddze akaratukat.
- járuljon hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik kialakításához.

Pedagógiai programunk alapja olyan közös gondolkodást kíván az iskolafenntartó és iskolahasználó részéről) amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos más fóruma is.

Személyiségjegyek fejlesztése

„Önismeret, önértékelés fejlesztése pályaorientáció – önbecsülés — önkritika — önbizalom – viselkedési normák elsajátítása, alkalmazása – kommunikációs képességek fejlesztése – jellem, személyiségformálás – az egyensúly, a harmónia megteremtése

A szocializáció fejlesztése

- tanulási technikák megtanítása művelődés, önművelés
- praktikus ismeretek elsajátítása
- szabadidő igényes eltöltése – hagyományápolás

Szokásrendszerek alakítása

szokások alakítása, egészséges életmódra nevelés

A kompetencia alapú oktatás személyiségfejlesztéssel kapcsolatos tartalmi

elemei

- a kompetencia alapú oktatás elterjesztése a tanulói motiváció fejlesztése érdekében – a tanulás iránti motiváció fejlesztése, a megismerési vágy fenntartása, és az iskola változatos, gazdag fejlesztő programkínálata közti összefüggések felvázolása
- a tanulók képességfejlesztésében az ismeret, tudás, attitűd megfelelő arányának kialakítását támogató szemlélet hangsúlyozása
- a kompetencia alapú oktatás és a tanulók tanulási folyamatban garantálható sikerességének kapcsolata
- az érdeklődés (mint tanult motívum) pozitív élményekkel történő felkeltése, a kielégítést szolgáló, örömet adó aktivitás lehetőségének biztosítása a kompetencia alapú programcsomagokhoz tartozó tevékenységrendszer bevezetésével
- olyan tanulásirányítási módok alkalmazása, amelyben minden gyerek megtalálja a kedvére való elfoglaltságot, felhasználva ehhez az egyes tantárgyakban rejlő lehetőségeket is
- „a tantárgyak közti merev határrendszer megszüntetésével a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás és nevelés egységes feladatellátása (műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatás személyiségfejlesztő, és képességfejlesztő lehetőségei) – a játékszeretet fejlesztése révén az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása/megtanítása, a játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárával az informális tanulás lehetősége

- a nevelés, a tanítás-tanulás folyamatában az alkotó jellegű feladatok rendszeressé válása, a személyiség fejlődéséhez az együttműködés (projektek, csoportmunka és pármunka szervezeti fonnák) hangsúlyos alkalmazása
- az iskolai következetes, reális a tanulói teljesítményértékelése kapcsán jelentősen átalakul a tanulók önértékelése, és inkább a tanulási folyamat értékelésére, illetve a fejlesztő értékelésre helyeződik a hangsúly
- a számonkérés elsődleges szempontja nem az ismeretközpontúság, hanem a mindennapi élethelyzetekhez való alkalmazkodás és helytállás
- az egyéni képességek figyelembe vétele, a differenciált terhelés, illetve a terhelés képességekhez való igazítása

1.2.2. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösség olyan emberi együttélés, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Célja, hogy a közösség, mint tevékenységi keret segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

A család, az iskola, az iskolán kívüli közösségek a közösségi nevelés területei.

Legfontosabb célunk

- olyan valódi közösséget formálni, amely képes a közös értékrendet kialakítani, elfogadni és eszerint működni; _ közös célt megfogalmazni és annak érdekében működni; _ az egyén véleményalkotó, vélemény-nyilvánító képességét fejleszteni;
- a másságot elfogadtatni, együtt érző, harmonikus embertársi kapcsolatokat kialakítani.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei

- a tanórák:
- szaktárgyi órák
- osztályfőnöki órák
- tanórán kívüli foglalkozások
- napközi, tanulószoba, séta, kirándulás, szakkörök, diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenység

Feladataink a közösségfejlesztéssel kapcsolatban

- minden tanuló Ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához nélkülözhetetlenek.
- Ismerje meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
- Sajátítsa el azokat az ismereteket, tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek.
- Legyen nyitott és megértő a különböző szokások, kultúrák, vallás és a másság iránt.
- Váljon érzékennyé a környezet állapota iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezetének értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Legyen jellemző rá a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- Tudjon társaival, és a felnőttekkel adott témáról anyanyelvén szabatosan kommunikálni.
- Ismerje meg a leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőket és ezek elkerülési módjait.
- Kapjon kellő mennyiségű ismeretet a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.
- Tanuljon meg tanulni.
- Legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére.
- Az azonos érdeklődésű közösségek erősítése (erdei iskola, témahét, projektek, stb.)

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok

- A tananyag elsajátítása, a tanulás tanítása – segítse a tanulók kezdeményezéseit, – járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez,
- – a közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és a társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának, fejlesztésének segítésére, – mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet, – ösztönözzön a környezet hagyományainak feltárására, ápolására, – alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezetkímélő magatartás meghatározó alapelv,
- ösztönözze a tanulókat abban, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményalkotás és kifejezés álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában,
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére, – fejlessze a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást, – fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre, – adjon átfogó képet a munka világáról,
- a változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzését. (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny) – a tanulás támogatása
- tanulók együttnevelésének tudatos megszervezése – kölcsönös segítségnyújtással – közösségi ellenőrzéssel
- tanulmányi- és munkaerőkölcs erősítésével

A tanórán kívüli közösségfejlesztés színterei

- diákönkormányzati munka
- a szakkörök
- az egésznapos nevelés szabadidős tevékenységei –
- napközi – tanulószoba –
- séta, kirándulás

Tennivalóink

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

- a közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, az együttműködés megalapozása, fejlesztése
- a közösségi magatartás erősítése sokoldalú és változatos tevékenységformák biztosításával (irodalmi, zenei, képzőművészeti, kézműves, kulturális foglalkozások) . képességeik, szociális motívumaik (szociális kompetenciájuk) fejlesztése, hogy a gyerekek kapcsolataikat alakítani tudják,
- képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket.
-

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diákönkormányzatok a tanulók önirányító közösségei, melynek keretében a tanulók pedagógus irányítóval együtt intézik saját ügyeiket. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra.

(EMMI 20/2012 120§)

- (2) A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt
 - a) saját működéséről,
 - b) a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
 - c) hatáskörei gyakorlásáról,
 - d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
 - e) az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
 - f) amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.
- (3) A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével. Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő betérjesztést követő harminc

napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

- (4) A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.
- (5) Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat véleményét – az Nkt. 48. § (4) bekezdésben meghatározottakon túl –
 - a) a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
 - b) a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
 - c) a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
 - d) * az iskolai sportkör – a munkaterv részét képező – szakmai programjának megállapításához,
 - e) az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
 - f) a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
 - g) az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben,
 - h) az iskolai étkeztetés keretében biztosított ételek minőségéről, az iskola házirendjében szabályozott módon
- ki kell kérni.
- (6) Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.
- (7) A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.
- (8) A diákközgyűlés összehívását az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint.
- (9) A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.
- (10) A diákönkormányzatok jogosultak szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség az iskolában, kollégiumban a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

1.3. Egészségfejlesztési program

Az egészségi állapotot négy tényező határozza meg:

- genetikai tényezők
- környezeti tényezők
- életmód
- az egészségügyi ellátó rendszer működése

E tényezők közül az iskola környezetének alakítására és a tanulóink életmódjának jobbítására tudunk figyelmet fordítani. Az iskolai egészségfejlesztés magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit. Az iskolában a családi környezet mellett mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az egészségnevelés területei

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területek beépülnek az iskolai oktató- nevelő tevékenységébe. Fontos, hogy a tanulók értsék az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek.

A területek felsorolása:

- a tanulók testi felépítésének és egészségi állapotának ismerete
- a mozgás fontossága
- a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
- a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe
- a személyes krízishelyzetek felismerése, a kezelési stratégiák ismerete
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- az egészséges környezet jelentősége
- a tanulási környezet alakítása

Helyzetelemzés

Iskolánkban eddig is komoly egészségnevelő munka folyt, mind a tanórákon, mind az azon kívüli tevékenységekben.

Biológia és osztályfőnöki órákon megjelentek az egészségneveléssel foglalkozó anyagrészek.

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- a szexuális felvilágosítás, a családtervezés alapjai
- testi higiénia
- a betegség, elsősegélynyújtás

A természettudományos tantárgyak oktatásában a szaktanárok az adott témakörökhöz tartozó egészségnevelési kérdéseket beiktatják az óra menetébe.

Az iskolaorvos és az iskolai védőnő segít az egészségnevelésben. Osztályfőnöki órákon, illetve iskolai rendezvényeken előadásokat tartanak pl.: a drogok károsító hatásáról, a helyes táplálkozásról és más fontos nevelési kérdéssről. Időnként külső szakemberek előadásait is meghallgatják tanulóink.

Az egészségnevelési munka célja

Fontos, hogy a célok reálisak és konkrétak legyenek s figyelembe vegyék a tanulók életkori sajátosságait.

- Az egészségnevelés területei szilárdan beépülnek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe.
- Az iskola pedagógusai és a külső szakemberek összehangolt tevékenységet végeznek az egészségnevelés terén.
- Megfelelően képzett szakemberek, pedagógusok végzik az egészségnevelés feladatait.

Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat, és ezáltal képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

A teljes fizikai, szellemi és szociális jólét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani

vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzon, vagy alkalmazkodjon ahhoz.

Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig mint életcélként kell értelmezni.

Személyi és tárgyi környezetével az iskola segíti azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel.

A pedagógusok felkészítik a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani, tisztában legyenek a fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismeretekkel.

Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.

Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Tudják és ismerjék az alapszintű elsősegélynyújtást, tisztában legyenek használatával.

Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira.

Figyelmet kell fordítani, továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására).

Támogatást nyújt a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és kábítószer- fogyasztás, káros szenvedélyek (játék, számítógép, Internet, stb.), valamint a helytelen táplálkozás, szokások kialakulásának megelőzésében.

Az iskola további feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli, párkapcsolatokra történő felkészítésre.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Az egészségfejlesztési programunk következtében fontos, hogy tanulók képesek legyenek figyelemmel kísérni:

- viselkedésüket, az életvezetésük, fogyasztási szokásaik helyes alakítását,
- az egészségkárosító magatartásformák felismerését és elkerülését,
- a betegségek megelőzését a korai szűrésekben való részvétel révén,
- sajátos étrend, mozgásprogram kialakítását egészségük megőrzése érdekében,
- váljon képessé személyi és vagyonbiztonságának megteremtésére,
- a társas-kommunikációs készségeik és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését.

1.3.1. Az egészségnevelés feladatai

• Középtávú feladatok

- A munkaközösségvezetők, szaktanárok kidolgozzák a hozzájuk tartozó tantárgyakba illeszthető egészségnevelési témaköröket, a megvalósítás tapasztalatai alapján a módosításokat elvégzik. Megkeresik a legmegfelelőbb módszereket az eredményesség érdekében.
- Az egészségnevelési tevékenység tanórán kívüli lehetőségének megteremtése, megvalósítása: napköziotthonos foglalkozásokon, iskolanapon, kirándulásokon, nyári táborokon, túrákon
- Az egészségmegőrző témával foglalkozó szakkörök anyagának kidolgozása, meghirdetése.
- Az egészségnevelési munkával kapcsolatos értékelési rendszer kialakítása.
- Az osztálytermek, szaktantermek fejlesztése, azokban az egészségmegőrzéssel kapcsolatos teendők elvégzése.
- A tanári kar részére szakmai tréning megszervezése, az adott feladatokhoz szükséges szemléletmód kialakítása.
- Továbbképzési lehetőség biztosítása a pedagógusok részére.

- **Rövid távú feladatok**

- Az egészségneveléssel kapcsolatos ismeretek beillesztése a helyi tantervekbe.

Pl: kémia órákon foglalkoznak a háztartásban előforduló veszélyes anyagok helyes kezelésével, tárolásával.

Személyiségfejlesztő tanórák témakörébe tartozó az erőszakmentes konfliktuskezelésre való nevelés, de ez minden tantárgyi órába beilleszthető ugyanúgy, mint a bűnmegelőzési feladat.

- Az egészségnevelés része a fogyasztóvédelmi nevelés, ami a környezetvédelmi neveléshez is kapcsolható.

- Külső kapcsolatok kiépítése (gyermekjóléti szolgálatok, civil szervezetek).

- Az iskolai egészségnap megtervezése, megszervezése az iskolai diákönkormányzat és a munkaközösségvezetők irányításával.

Az egészségnevelő, felvilágosító munka folytatása (dohányzás, alkohol, drog, szexualitás).

Az egészségnevelő munka módszerei

Mindenekelőtt fontos, hogy a pedagógusok elsajátítsák az egészségfejlesztés szemléletét, elfogadják a pedagógiai jellegű munka fontosságát. Szükségesnek érezzék az e területen való fejlesztésüket.

A tanulókkal alkalmazott pedagógiai módszerek tárháza számos lehetőséget biztosít a program eredményes megvalósítására. Leghatékonyabb a saját ötletekre épülő program, de használhatók a más intézmények, szervezetek részéről felajánlott programok is. Az iskolai egészségnevelési program akkor éri el célját, ha tanulóink majd felnőtt életükben is képesek lesznek életmódjukra vonatkozó helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, beteg és sérült társaik iránt elfogadókká és segítőkészekké válni. Ha sikerül megelőzni a káros függőséghez vezető szokások, a szexuális szabadosságok kialakulását, ha felkészítjük tanulóinkat az örömteli párkapcsolatokra, a családi életre.

Ennek megvalósítására a következő módszereket használjuk fel:

- interjúk, felmérések készítése az iskola közvetlen partnerei és az egészség viszonyáról,
- önismereti csoportfoglalkozások,
- problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel,
- interaktív, saját élményen alapuló szituációs játékok,
- részvétel a helyi egészségvédelmi programokon,
- sport, kirándulás, egészségnap(ok) szervezése,

- az iskolai egészségügyi szolgálat tevékenységének elősegítése
- érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony kommunikáció elsajátítása),
- környezetvédelmi tevékenységek kialakítása,
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltésére irányuló programok szervezése, • alapvető elsősegélynyújtás elsajátítása szakemberek segítségével,
- az egészséges életmódra nevelés tantárgyakban történő megjelenítése,

Továbbá:

- Információátadás
- Érzelmi felkészítés
- Társas hatások
- Alternatívák adása
- Integrált megközelítés
- Prevenációs programok készítése

Szexuális életre nevelés, felvilágosító előadások tartása.

Az Nkt. 9/A. § (1) alapján a nevelési-oktatási intézmény saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján és az intézményben iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen és az intézménnyel kötött együttműködési megállapodással rendelkező állami szervén kívül más személy vagy szervezet tanórai vagy egyéb, tanulók részére tartott foglalkozás keretében szexuális kultúrával, nemi élettel, nemi irányultsággal, szexuális fejlődéssel, a kábítószer fogyasztás káros hatásaival, az internet veszélyeivel és egyéb testi és szellemi egészségfejlesztéssel kapcsolatos foglalkozást csak akkor tarthat, ha jogszabályban kijelölt szerv nyilvántartásba vette. A 9.§-a (12) bekezdése alapján e foglalkozások nem irányulhatnak a születési nemnek megfelelő önazonosságtól való eltérés, a nem megváltoztatása, valamint a homoszexualitás népszerűsítésére. A szexuális felvilágosító órák tartalmáról és idejéről a szülőket tájékoztatni kell, és előzetes hozzájárulási nyilatkozatot kell tőlük kérni.

Együttműködés

Az iskola a céljai megvalósításának érdekében a következő szervezetekkel való együttműködést szorgalmazza: az iskola vezetősége, pedagógusok:

- szülők Szülői Közösség:
- Iskola-egészségügyi rendszer: iskolaorvos, védőnői és háziorvosi hálózat
- Intézményi Tanács
- Szakorvosi szolgálat pl.: nőgyógyász, addiktológus szakember
- Tatabánya város Polgármesteri Hivatala,
- Oktatási Hivatal,
- Győri Pedagógiai Oktatási Központ
- Mentőszolgálat,
- Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők,
- Rendvédelmi szervek,
- Kábítószer Egyeztető Fórum:
- Mentálhigiénés Csoport,
- Komárom Megyei Rendőrfőkapitányság,
- Vöröskereszt Komárom Megyei Szervezete,
- szükség esetén megfelelő szakemberek megkeresése.

Védőnői egészségnevelési órák

1. osztály:

Helyes fogápolásról, fogváltásról, személyi higiéniről, hajápolásról, helyes testtartás tanulása.

2. osztály:

Tisztálkodásról, testrészeikről, táplálkozás fontossága, fogápolásról.

3. osztály:

Helyes táplálkozás, étrend, higiénias szokások, fogápolásról, fogászati szűrés fontossága.

4. osztály:

Egészség — betegség fogalma, betegségek megelőzése, emberi fejlődési szakaszok, életkori sajátosságok, belső szerveink.

5. osztály:

Pubertáskor: nemi jelleg — nemi szerepek, egészséges életmód — táplálkozás, divat, barátság, szerelem, szexualitás, fiatalokat érintő szexuális aberrációk veszélyei.

6. osztály:

Pubertáskor testi — lelki jellemzői, jegyeinek felismerése és elfogadása, egészségmegőrzés, az egészség érték, legális és illegális drogok, barátság, szerelem.

7. osztály: Nemi szerepek, nemi érés.

testi higiénia, szerelem, szexualitás, párkapcsolat,
droghasználat (cigaretta, alkohol, kábítószer) veszélyei.

8. osztály: Egészséges életmód, veszélyeztető magatartás, nemi betegségek (AIDS, Hepatitis-B),

legális — illegális szerek (drogfogyasztás veszélyei), felelősség önmaga és partnere iránt, személyi higiéné, mentálhigiéné.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

- Az iskolaorvos által saját munkaterve és jogszabályban meghatározottak szerint valamennyi évfolyamon évente egyszer.
- Szűrővizsgálatok, melyek a tanulók fizikai állapotának méréséhez is biztosítanak alapadatokat.
- Státuszvizsgálat, mely a tanulók testnevelési csoportba sorolását is segítik. A fenti vizsgálatok alapján történik az egyéni gondozás.
- Évfolyamonként eltérő vizsgálatok jogszabályban meghatározottak szerint Fogászat, látás- és hallásvizsgálat.
- Terhelésvizsgálatok.

A testnevelési órákon a NETFIT tesztet használjuk. A tanulók mérése az éves munkatervben meghatározott időpontokban történik a testnevelő tanárok irányításával.

Iskolánk tantestülete fontos célkitűzésének tartja tanulóink egészségének védelmét, az egészséges életmód, életszemlélet kialakítását és a betegségek megelőzését a testnevelés és a sport által.

Nem kérdés, hogy a civilizációs ártalmak ellensúlyozására a rendszeres testmozgás jótékony hatással van. Ezért biztosítani kell a tanulóknak a mindennapi testmozgás lehetőségét.

A mindennapos testmozgás alappillérei:

A testnevelés órák:

A mindennapos testnevelést heti öt testnevelésóra keretében szervezzük meg.

A testnevelés órákat testnevelés szakos tanáraink és az alsó tagozatban tanítók irányítják.

A gyógytestnevelés és gyógyúszás órák:

A gyógytestnevelés foglalkozásokon helyben vehetnek részt tanulóink heti két alkalommal, hisz mindhárom telephelyen képzett gyógytestnevelő vezeti a foglalkozásokat. Gyógyúszásra a Körösi Csoma Sándor Iskolában van lehetőség.

A gyógytestnevelés a testnevelés módszereinek felhasználásával betegségek megelőzésére és gyógyítására alkalmas. Feladata a gyermek speciális egészségügyi célú testnevelési foglalkoztatása. Iskolánk fontos feladatai közé tartozik a gyógytestnevelési ellátás biztosítása, amelyet a városban működő Pedagógiai Szakszolgálat felügyel és segít. A szakorvosi lelet alapján az iskolaorvos sorolja be a tanulókat a testnevelési kategóriákba. E besorolás alapján vesz részt a gyermek a testnevelési foglalkozásokon:

Az I. könnyített testnevelési kategóriába azok a tanulók kapnak besorolást, akik részére a testnevelési órán könnyített testnevelés szükséges, hosszabb betegség utáni gyenge fizikai állapot, az átlagtól feltűnően eltérő diszharmónikus testi adottságok, ill. mozgásszervi, belgyógyászati, stb. elváltozások miatt.

A II. gyógytestnevelési kategóriába azok a tanulók kapnak besorolást, akiknek nagyobb mértékű egészségi (funkcionális) állapotváltozásuk van, vagy a testnevelés mellett speciális gyógytestnevelést igényelnek. Ezek közül: II./A kategóriába sorolandók azok, akik az orvos útmutatása szerint - a kontraindikált gyakorlatok kivételével - testnevelési órán is részt vehetnek.

II./B kategóriába sorolandók azok, akik elváltozásaik miatt csak gyógytestnevelésen vehetnek részt.

A III. kategóriába azok a tanulók tartoznak, akik egészségi állapotváltozásuk miatt az egészségügyi intézményrendszerben történő ellátásra (gyógytorna, stb.) szorulnak, így az iskolai testnevelés alól átmenetileg, vagy végleg felmentendők.

A kategorizálás időtartama általában $\frac{1}{2}$ -1 év. Év közben csoportváltás azokban az esetekben történhet, amikor a tanuló egészségi állapotában bekövetkezett változás átsorolást tesz szükségessé. A gyógytestnevelési csoportok kialakítását a gyógytestnevelő tanár végzi elsősorban az életkor, a diagnózis, a létszám, stb. figyelembevételével. A gyógytestnevelés megszervezéséhez tizenöt fős csoportonként heti kettő óra áll rendelkezésre, melyből kettő tornatermi, egy gyógyúszás.

1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek

Célja, hogy a tanulók ismerjék meg:

- a korszerű elsősegély elsajátításának jelentőségét, saját ténykedésük lehetséges életmentő értékét, az újraélesztés fogalmát és az időhatáraiból folyó emberi kötelezettséget,
- az alapvető életműködések biológiai lényegét és funkcionális anatómiai áttekintését, az alapvető életműködések legfőbb zavarait, az újraélesztés ABC-jének értelmét, az elsősegélynyújtás általános szabályait.
- sajátítsák el:
- az életmentésre és elsősegélynyújtásra irányuló készséget, hozzáállást, az alapvető életműködések zavarainak felismerését, az újraélesztés ABC-jéből az „A” és „B” betűkkel kapcsolatos teendőket, a legfontosabb egyéb elsősegély-nyújtási tudnivalókat, a segélyhívás helyes módját.

- legyenek képesek:
- a légút-biztosítás szabályos elvégzésre, hangsúlyozottan beleértve a stabil oldalfekvés önálló létesítését, a légzés, illetve a vérkeringés megszűnésének megállapítására, a szájból-orrba befúvásos lélegeztetés elvégzésére, egyszerű sebvédelemre és visszeres vérzés csillapítására,
- ütőerek nyomáspontjainak felkeresésére és ütőeres nyomókötés alkalmazására, balesetek, betegek megfelelő ideiglenes nyugalomba helyezésére.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- Osztályfőnöki óra: balesetvédelmi oktatás, gyerekek bemutatói, külső előadók.
- Tanítási órákon:
- szaktanárok előadásai
- meghívott személyek, orvostanhallgatók (Vöröskereszt, szülők, volt szakkörös tanítványok, védőnő),
- tanulói bemutatók segítségével.
- Testnevelés: a balesetvédelmi oktatás, mozgásszervi sérülések és ellátásuk.
- Technika /Technika és tervezés: szerszámok által okozott sérülések.
- Fizika: elektromos balesetek, mechanikai sérülések
- Biológia: elsősegélynyújtási alapismeretek
- Természettudomány: elsősegélynyújtási alapismeretek
- Kémia: mérgezések, égési sérülések (vegyszerek okozta).
- Etika/Hit- és erkölcstan: segítségnyújtás társainknak.
- Szakkör keretében szaktanár irányításával, védőnői segítséggel.
- BLS,
- vérzések ellátása, légútbiztosítás,
- defibrillátor használata.

1.4. A pedagógusok feladatai

1.4.1. A nevelőtestület minden tagjának feladata

- legmagasabb szinten a lehetőségeket legjobban hasznosítva nevelni, oktatni iskolánk tanulóiifjúságát,
- a NAT, a kerettantervek, és a pedagógiai program alapelvei, értékei, cél- és feladat rendszerének maradéktalan betartása és teljesítése, - szakmailag, pedagógiailag tovább képezni magát, - a városi, iskolai érdekeket szem előtt tartva tevékenykedni. - közösségfejlesztő események szervezése és azokon való aktív részvétel, külső partnerek, szolgáltatók, a tanulók családjainak bevonásával
- A pedagógusok általános működési feladatait / ügyeleti rend, ügyviteli feladatok, rendezvényszervezés, tanórán kívüli feladatok stb. / az iskola színvonalas működéséhez szükséges mértékben olyan módon határozzuk meg, hogy a tantárgyi szakmai munka elsődlegessége és eredményessége mellett biztosítsuk a tanulók személyiségének optimális fejlődését és az iskola általános működési biztonságát is garantáljuk.
- Minden pedagógusi munkamegosztás elvi alapja az arányosság. Az iskola vezetője felelős ezért, hogy a mindenkori oktatási létszámnak megfelelően olyan módon hozza létre a pedagógus munkaköröket és az adott munkakörökhöz olyan mértékben határozza meg az oktatási nevelési általános működtetési feladatokat, hogy azok egymással, a7 oktatási létszámmal egységes arányban legyenek és biztosítsák a meghatározott feladatok minőségi megoldásának lehetőségét.
- Minden pedagógus alapvető munkaköri kötelessége az iskolai munka zavartalanságát, eredményességét, a pedagógiai programokban rögzített célok elérését biztosító feladatok teljesítése. A fentiekre a nevelőtestület minden tagját a kiadott törvény, a rendeletek, utasítások és az iskola valamennyi vezetője kötelezheti, illetve utasíthatja.

Tételeken:

- a tantervek végrehajtása - a pedagógiai etika írott vagy íratlan törvényeinek betartása;
- a feladatok vállalása önkéntes, kivéve az iskola vezetői által meghatározott feladatokat /pl.: helyettesítés, ügyelet/;

- a problémák nyílt mindenkori megbeszélése történjen meg a megfelelő hangnemben tanulóval - szülővel - kollégával - vezetővel egyaránt;
 - témafeldolgozó, módszertani és kapcsolatépítő műhelyeket tervezése és megvalósítása
 - az egészség, testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, azok elsajátításáról meggyőződik; _ a szükséges intézkedéseket megteszi, ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll;
 - a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével kapcsolatos tevékenységeket megszervezi _ a megelőzésével kapcsolatos ellenőrzési tevékenységeinek eleget tesz
 - a tanulók iskolán kívüli rendezvényein, tanulmányi kirándulásokon a tanulók baleseteinek megelőzése érdekében a szükséges tennivalókat megteszi; _ a védő- óvó előírásokat betartja és betartatja bombariadó esetén.
-
- gondoskodik az illetékes szervek értesítéséről, az intézmény gyors és szakszerű kiürítéséről;
 - kulturált viselkedés, öltözködés/ünnepélyeken a közösség íratlan törvényének betartása/; ünnepélyeken a közösség döntése által meghatározott öltözködés.

1.4.2. Az osztályfőnökök feladatai

- Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki.
- Munkáját az általános iskola nevelési és oktatási terve, valamint az iskolai munkaterv alapján végzi.
- Munkáját előre megtervezi, és ezt írásban foglalkozási tervben rögzíti.
- Felelős vezetője az osztály közösségének. Feladata a tanulók személyiségének alapos, sokoldalú megismerése, differenciált fejlesztése, közösségi tevékenységük irányítása, öntevékenységük és önkormányzó képességük fejlesztése. Munkájában támaszkodik a diákönkormányzat vezetőségére, segíti és figyelemmel kíséri tevékenységüket.
- Együttműködik az osztályban tanító szaktanárokkal, napközis nevelőkkel.
- Felelős osztálya rendjéért, tisztaságáért.
- Látogatja az osztálya tanítási óráit, tanórán kívüli foglalkozásait. Észrevételeit megbeszéli az érintett nevelővel.

- Vezeti az osztálya osztályozó értekezleteit, és itt értékeli az osztálya helyzetét, neveltségi szintjét, magatartását, tanulmányi helyzetét.
- Törekszik a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztésére, gondot fordít a gyengébbek felzárkóztatására, a differenciált foglalkoztatásra, tehetséggondozásra.
- A tanulók személyiségfejlesztése érdekében összehangolja az iskola és a család nevelőmunkáját, együttműködik a szülőkkel.
- A továbbtanulásra jelentkezést megelőzően segíti a pályaválasztási munkát.
- Családlátogatást a veszélyeztetett tanulóknál tanév elején ajánlott végeznie a gyermekvédelmi felelőssel együtt. Utána csak akkor, ha az igazgató, a szaktanárok és ő maga szükségesnek tartja a tanulmányi munka, szülői- gondviselői munka elmulasztása, valamint magatartási problémák miatt
- Fogadóórát a munkatervben meghatározott rendben tart.
- Havonta ellenőrzi az. osztályzatokat a KRÉTA e-naplóban.
- Az KRÉTA e-naplóban tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Elvégzi az ügyviteli, adminisztrációs teendőket, megírja az anyakönyveket, kitölti a bizonyítványokat. Felelős KRÉTA e-napló rendes és folyamatos vezetéséért a bejegyzéseket ellenőrzi, az igazolásokat összeszedi, az osztályzatok számát figyelemmel kíséri.
- A napló "megjegyzés" rovatában gondoskodik a jutalmazások büntetések bejegyzéséről ill. bejegyeztetéséről.
- A tanulói házirendet, a balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályokat az első tanítási napon a tanulókkal, az első szülői értekezleten a szülőkkel ismerteti.
- Bombariadó esetén az intézményben elfogadott intézkedési rend alapján tevékenykedik.
- Ellenőrzi a tanulók szakkörre, tanfolyamra, sportegyesületbe való jelentkezését, indokolt esetben az engedélyt visszavonhatja.
- A szülői közösség vezetőjével és felelősökkel irányítja osztálya szülői közösségét.
- Igazolt mulasztást engedélyezhet 3 napon belül.

1.5. A kapcsolattartás rendje

1.5.1. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnereinek kapcsolattartási formái

Az intézmény közösségeinek kapcsolattartási formái:

- értekezletek, fórumok, értékelő megbeszélések, fogadóórák
- iskolagyűlések, nyílt napok, DÖK-gyűlés
- infokommunikációs kapcsolattartás az elektronikus naplón, az intézmény honlapján és email-en keresztül

1.5.2. A szülő és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

A szülő joga, hogy tanköteles gyermeke tanulmányi előmeneteléről és az iskolában tanúsított viselkedéséről rendszeres tájékoztatást és visszajelzést kapjon. Ezért az iskola a tanév során előre meghatározott, az általános munkaidőn túli időpontokban szülői értekezleteket és fogadóórákat tart, az éves munkatervben meghatározottak szerint.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az intézmény vezetője, a felsős munkaközösség-vezető és az osztályfőnökök tájékoztatják: az iskola igazgatója vagy a felsős munkaközösség-vezető legalább félévente egyszer a Szülői Közösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein. A szülői értekezletek, fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat egyénileg vagy választott képviselőik útján szóban vagy írásban is közölhetik az iskola igazgatásával.

A 2019/2020. tanévtől az előre nyomtatott papíralapú értesítők használata megszűnt. Minden tanuló és minden gondviselő az e-KRÉTA rendszerhez hozzáférést kap a beiratkozást követő első tanév elején, amelynek segítségével használhatják azt a diák eredményének, teljesítményének, jelenlétének folyamatos, elektronikus módon történő nyomon követésére, kölcsönös tájékoztatásra, igazolások, dokumentumok készítésére. A hozzáférés beállítása a beiratkozáskor megadott adatok alapján történik. E-mail cím megadása esetén elektronikusan

is értesítjük a gondviselőt a hozzáféréshez szükséges felhasználói névről és jelszóról, utóbbit a gondviselő bármikor megváltoztathatja.

A tanulók félévi osztályzatát az iskola - az elektronikus napló mellett - a szülőkkel nyomtatott dokumentum formájában is közli.

A tanulót és a szülőt az év végi eredményekről papíralapú értesítőben (bizonyítvány) tájékoztatjuk, melyet a tanévzáró ünnepélyen kapnak kézhez a diákok.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére szolgáló fórumok:

Családlátogatás célja a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Szülői értekezlet célja:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az országos és a helyi köznevelés politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatója felé.

A szülők a tanév rendjéről, feladatairól a szeptemberi szülői értekezleten kapnak tájékoztatást gyermekük osztályfőnökétől. A tanév során osztályonként 2 szülői értekezletet tartunk. Amennyiben az osztályfőnök vagy a szülői munkaközösség szükségesnek látja, rendkívüli szülői értekezletet hívnak össze. A szülői értekezleteket az osztályfőnök vezeti, de konkrét felmerülő probléma esetén az érintett szaktanárok és az iskola vezetése is részt vesz.

A szülői értekezletek előtt, illetve alkalmanként ülésezik a Szülői Választmány /osztályonként 1-2 szülő részvételével /, melyen jelen van az iskola intézmény vezetője és/vagy helyettese. Feladata, hogy a félév során várható célkitűzéseket, nevelési problémákat kölcsönösen

egyeztessék és továbbítsák a szülői értekezletek felé. A szülői értekezletekről visszaigazolás az igazgató felé a Szülői Szervezet elnökén és az osztályfőnökön keresztül történik

Fogadóóra célja:

- a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.
- Az iskola valamennyi pedagógusa félévente egyszer, szülői fogadóórát tart. A szülő vagy gondviselő a fogadóórán kívüli időpontban is találkozhat gyermeke pedagógusával az egyéni fogadóórán vagy telefonon, vagy írásban egyeztetett időpontban.

Nyílt tanítási nap

Az iskolában tanulók szüleinek célja:

A szülők betekintést nyerjenek az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerjék meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjanak közvetlenül gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.

A leendő első osztályosok szüleinek célja:

Az intézmény kínálata, bemutatása munka közben, ismerkedés a leendő elsős tanító nénikkel.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

Iskolai honlap célja:

A szülők, érdeklődők naprakész információkat szerezhessenek az iskola tanórai és tanórán kívüli rendezvényeiről különböző programokról, a gyermekeket érintő eseményekről, feladatokról, lehetőségekről, és igényei szerint tevékeny részesei lehessenek ezeknek.

Írásbeli tájékoztató

Az iskolában tanulók szüleinek feladata:

A szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A leendő elsősök szüleinek feladata:

a szülők részletes tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, pedagógiai hitvallásáról, szervezeti formáiról, a nevelő-oktató munka mindennapjairól.

Formája:

A szokásos módon elhelyezett fontosabb információk közzététele a faliújságokon, a minél többirányú figyelemfelhívás céljából.

1.5.3. A pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskola vezetősége minden hónap utolsó napján, ill. szükség esetén kibővített vezetői értekezletet tart, melyen megbeszélik, értékelik az elmúlt hónap munkáját és megbeszélik a következő hónap feladatait.

Minden tanítási héten hétfőn a 3. szünetben rövid tájékoztatást ad a vezetőség a pedagógusok számára az előttük álló, elvégzendő feladatokról, a közelgő iskolai eseményekről.

Az éves munkatervben meghatározott időpontokban nevelőtestületi értekezletet tartunk, melyen a tantestület az iskolát érintő feladatokat megbeszéli, szükség esetén dönt. Az értekezletről jegyzőkönyv készül.

1.5.4. A tanuló és az intézmény partnerei kapcsolattartása

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, igazgatóhelyettese, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója vagy helyettese legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, illetve iskolagyűléseken
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel. Kiemelten fontos eseményekről tanítási napokon iskolarádióon keresztül értesítjük a tanulókat. A KRÉTA napló E-üzenetekbe az osztályfőnök írja be a szülői értekezlet, fogadónap időpontját. Az éves munkatervben rögzített időpontban iskolagyűlésen és DÖK-gyűlésen tájékoztatjuk a diákokat az őket érintő ügyekről.

1.5.5. A tanulók részvételi jogainak gyakorlásának rendje

Az iskola vezetősége és a diákok közötti hivatalos – elsősorban diákjogokat és kezdeményezéseket érintő kérdésekben - kapcsolattartás a diákönkormányzaton keresztül történik.

Információk széles körű eljuttatására a különböző iskolai összejöveteleket, fórumokat, az iskolarádiót, az iskolai honlapot is igénybe veszi az iskolavezetőség.

Az intézmény tanulói feladat-ellátási helyenként diákképvislettel diákönkormányzatot alakítanak.

A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok fegyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet megszervezésében és a tanulóközösség érdekképvisletében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogosítványait.

A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van iskolavezetés és nevelőtestület felé.

A diákönkormányzat tisztségviselői

- Gyermekvezetők:
 - osztályonként 2-2 diák;
 - az önkormányzat gyermekvezetője; aki a városi diákönkormányzatban képviseli az intézmény diákközösségét.
- Felnőtt segítők, vezetők:
 - önkormányzat vezetője és helyettes;
- A gyermekvezetők véleményét, javaslatát, észrevételeit diákönkormányzatot segítő pedagógus továbbítják a nevelőtestülethez

A diákönkormányzat működése

A Diáktanács havonta tart megbeszélést a soros feladatokról.

Döntési joga van: a diákság közösségi életének tervezésében szervezésében, ellenőrzésében és értékelésében.

Egyetértési joga van - a házirend kialakításában, - az SZMSZ diákokat érintő kérdéseiben, - a tanulók fegyelmi és jutalmazási szabályzatának kialakításában

„Véleményezési joga van:

- a tanév rendjének meghatározásában; - a szabadidős, tanórán kívüli programok szervezésében, lebonyolításában; - meghirdetett versenyek, pályázatok értékelésben; - a tanulók kitüntetésében, jutalmazásában, büntetésében;
- Javaslattevő joga van - minden, a diákok jogait és kötelességeit érintő kérdésekben.

A diákönkormányzat feladata és jogköre néhány területen az ellenőrzés és értékelés is.

Ezek a következők:

- tanulói ügyelet
- védnökségi munka
- osztályönkormányzatok tevékenysége

A végzett munka utáni elismerési módok:

- Bolyai-díj, Kölcsey-díj, Kőrösi-díj, melyet olyan végzős diákunk kap, akire éveken keresztül büszkék lehetünk;
- Jó tanuló- jó sportoló díj.

Évente 1 tanítás nélküli munkanap programjáról dönt.

Kapcsolattartás külső partnerekkel

Az intézmény külső partnereivel rendszeres vagy eseti kapcsolatot tart.

A kapcsolattartás formái: megbeszélés, értekezlet, fórum, telefon, levél, e-mail, írásos dokumentumok, egyéb. Az iskolát a külső kapcsolatokban az igazgató vagy megbízottja képviseli. Az igazgató-helyettesek a vezetői feladatmegosztás szerint tartanak kapcsolatot a külső szervekkel. Az igazgató ezt a feladatát megoszthatja, átadhatja a külső kapcsolattartás jellegétől függően közvetlen munkatársainak és más személyeknek eseti vagy állandó megbízás alapján.

1.6. A jogviszonylétesítés és a felvételi eljárás szabályai

A tanulói jogviszony keletkezése

Tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel vagy átvétel jelentkezés útján történik.

A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója a jogszabályok alapján dönt. A tanulói jogviszony a felvétel vagy átvétel napján jön létre.

A felvétel szabályai

Az iskola első évfolyamára felvételt nyer minden olyan tanköteles és iskolaérett gyermek, aki az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él, illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek a hátrányos helyzetű tanulók.

Amennyiben az iskola – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni.

A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a Házirend tartalmazza.

A hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- szülőjének munkahelye munkáltatói igazolás alapján az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- a gyermek lakcímkártyáját;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
-

Az osztályba, a csoportba sorolás szabályai

Az iskolába felvett tanulók osztályba sorolásáról az intézmény vezetője dönt, figyelembe véve az osztályok törvényi maximált létszámát, az egyes osztályok közötti arányos elosztás elvét, az integrált oktatásban részesülők arányát.

1.6.1. Integrált oktatás

- Az alapító okirat tartalmazza az integrált oktatást is.
- A Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján az igazgató dönt határozat formájában az egyedi foglalkozásokról, felmentésekről, mentesítésekről.
- Felmentést a mindennapi iskolába járás alól az Oktatási Hivatal adhat.

1.7. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekre épülő helyi tantervben A továbbhaladás feltételei c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette. A követelmények teljesítését a pedagógusok a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Valamennyi évfolyamon minden tantárgyból minimum az elégséges év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a 2 – 8. évfolyam valamelyikén, a tanév végén legfeljebb három elégtelen osztályzatot kap, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.

A magasabb évfolyamra történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanuló osztályozó vizsgát tehet, ha:

- az intézmény vezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az intézmény vezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- ha a tanulónak egy tanítási évben az elméleti tanítási óráról való igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladó mulasztása van, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy az elméleti tárgyból osztályozó vizsgát tegyen. (20/2012. EMMI Rendelet 51.§)
- az Oktatási Hivatal engedélye alapján tankötelezettségét egyéni munkarendben teljesítette.

1.8. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Azonos iskolatípusból átvétel útján is keletkezhet tanulói jogviszony bármely évfolyamon.

A pedagógiai program alapján eltérő tantárgyi szerkezet esetén különbözeti vizsgával. Magasabb évfolyamra más intézményből való átvételről az intézmény vezetője dönt a tanulói létszám és a tanuló tanulmányi eredménye alapján.

Szükség esetén az átvétel feltételeként különbözeti vizsgát írhat elő. Erről és a vizsga követelményeiről a tanulót az átvétel előtt tájékoztatja. A különbözeti vizsga letételére türelmi időt határozhat meg. A felkészüléshez a tanuló egyéni segítséget vehet igénybe a szaktanárral való egyeztetés után. Az intézmény vezetője dönthet az évfolyam megismétléséről is.

Tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre a tanév rendjében meghatározott időpontban. A tanuló jogszabályban, illetve házirendben meghatározott jogait az első tanév megkezdésétől gyakorolhatja.

A tanuló kérheti átvételét másik nevelési-oktatási intézménybe, feltéve, ha az intézmény átvételét elfogadja. Megszűnik a tanuló jogviszonya, ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján.

1.9. Az ismeretek számonkérésének rendje

1.9.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési, minőségbiztosítási rendszere

Eredményes nevelő-oktató munkánk egyik alapvető feltétele, hogy az értékelési rendszer iskolai szinten is egységes legyen, és azt valamennyien céltudatosan egységesen alkalmazzuk. Az értékelés csak akkor érheti el a fentiekben vázolt célkitűzéseinket, ha az:

- sokoldalú,
- objektív,
- ismeretekre és azok alkalmazására, tevékenységre irányul,
- figyelembe veszi, segíti a kulcskompetenciák fejlődését,
- igazodik a fejlesztési követelményekhez, belépő tevékenységformákhoz, továbbhaladási feltételekhez évfolyamonként, fejlesztési szakaszonként,
- változatos (szóbeli, írásbeli, szöveges, osztályzattal történő,) fejlesztő értékelés
- eszközei: tanulói portfólió, tanulókártyák),
- rendszeres.

Az értékelésnél törekszünk:

- a fejlesztő értékelési gyakorlat kialakítására, megvalósítására
- készségtárgyaknál az elméleti és a gyakorlati ismeretek összhangjára.

A tanulmányi munka számonkérésének rendje

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Az előírt követelmények teljesítését a pedagógusok az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak - fejlődtek-e vagy hanyatlottak - az előző értékelés óta.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai:

- a témazáró felmérés időpontját a nevelő köteles egy héttel korábban bejelenteni „egy tanítási napon legfeljebb 2 témazáró dolgozat írátható
- írásbeli feleletet (1 óra anyaga) nem kell előre bejelenteni

A tanulók értékelése szöveges minősítéssel történik az első évfolyamon és a második évfolyam félévkor minden tantárgyból, így etika/hit és erkölcsstan tantárgyból is.

Az alkalmazott szöveges minősítés:

Kiválóan teljesített	A tanuló teljes egészében érti és tudja a tananyagot, amit önállóan alkalmazni is tud.
Jól teljesített	A tanuló nagyobb részben érti és tudja a tananyagot, amit kisebb tévedésekkel alkalmazni is tud.
Megfelelően teljesített	A tanuló pontatlanul tudja a tananyagot, amit csak nevelői segítséggel tud alkalmazni.
Felzárkóztatásra szorul	A tovább haladáshoz szükséges minimális követelményeket nem tudja teljesíteni.

2. évfolyam félévétől minden évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel, a félév és a tanév végén osztályzattal minősítjük. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1). Minden évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a kötelező és szabadon választott tantárgyakból elért osztályzatok kerülnek bejegyzésre. A kötelező és nem kötelező tantárgyakat az ellenőrzés-értékelés szempontjából azonosan kell elbírálni. A témazárók, valamint az összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi és tanév végi osztályzatok alakításában 200%-kal esnek latba.

Az írásbeli beszámoltatások százalékos értékelése:	
1. évfolyam	2. évfolyam II. félév — 8. évfolyam érdemjegyekkel
Kiválóan teljesített: 100 — 91%	ötös: 100 — 91%
Jól teljesített: 90 — 76%	négyes: 90 — 76%
Megfelelően teljesített: 75 — 51%	hármás: 75-50%
Felzárkóztatásra szorul: 50% alatt	kettes: 50 — 35% egyes: 35% alatt

1.9.2. Az otthoni napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanulók számára adott otthoni írásbeli és szóbeli feladatok a begyakorlást, a rögzítést, az önálló munkára nevelést, a problémameglátó és megoldó képesség és az értő olvasás fejlesztését szolgálja.

Az otthoni feladatok mindenkor a tanórai anyaghoz kapcsolódnak – beleértve a korábban tanultak felelevenítését, a kutatómunkát, beszámolók készítését is – mennyiségükkel figyelembe kell venni a tanulók életkorát

A tananyagok egymásra épülnek, eredményt csak folyamatos munkával lehet elérni, ezért minden tanóra után adunk írásbeli vagy/és szóbeli házi feladatot. A szókincs kialakításához, a továbbhaladáshoz, a középiskolai teljesítményhez elengedhetetlen a fogalmak, definíciók, törvények megfelelő szintű megtanulása, begyakorlása minden tanórára.

Az otthoni feladatoknak is elő kell segíteni a felzárkóztatást, tehetséggondozást.

Alsó tagozatosok a napköziben a felső tagozatos tanulószobások a tanulószobai foglalkozásokon készítik el írásbeli házi feladataikat.

Felső tagozaton a tanulószobában álljon rendelkezésre minden tankönyv a tanulók a másnapi felkészüléshez is. A tanulószobai foglalkozáson a cél minden írásbeli feladat elkészítése valamint az idő függvényében az elméleti tananyag megtanulása.

A tanulószobai foglalkozáson a pedagógus láttatja az írásbeli házi feladatot, és kézjeggyel is ellátja abban az esetben, ha az ellenőrzés nem csak mennyiségi, hanem minőségi területre is kiterjedt. Ha egy tantárgyból nincs írásbeli házi feladat, ebben az esetben ismételni kell.

A versek, memoriterek megtanulására adott idő legalább 1 hét.

1.10. Tanulmányok alatti vizsgák

A szabályzat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó 64-78. szakaszai alapján készült, kiemelve a jogszabály legfontosabb részeit, illetve kiegészítve azokat iskolánk saját rendelkezéseivel. A jelen vizsgaszabályzatban nem szabályozott kérdésekben a hatályos köznevelési törvény és a fenti rendelet vonatkozó előírásai az érvényesek.

1.10.1. Osztályozóvizsga

- Osztályozó vizsgát tehet:
 - ha felmentést kapott a tanórai foglalkozások alól;
 - ha tanulmányi kötelezettségeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tesz eleget;
 - ha igazolt és igazolatlan hiányzása több 250 óránál, és a tantestület lehetőséget ad a jogszabályok szerint az osztályozó vizsgára;
 - ha felkészültségről független vizsgabizottság előtt ad számot.
- Az osztályozó vizsga időpontját az igazgató jelöli ki
 - Az osztályozóvizsga előírásai:
 - Az osztályozó vizsgát bizottság előtt kell tenni
 - Tagjai: szaktanár, munkaközösség-vezető, igazgató, illetve igazgató helyettes.
 - Az osztályozóvizsgákat a tanítási év utolsó napjáig meg kell szervezni.
 - A sikertelen osztályozóvizsgát a tanuló a javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében kijavíthatja.
- Jellegetől függően írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati részből áll.
- Az osztályzatot a bizottság állapítja meg

1.10.2. Javítóvizsga

- Javítóvizsgát az a tanuló tehet, aki 2-8. évfolyamon a tanév végén legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott;
- A javítóvizsgák előírásai:

- A javítóvizsgát az iskola pedagógusaiból alakított bizottság előtt kell tenni.
A bizottság tagja: szaktanár, osztályfőnök, igazgató, vagy helyettese;
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni;
- A javítóvizsga időpontja: augusztus 25- 31 -ig terjedhet.
- Az időpontjáról és helyéről a tanulót illetve a szülőt értesíteni kell;
- A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az osztályfőnök és az igazgató írja alá;
- A javítóvizsga helye az iskola, ahonnan a tanulót javítóvizsgára utasították. Amennyiben más helységbe költözik, új iskolájában is tehet javítóvizsgát. A vizsga eredményét az iskolatávozási bizonyítványon jelzi a vizsgáztató iskola;
- A javítóvizsga nem ismételhető;
- Azt a tanulót, aki az osztályozó ill. javítóvizsgán igazolatlanul nem jelent meg, úgy kell tekinteni, mintha sikertelen vizsgát tett volna.

1.10.3. Pótló vizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet, az igazgató által meghatározott vizsganapokon, ha a javító vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezhetné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos, vagy gondatlan magatartására.

1.10.4. Különbözeti vizsga

Az igazgató különbözeti vizsga letételét írhatja elő annak a tanulónak, aki átvétellel tanulói jogviszonyt létesít, és eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott. A vizsga azokra a tárgyakra, tananyagrészekre, ismeretekre terjed ki, melyeket a tanuló az érvényes tantervekből és a bizonyítványából megállapíthatóan az átvétel előtt nem tanult.

TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ELJÁRÁSRENDJE ÉS SZABÁLYAI

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon valamint az intézmény honlapján közzétesz.
- A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő

időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

- A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.
- Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.
- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,

c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja

- A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.
- A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő.
- Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

- Az igazgató e feladata ellátása során dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe.
- Az igazgató dönt
 - a. a vizsgabizottság elnökének és tagjainak személyéről.
 - b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
 - c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
 - d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesülhet a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tervében foglaltak határozzák meg.
 - A vizsgakötelezettség a tanulónak az évfolyam követelményeiben megállapított valamennyi tantárgyra vonatkozhat. Ez alól felmentést csak a szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak alapján, az igazgató adhat.
 - Vizsgaformák, vizsgarészek: szóbeli vizsga, írásbeli vizsga
 - A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig - tarthat.
 - Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően - így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában - kell elkészíteni.
 - Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.
- A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható

- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
 - Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
 - A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
-
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló idő tantárgyanként általános iskolában és hatvan perc. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
 - Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.
 - A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
 - A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.
 - Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel 152 pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.
 - A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.
 - Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását.
 - A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
 - Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkolatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékel.

- Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
- Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.
- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

b) az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy

c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga
- A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.
- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - amennyiben szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több
- A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg. A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából

- nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel

küzdő tanulók évközi vizsgáira vonatkozó szabályok

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakértői véleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) az írásbeli vizsgán a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

d) a szóbeli vizsgán a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,

e) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,

f) ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

g) ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár felügyelete mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

A vizsgák követelménye, részei

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott félévre/tanévre vonatkozó tananyag. A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján az alábbiak szerint határozzuk meg:

Az osztályozó vizsga követelményei

Magyar irodalom			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	Szövegalkotási feladat: adott szempontú műelemzés vagy összehasonlító elemzés írása és szövegértési feladatlap.	50%
szóbeli	30+1 5 perc	Stílustörténeti, alkotóval kapcsolatos és irodalomelméleti ismeretek Memoriter.	50%

Magyar nyelvtan			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	Nyelvtani feladatlap: elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazásával.	50%
szóbeli	30+1 5	Az elmélet számonkérése és ahhoz kapcsolódó	50%

	perc	feladatmegoldás	
--	-------------	------------------------	--

Idegen nyelv			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	A nyelvi készségeit mérő teszt: szövegértés, nyelvtan – szótár nélkül - és rövid szövegalkotási feladat szótár segítségével.	75%
szóbeli	30+1 5 perc	Kötetlen beszélgetés egy adott témáról és szituációs párbeszéd.	25%

Matematika

	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	Legalább öt, de legföljebb nyolc feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti.	75%
szóbeli	30+15 perc	Három egyszerű, az elméleti anyag elsajátítását számonkérő kérdés (definíció, illetve tétel kimondását, vagy ezek közvetlen alkalmazását megkívánó egyszerű feladatot), valamint három feladat.	25%

Fizika			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	Öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok közül két feladat az alapfogalmak, törvényszerűségek, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, további három feladat pedig a vizsga tárgyát képező időszak legfontosabb feladattípusait tartalmazza. Az utóbbi feladatok közül egy feladat könnyebb (rutinfeladatok), két feladat pedig az összetettebb feladatok közül való.	60%
szóbeli	30+15 perc	A tétellap két részből áll, mindkét része egy-egy fizikai jelenség legfontosabb fogalmainak és az azzal kapcsolatos kísérleteknek az ismertetését, a témakörrel kapcsolatos összefüggések, tételek, kísérletek ismertetését kérdezi	40%

Történelem			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	Egy rövid válaszokat igénylő teszt részből (topográfiai, kronológiai és fogalomhasználati kérdések) és egy röviden kifejtendő esszéből áll a feladat. Történelmi atlasz használható.	50%
szóbeli	30+15 perc	Egy források segítségével kifejtendő téma. Történelmi atlasz használható.	50%

Biológia			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	Öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %- át érinti. A feladatok között szerepelnek az alábbi feladattípusok: ábraelemzés, rövid választ igénylő feladatok, feleletválasztós (teszt) feladatok.	50%
szóbeli	30+1 5 perc	Az év ismeretanyagához kapcsolódó 3 kifejtendő kérdés.	50%

Digitális kultúra			
	idő	követelmény	értékelési arány
gyakorlati	60 perc	Legalább két, de legfeljebb három (egyenként esetleg több részből álló) feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%- át érinti.	80%
szóbeli	30+1 5 perc	A gyakorlati feladatok elméleti alapjai.	20%

Kémia			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	Öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév fejezeteinek legalább 75 %-át érinti. A feladatok között szerepelnek az alábbi feladattípusok: rövid válaszos feladatok, feleletválasztós (teszt), számítási feladatok.	50%
szóbeli	30+15 perc	Egy kifejtendő és egy problémamegoldó kérdés.	50%

Földrajz			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	Öt feladatból áll, amelyek tananyaga a félév vagy tanév legfontosabb fejezeteinek legalább 75%-át érinti. A feladatok között tartalmilag három feladattípusnak feltétlenül szerepelnie kell: alapvető térképi-topográfiai ismereteket ellenőrző, alapfogalmakra, definíciókra vonatkozó, természeti és/vagy társadalmi-gazdasági jelenségekkel, folyamatokkal kapcsolatos feladatok. Földrajzi atlasz használható.	50%
szóbeli	30+15 perc	A tétellap két részből áll, az adott tananyag két legfontosabb fejezetét érintik a kérdések. A kérdések minden esetben egy jelenség vagy folyamat legfontosabb fogalmaira, jellemzőire, működési mechanizmusára irányulnak. Földrajzi atlasz használható.	50%

Testnevelés			
	idő	követelmény	értékelési arány
gyakorlati	60 perc	Az adott félévben/tanévben, a tananyagban szereplő követelményeire épül. A tanulók – az úszás és a küzdősportok kivételével – a gyakorlati követelményeket mutatják be sportáganként. A gyakorlati bemutatás a következő sportágakat tartalmazza: atlétika, torna, gimnasztika, labdajátékok.	80%
szóbeli	30+15 perc	A kérdések legfontosabb fejezetei: olimpiatörténet, gimnasztika, torna, atlétika, labdajáték, úszás, küzdősport, természetben űzhető sportágak szerepelhetnek. A feleletben az adott sportág technikai elemeit, a sportág taktikáját, a sportág szabályait, történetét érinthetik a kérdések	20%

Ének-zene			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	60 perc	Az adott félév/tanév zeneelméleti és zenetörténeti tananyagban szereplő követelményére épül	50%

szóbeli	30+1 5 perc	Az adott félév vagy tanév dalanyagából áll. Feladat a dalok stílusos éneklése, népdalok elemzése és a műdalokhoz kapcsolódó zenetörténeti vagy zeneelméleti kérdésre megfelelő válaszok megadása	50%
---------	-------------------	--	-----

Vizuális kultúra			
	idő	követelmény	értékelési arány
írásbeli	20 perc	A feladatok egyik része a művészettörténeti ismeretek, alapfogalmak, egyszerű összefüggések ismeretét ellenőrzi, másik része pedig a vizsga tárgyát képező időszak építészeti, szobrászati, festészeti, vagy iparművészeti alkotásának elemző bemutatását kéri számon	40%
gyakorlati	30 perc	A tanévi témákhoz kapcsolódó kreatív alkotás vagy látvány alapján, megadott szempontok szerint egy tanulmányrajz elkészítése. A gyakorlati vizsga részét képezi egy minimum 4 darabból álló portfólió benyújtása a megadott éves feladatokból. (féléves esetén min. 2 db). Szükséges eszközök: A4-es rajzlap, puha (legalább 2B v. 3B) grafit, (ill. egyéb, a témához választható rajzeszközök, festékek)	60 % [ebből: portfólió: 20%,

Állampolgári ismeretek; Etika; Technika és tervezés; Hit és erkölcstan, Dráma és színház			
	idő	követelmény	értékelési arány
projekt	otthoni előkészület + 15 perc	Az adott félév anyagából, egyeztetett témából projektmunka bemutatása, ami a tantárgytól függően lehet: Ppt-prezentáció, gyűjtőmunka, házi dolgozat, makett, stb.	100%

Az értékelés helyi rendje

Osztályozó, különbözeti, pótló és javító vizsgák esetén egyaránt

- 0 - 34% -1- elégtelen
- 35 - 49% - 2 - elégséges
- 50 - 75% - 3 - közepes
- 76 – 90% 4 - jó
- 91 - 100 % - 5 - jeles

1.11. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,

Fontosnak tarjuk, hogy eredményessé tegyék az intézmények a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és rendszerszerű felzárkóztatását. Ennek érdekében, a tanórák kompetenciafejlesztő szakaszaiban, a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében kell megvalósítani a felzárkóztatást.

A Verebély László utcai telephelyen az átlagosnál magasabb a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő, és a sajátos nevelési igényű tanulók száma.

2017- től az Verebély László utcai telephelyen az EFOP-3.1.5-16-2016-00001 "A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása" projekt keretében ILMT alapú komplex intézményfejlesztési program valósul meg.

Intézményünkben az SNI-s tanulók integrált nevelése folyik gyógypedagógus szakemberek segítségével. A Verebély László utcai telephely saját főállású gyógypedagógussal rendelkezik, míg a másik két feladatellátási helyen utazó gyógypedagógusok látják el a feladatot.

1.11.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló

Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő pedagógiai ellátásra jogosult. A fejlesztő pedagógiai ellátás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg.

1.11.2. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló

A Nemzeti alaptanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapidokumentuma,

az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a tanulási

területeken megfogalmazott célok, feladatok – a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. A

pedagógiai programunk, helyi tantervünk elkészítésénél figyelembe vettük:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általuk nevelt-oktatott tanulók sajátosságait.

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi

szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekeknél.

Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a
- minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést;
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez;
- a tanulást megalapozó pszichikus funkciók, képességek, készségek kialakítása, fejlesztése
- kiemelt szerepet kapjon a teljes alapfokú oktatás szintjén, de különösen az általános iskola
- alsó tagozatán, illetve ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés
- területeire is visszanyúljon;

- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai
- programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.
-
- Ennek érvényesítése érdekében meghatározza:
- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy
- egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit;
- a sérült képességek, készségek, kompetenciák habilitációs, rehabilitációs, célú
- korrekciójának területeit;
- a nevelés-oktatás és fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű időbeli kiterjesztésére
- vonatkozó javaslatokat.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A nevelés- oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény

foglalja össze. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhoz igazodva az általánosan

kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal,

amelyeket ki kell alakítani és hozzáférhetővé kell tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára,

mint például:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek, differenciált, egyénre szabott
- tananyagok;
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök;
- az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok; fejlesztő helyiségek;

- rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni
- foglalkoztatásának, illetve osztálytermi foglalkoztatásának megvalósulásához;
- a tanulók sajátos nevelési igénye típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az
- integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalt gyógypedagógus, terapeuta (módszertani
- intézmény, utazótanári szolgálat).

Az együttnevelés megvalósulásának elemei:

- A tanulási nehézség, mint probléma korai felismerése (bemeneti komplex, pszichológiai és pedagógiai mérés)
- A Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálata alapján megfelelő irányú beiskolázás, állandókapcsolattartás a Szakszolgálattal
- Fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógusok egyéni és kiscsoportos fejlesztő tevékenysége
- Csoportra és egyénre szabott fejlesztő program kidolgozása és alkalmazása a tantárgyak tanmenetébe építve
- A tananyag adaptálása
- Tanulásmódszertani elemek beépítése
- Osztályon belüli differenciálás, változatos tanulásszervezési módok
- A csoportos, páros és egyéni munkaformák előtérbe állítása
- Tanulópárok kialakítása (jobb képességű - nehezebben haladó), egymás segítése
- Az állandó pozitív megerősítés szerepe
- Felzárkóztatás korrepetáláson (speciális feladatok, fejlesztő eszközök, játékok, számítógép segítségével)
- Átlátható és érthető szabályok kialakítása.
- Az értékelési eljárások megválasztása, a fejlesztő értékelés szükségessége;
- A feladatok megoldásához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- Segédeszköz használata, pl. laptop, számológép, szoftveres támogatás;

- Multiszenzorialitás: a tanulók számára a minél több érzékszerv bevonását igénylő tanulás, valamint a motoros tapasztalatszerzés fontossága. A tanulás során a lehető legtöbb érzékelési tapasztalat megszerzésének biztosítása a cél.
- Az esetleges mentesítések, kedvezmények érvényesítése, értékelések a szakvéleményekben meghatározottak alapján történnek.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A sikertelenség okai a következők lehetnek:

- értelmi képesség,
- szülők túlzott elvárása,
- magas követelményrendszer diktálta tempó,
- részképesség zavar,
- átmenet problémái (óvoda-iskola, alsó-felső tagozat, tanárváltás),
- nagy létszámú osztály,
- túlterheltség, nem megfelelő időbeosztás,
- hiányzás magas aránya.

Megoldási módok:

- Ha felvetődik a részképesség zavar lehetősége, a Pedagógiai Szakszolgálathoz irányítjuk a tanulót. Ilyenkor a javasolt terápiát szakember: fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, logopédus, gyógytornász, pszichológus végzi.
- Az első, a második és negyedik évfolyamon a tanulók alapkészségeinek-képességeinek vizsgálata, az eredmények függvényében a továbbhaladást segítő eljárások alkalmazása.
- A tudásszint felmérése év elején és év végén diagnosztikus felmérőkkel, szóbeli és írásbeli számonkérés.
- Az országos kompetenciamérés eredményének kiértékelése, a szükséges intézkedések meghozatala.

Tennivalók:

- Elsőként a tanulási kudarc hátterében húzódó ok vagy okok feltárását kell elvégezni.
- Minél előbb a pedagógus tájékoztatja a szülőket a tapasztalt problémáról, majd folyamatosan tartja a kapcsolatot velük.

- Segíteni kell a tanulót, hogy elsajátítsa a továbbhaladáshoz szükséges minimum szintet, hogy a tanuláshoz való viszonya javuljon, önértékelése a pozitív irányba elmozduljon.
- A pedagógustól a lemaradó tanulók nevelése, oktatása toleranciát és empátiát követel. Mértéktartást és belátást várunk el szakmai tekintetben a tanároktól.

Tanórai módszerek:

- differenciálás,
- egyéni feladat adása,
- csoportmunka,
- szükség esetén felmentés az értékelés alól,
- különböző tanulási technikák megismertetése.

Tanórán kívüli lehetőségek:

- korrepetálások, fejlesztő foglalkozás,
- napközi,
- szerepeltetés, más területen sikerélmény biztosítása,
- szülői értekezleten a tananyaggal kapcsolatos követelmények, elvárások ismertetése.

1.11.3. A hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása, illetve megvalósulása

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt-módszer alkalmazása
- Tevékenységközpontú pedagógiák alkalmazása
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés rendszeres használata
- Inkluzivitás (befogadó iskola, esélyegyenlőség)
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása digitális eszközhasználattal

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A hátrányos helyzetű csoporthoz tartozó tanulók oktatását, nevelését kiemelt figyelemmel kísérik:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti őket a hátrányuk leküzdésében
- ; • az osztályfőnökök szoros kapcsolatot tartanak a szaktanárokkal, gondoskodnak a korrepetálásokról, amennyiben az szükséges;
- a tehetséggondozó szakköri és sportköri foglalkozásaiba bevonjuk a hátrányos helyzetű tanulókat;
- a továbbtanuláshoz felvételi előkészítők szervezésével segítjük őket;

Figyelünk a hátrányos helyzetű tanulóink anyai nehézségeinek kompenzálására (táborozási lehetőségek biztosítása, tanszercsomag,,).

1.11.4. A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Iskolánkban a tehetséggondozás is kiemelt szerepet kap.

A tehetséggondozás feladatai iskolánkban:

Az optimális fejlődés feltételeinek megteremtése, működtetése (hogyan minden tanuló eljuthasson adottságai lehetőségeinek legfelső határáig. A folyamatosság biztosítása alsó- és felső tagozatban egyaránt.

A tehetség felismerése:

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

A tehetség felismerésének eszközei:

- Konzultáció az óvónőkkel az iskolába lépés előtt
- Szoros együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal munkatársaival (tanácsadás, mérések, tesztek, szűrések)
- MaTalent mérés végzése a Szegedi Mérési Vizsgaközpont referencia iskolájaként a matematikai tehetségek felismerésére.

- Személyi feltételek: a programot végző, vezető pedagógusok át- ill. továbbképzése, a felismerést segítő módszerek elsajátítása

A felismert tehetség fejlesztése:

- Tárgyi feltételek: a szükséges taneszközök, a szükséges órák biztosítása
- Osztályon belüli differenciálás
- Képességek szerinti csoportok létrehozása (a tanulók aktuális felkészültsége alapján szerveződő, nyitott, átjárható csoportok)
- gazdag szakkörválaszték
- iskolai, városi, megyei, regionális és levelezős versenyek (fontos személyiségfejlesztő hatásuk van: egészséges versenyszellem, önértékelés, sportszerűség, kudarcátűrés)
- napközis, tanulószobás, szabadidős foglalkozások, ahol a gyerekek „kipróbálhatják” magukat (környezeti- és vizuális kultúra, színjátszás, drámajátékok, bábozás, emberismeret, illem, kommunikáció, vers- és meseírás, rejtvényfejtés- készítés, művelődés, önművelés, barkácsolás, kézművesség, számítógépes és programozói ismeretek, sakk, sport, origami, zenei ismeretek)
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata _ a továbbtanulás segítése, kapcsolat a középiskolákkal.

A kompetencia alapú oktatás alkalmazása

- EU szintű tudás átadásával _
- a kompetenciás fejlesztéssel _
- a nem tantárgyi tehetségek fejlesztésével (pl.: szervezőkészség, kommunikáció, stb.)
- a megújuló tanulásszervezési eljárások alkalmazásával (individuális tanulás, differenciált tanulásszervezés, kooperatív technikák, projektmódszer, tevékenységközpontú pedagógiák)

A feltételek biztosítása

Tárgyi feltételek:

- Iskolai könyvtár, digitális tananyaggyűjtemény
- Számítógép mint fejlesztőeszköz,

- Videó, zenei anyagok,
- Variálható tanterem berendezés a csoportfoglalkozásokhoz
- Megfelelő tankönyvek és szakmai könyvek (egyszerű alapfeladatokkal, többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi és választható feladatokkal)

Személyi feltételek:

- A tanár gyerekekkel szembeni beállítódása (igenlő legyen, ne ambivalens, ne előítéletes).
- Hatékony tanuló megismerési technikák alkalmazása.
- A tanár nevelési stílusa megfelelő legyen (együttműködő, ne erőszakos, ne tehetetlen, ne korlátozó, ne közömbös).
- Differenciálás heterogén csoportban.
- A tanár tudása megfelelő legyen. Legyen képes a pedagógus önművelésre, önképzésre. digitális eszközhasználat, web alapú tanulásirányítás.
- Jó kapcsolat a családdal. Szükség esetén bevonva az ifjúságvédelmi felelőst és a Családsegítő Szolgálat munkatársait.
- Továbbképzések a differenciált tanulásszervezéshez.

A tehetséggondozó tevékenység közben mindvégig elengedhetetlenül fontos a személyi tulajdonságok fejlesztése: belső motiváció, lankadatlan érdeklődés, helyes önértékelés, nehézségek vállalása és leküzdése, a kitartó, szívós munka megkedveltetése ill. annak igényének kialakítása.

1.12. Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A mai magyar köznevelésre vonatkozó legfontosabb, alapvető rendelkezéseket a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény tartalmazza. A törvény fontos feladatnak tekinti a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos, így a hátrányos helyzetű gyerekekkel való törődést, pedagógiai tevékenységet. A jogszabályok a megelőzést helyezik előtérbe.

Célja, hogy a gyermeknek alapvetően lakóhelyén, családi környezetében élve kell hozzájutnia a személyiségállapotának és életkorának megfelelő oktatási lehetőségekhez, illetve a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz.

A Kertvárosi Általános Iskola mindhárom feladatellátási helyén ifjúságvédelmi felelősökre bízta a feladat koordinálását. A felelősök szoros együttműködésben dolgoznak az intézményvezetés mellett az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal valamint, ágazati szakemberekkel.

E tevékenység az alábbi területekre terjed ki:

- Tanulókkal kapcsolatos feladatok
 - Az intézmény valamennyi tanulója kiterjedő prevenciós munka
 - Hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos tevékenységek
- A tanári közösségben végzett feladatok
 - A szülők körében végzett feladatok

Tanulókkal kapcsolatos feladatok

Az intézmény valamennyi tanulója kiterjedő prevenciós munkához tartozik, hogy minden esetben a gyermekek érdekeit kell képviselnie. A megfelelő testi-lelki fejlődés elősegítése végett együtt kell működnie az iskola gyermekorvosával, védőnői szolgálattal, iskolarendőrrel, diákönkormányzattal, iskolai szociális segítővel. Szorgalmaznia kell mentálhigiénés, illetve a szabadidő hasznos eltöltését szolgáló programok bevezetését (kirándulások, túrák, vetélkedők, tanulmányi és sportversenyek, kulturális műsorok, színházlátogatás). A mi intézményünkben a védőnő, az iskolarendőr és lelkes is megfelelő életvezetésre nevelő foglalkozásokat tart.

A különös bánásmódot igénylő, hátrányos helyzetű tanulók körében még nagyobb figyelmet kell fordítani a preventív munkára. E tekintetben fontos együttműködni a védőnői hálózattal, a jelzőrendszer többi tagjával, a fejlesztőpedagógusokkal. Ezen gyermekekről nyilvántartást kell vezetni, segíteni őket és folyamatosan nyomon követni sorsukat.

Helyzetük javításán nemcsak az iskola, hanem egyéb közösségek is tevékenykednek, akikkel a felelős együttműködik. Például rész vállalás a Szegénység elleni világnap alkalmából a város szociális intézményei által szervezett adománygyűjtésen. A szabadidő hasznos eltöltéséről való gondoskodás is széleskörűen folyik

Ha a prevenciós munka ellenére veszélyeztetett helyzetbe kerül egy gyermek, azt a felelősnek haladéktalanul jeleznie kell a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek. Majd folyamatosan együtt kell működni a gyermekvédelemmel foglalkozó szakemberekkel a veszélyeztető okok megszüntetése érdekében. Jelzési kötelezettsége van a gyermekek igazolatlan hiányzásáról a hatóságok felé.

A tanári közösségben végzett feladatok

Együtt kell működnie az iskolavezetéssel, osztályfőnökökkel, szaktanárokkal. Talán az osztályfőnökök ismerik leginkább tanítványaikat, és feltehetőleg felé vannak legnagyobb bizalommal a gyermekek is, ezért az ő segítségük, közreműködésük nélkülözhetetlen. Közös családlátogatások elősegíthetik a felismerést illetve a veszélyeztetettség megelőzését, megszüntetését. Az ifjúságvédelmi felelős rendszeresen tájékoztatást kell, hogy nyújtson a kollégáknak az éppen érvényes jogszabályokról, a családokat segítő, igénybe vehető szolgáltatásokról. Tanácsadási és továbbképzésre motiváló szerepe is van. Törekednie kell az egész tanári kar gyermekvédelmet elősegítő szemléletformálására.

A szülők körében végzett feladatok

Itt is megemlítenénk az együttműködést, szemléletformálást, tanácsadást, információszolgáltatást. Ez a családlátogatásokon, fogadóórákon kívül szülői értekezleteken, fórumokon való aktív részvétellel valósítható meg. Mivel ő ismeri a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályi hátteret, illetve rutinszerűen az eljárási rendeket, ezért nagy segítségére lehet a családoknak, problémáik megoldásában. (Ruhaosztás, álláskeresési tréning, közüzemi tartozások rendezésének lehetőségei stb.) Szervezhet nekik előadásokat szakemberek részvételével különböző témákban, mint például bűnmegelőzés, egészségmegőrzés, drog prevenció

A pedagógusok és a tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése.

Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében, azonban ez kiemelten osztályfőnöki feladat is.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén: fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit, meg kell keresni a problémák okait, segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához, jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- pedagógiai szakszolgálattal
- gyermekjóléti központtal
- családsegítő szolgálattal,
- polgármesteri hivatalokkal,
- gyermekorvossal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a tehetséggondozó foglalkozások,
 - az indulási hátrányok csökkentése, •
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
 - a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
 - egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
 - a családi életre történő nevelés,
 - az iskolai étkezési lehetőségek, • az egészségügyi szűrővizsgálatok

II. HELYI TANTERV

2.1. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

a) Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéeként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) úgy biztosítjuk, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Biztosítjuk, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni. Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érzés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölnünk, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

b) Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük a tanulási kedvet, a célok eléréséhez szükséges elhatározást és az aktív tevékenységet, és mindezeket a tanulás végéig fenn is tartjuk.

- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, a tanult ismeretek gyakorlati alkalmazását vagyis állandó aktivitását biztosítják, ezzel elősegítjük, hogy a mindennapi életben is egyre inkább képesek legyenek rugalmasan alkalmazkodni, problémákat megoldani.

- Az iskolai tanulási folyamat során az esélyegyenlőség figyelembe vételével kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelőoktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése (PDCA-ciklus).

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.

- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.

- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.

- Az oktatási folyamat során alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.

- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.

- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

2.1.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A nevelő-oktató munka során a gyermeket átvezetjük az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai életforma és tanulás tevékenységeibe. A tanulási módszerek kiválasztásakor figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat. Az egyéni fejlődésbeli különbségeket a differenciálás eszközével és a személyre szóló fejlesztéssel kezeljük. Ebben az életkori szakaszban kiemelten fejlesztjük mozgáskultúrájukat, a ritmusérzéküket hallásfejlesztéssel. A tanulási folyamat során kialakítjuk felelősségtudatukat, kötelességérzetüket, figyelmüket, kitartásukat. Kitűzött célunk, hogy a gyermekben a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékek tudatosítása, a humánus magatartásmunkák megerősítése. A szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátíttatása. Az önálló tanulás és az önművelés megalapozása.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamatában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- A tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.
- A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

- Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására.
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük

2.1.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Nagy hangsúlyt kap az iskolai tanítás-tanulás folyamatában a tanulónak az önálló tanulásra való felkészítése. Az önálló tanulás képességének megalapozásához megtanítjuk az alapvető tanulási szokásokra: a tanulási sorrendre, időtervezésre, önellenőrzésre, hibajavításra, könyvtárhasználatra. A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása. Az eredményes tanulás érdekében az előzetes tudást felmérjük, a hatékony tanulás érdekében, a megfelelő módszertani eszközöket alkalmazzuk.

A diákok tanulását dicsérettel, önbizalmuk növelésével motiváljuk. A gyermekek teljesítményét, az önismeret alakításával, a fejlesztő értékeléssel és az önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a csoportban kívánjuk növelni.

Kitűzött célunk, hogy tanulóink képesek legyenek tanulni, a megszerzett tudás birtokában cselekedni. Rendelkezzenek a tanuláshoz szükséges képességekkel, készségekkel, jártasságokkal. Tudás iránti vágyukat felkeltsük. A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése. Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása. Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése. A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése. A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

2.1.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat. A sikeres iskolai tanuláshoz a tanulók reális teljesítményvágyának kialakításához, tanulási igény szintjük formálásához hozzásegítjük. A tanulók életkorának, egyéniségének megfelelő tanulási módokat ajánlunk. Kitűzött célunk, hogy a megalapozott kompetenciákat továbbfejlesszük, bővítjük az életen át tartó tanulást és fejlődést megalapozzuk.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

2.1.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítás

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben is

2.2. Kerettanterv, tanórák, óraszámok, tananyag, választható tárgyak, csoportbontás

2.2.1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

Kormány 5/2020. (I. 31.) rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló rendelet alapján készült: „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”, valamint „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”

Az iskola a kerettantervet tanév szerinti tagolásban építi be a helyi tantervébe és kiegészíti azt az iskola helyi sajátosságai alapján. A két évfolyamos kerettantervi szakaszokra meghatározott fejlesztési feladatokat és tanulási eredményeket az iskola oly módon építi be a helyi tantervébe, hogy az adott tanévben az adott kétéves kerettantervi szakasz fejlesztési feladatainak arányos elvégzése, valamint a tanulási eredmények arányos elsajátítása megvalósuljon.

2.2.2. Rendelkezés a kerettantervben meghatározott, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkeretének legfeljebb 10%-a felhasználásáról

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel, de a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv, valamint magyar irodalom tantárgyakra bontjuk.

Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a nyolcvan százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használja fel.

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és a választható tanórai foglalkozások, azok óraszámai, a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás és a tanulói igények figyelembevételével az igazgató dönt a foglalkozást tartó tanár személyéről. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyakról az óratervi háló ad részletes felvilágosítást.

Kertvárosi Általános Iskola székhelyintézménye (Bolyai János Általános Iskolája)

Az 1-8 évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai, 2020

évfolyamon bal oldali szám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a középső rovat a szabadon tervezhető órákat, a jobb oldali rovat az emelt szintű többlet órákat jelöli.

Heti óraszám/évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar nyelv és irodalom	7	1	5	1	4	4	3	3
Matematika	4	1	4	1	4	4	3	3
Matematika emelt szint					4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Első idegen nyelv				2	3	3	3	3
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Természettudomány					2	2		
Környezetismeret			1	1				
Ének-Zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Hon- és népismeret					1			
Dráma és színház						1		
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Összes tervezett óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Összesített óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30
Emelt szintű többlet óra					2		1	2
Összesített óraszám emelt szintű osztályban					30	29	32	32

Kertvárosi Általános Iskola Hadsereg utcai telephely (Kölcsey Ferenc Általános Iskolája)

Az 1-8 évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020													
szabadon tervezhető órákat jelöli													
Heti óraszám/évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8					
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1,5	4	4	4	3	1
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	0,5	4	4	4	3	1
Történelem									2	2	0,5	2	2
Állampolgári ismeretek													1
Etika hit és erkölcsstan	1		1		1		1		1	1		1	1
Első idegen nyelv					2		3		3	3		3	3
Fizika												1	2
Kémia												1	2
Biológia												2	1
Földrajz												2	1
Természettudomány									2	2	0,5		
Környezetismeret					1		2						
Ének-Zene	2		2		2		2			1		1	1
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1	1		1	1
Technika és tervezés	1		1		1		1		1	1		1	1
Digitális kultúra					1		1		1	1		1	1
Testnevelés	5		5		5		5		5	5		5	5
Hon- és népismeret									1				
Dráma és színház											1		
Osztályfőnöki									1	1		1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	27	26	28	28	28
Szabadon tervezhető óra	2		2		2		2		1	2		2	2
Összes tervezett óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	27	26	28	28	28
Összesített óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30	28	28	30	30	30
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30	28	28	30	30	30

Az 1-8 évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020										
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali szám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovat a szabadon tervezhető órákat jelöli										
Heti óraszám/évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8		
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	4	4	3	0,5	3
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	3		3
Történelem					2	2	2	2		2
Állampolgári ismeretek										1
Etika hit és erkölcs	1	1	1	1	1	1	1	1		1
Első idegen nyelv				2	3	3	3	3		3
Fizika							1	1		2
Kémia								1	0,5	2
Biológia								2		1
Földrajz							2	2		0,5
Természettudomány					2	1	2	1		
Környezetismeret			1	1	1					
Ének-Zene	2	2	2	2	2	1	1	1		1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1		1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1		
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1		1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5		5
Hon- és népismeret						1				
Dráma és színház								1		
Osztályfőnöki					1	1	1	1		1
Kötelező alapr	22	22	22	23	27	26	28	28		28
Szabadon tervezhető óra		2	2	2	1	2	2	2		2
Összes tervezett ór	22	22	22	23	27	26	28	28	2	28
Összesített ór	24	24	24	25	28	28	30	30		30
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30		30

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

Székhely intézményben:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszámát lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1.	magyar irodalom	1 óra
1.	matematika	1 óra
2.	magyar irodalom	1 óra
2.	matematika	1 óra
3.	matematika	1 óra
3.	magyar irodalom	1 óra
4.	matematika	1 óra
4.	magyar irodalom	1 óra
5.	hon-és népismeret	1 óra
6.	matematika	1 óra
6.	dráma-és színház	1 óra
7.	magyar irodalom	1 óra
7.	matematika	1 óra
8.	magyar irodalom	1 óra
8.	matematika	1 óra

Emelt szintű matematika tantervű osztályban 5-8. évfolyamokon emelt szintű matematika keretből 2 óra van.

Hadsereg utcai telephelyen:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszámát lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1.	magyar irodalom	1 óra
1.	matematika	1 óra
2.	magyar irodalom	1 óra
2.	matematika	1 óra
3.	matematika	1 óra
3.	magyar irodalom	1 óra
4.	matematika	0,5óra
4.	magyar irodalom	1,5óra
5.	hon-és népismeret	1 óra
6.	természetismeret	0,5 óra
6.	történelem	0,5 óra
6.	dráma és színház	1 óra
7.	magyar irodalom	1 óra
7.	matematika	1 óra
8.	magyar irodalom	1 óra
8.	matematika	1 óra

Verebély utcai telephelyen a normál tantervű osztályok:

ÉVFOLYAM	Melyik tantárgy óraszám lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?	Hány órával lett megnövelve a szabadon tervezhető órák óraszámából?
1.	magyar irodalom	1 óra
1.	matematika	1 óra
2.	magyar irodalom	1 óra
2.	matematika	1 óra
3.	matematika	1 óra
3.	magyar irodalom	1 óra
4.	matematika	1 óra
4.	magyar irodalom	1 óra
5.	természetismeret	1 óra
6.	természetismeret	1 óra
6.	hon és népismeret	1 óra
7.	magyar irodalom	1 óra
7.	dráma és színház	1 óra
8.	magyar irodalom	1 óra
8.	biológia	0,5 óra
8.	földrajz	0,5 óra

2.2.3. Választható tantárgyak, foglalkozások megnevezése, ezek esetében a pedagógusválasztás szabálya

Iskolánkban a legtöbb tantárgy esetében nincs tantárgyválasztási lehetőség, a jogszabályban meghatározott kötelező tantárgyakat tanítjuk.

Választási lehetőség a következő tantárgyak esetében van:

- Etika/hit és erkölcstan valamennyi feladatellátási helyen.
- Idegen nyelvből (angol vagy német) 4. osztálytól a székhelyintézményben (Bolyai) és a Hadsereg utcai telephelyen (Kölcsey).
- Matematika emeltszintű vagy normál tanrendű oktatása 5. osztálytól a székhelyintézményben (Bolyai)

A tanulóknak illetve, szüleiknek választaniuk kell, hogy az iskola által szervezett etika tantárgyat vagy valamelyik egyház hit-és erkölcstan tantárgyát tanulják kötelező jelleggel. Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, az iskola a tanuló számára etika oktatást szervez. Amennyiben a szülő a következő tanévre vonatkozóan az etika vagy a hit- és erkölcstan tantárgyra vonatkozó választását módosítani kívánja, az erre vonatkozó szándékát minden tanév május 20-áig írásban közli az igazgató és az érintett egyházi jogi személy képviselőjével.

A székhelyintézményben (Bolyai) és a Hadsereg utcai telephelyen (Kölcsey) 4. évfolyamtól választhatnak a szülők/gyermekek, hogy angol vagy német idegen nyelvet szeretnének-e tanulni, mennyiben a csoport létszáma eléri a 14 főt

Az igazgató minden év április 15-ig elkészíti és a fenntartói jóváhagyás követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a foglalkozásokról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskolaszék, ennek hiányában a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét

A tájékoztató tartalmazza, hogy a foglalkozást melyik pedagógus fogja oktatni.. Ha egy tárgyból több szakköri vagy emelt szintű csoport indul, lehetőség nyílik a csoport-, ill. pedagógusválasztásra az igazgató engedélyével, abban az esetben, ha ezzel nem alakulnak ki a hatékony munkát veszélyeztető, aránytalanul nagy létszámú csoportok, és természetesen akkor, ha ezt a tantárgyfelosztás, az órarend is lehetővé teszi.

A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Ha a tanuló iskolakezdés vagy iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, kérelmének elbírálása előtt egyeztetni elképzeléseit az iskola igazgatójával vagy az

igazgató által kijelölt pedagógussal. A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

Kiskorú tanuló esetén a foglalkozásválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri, – ha a gyermek nem cselekvőképtelen – gyermekével közösen gyakorolhatja.

2.2.4. Választható (egyéb) foglalkozások

Napközi, tanulószobai foglalkozások

Alsó tagozatban egy osztály-egy napközis csoport elvet követjük. A felső tagozatban két vagy több osztályból szervezzük meg a tanulószobai foglalkozást.

- Minden tanév április 30-áig a következő tanévi iskolaotthonos, napközis és tanulószobai igények felmérése — a szülők írásos igénybejelentésével.
- az igazgató a tanulót a szülő kérelmére felmentheti az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól.
- Az igényfelmérés alapján a várható csoportok kialakítása az alábbi szempontok figyelembe vételével történik:
 - a tanulók osztályfokkonkénti létszáma,
 - a létszámon belül a BTM és a sajátos nevelési igény figyelembe vétele.
 - végén fogyatékoság gyógypedagógusai szerinti

Heti időkereten felüli tehetséggondozó, felzárkóztató foglalkozások: szakköri, sportköri foglalkozások:

A tanuló május 20-áig jelentheti be mely választható foglalkozásra szeretne jelentkezni.

Szakkörök 14 jelentkező tanulóval indítható

Tantárgyi korrepetálások:

Nem állandó létszámú és összetételű csoportokat jelent.

A szaktanár a tanulók teljesítménye alapján határozza meg a résztvevőket.

Habilitációs, rehabilitációs foglalkozások:

A szakértői bizottság szakvéleményében diagnosztizált sajátos nevelési igény habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozást az intézmény mindhárom feladat-ellátási helyén megszervezzük az alapító okiratban meghatározott sajátos nevelési igény típusa szerint A csoportok kialakítása, az óraszámok meghatározása a Szakértői Bizottság és az intézmény munkatársai koordinációjával történik.

Fejlesztő foglalkozások:

A nevelési tanácsadó szakvéleményében a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség kezelésére megfogalmazott feladatok megvalósítására az intézmény mindhárom feladat-ellátási helyén fejlesztő foglalkozásokat szervez. A csoportok kialakítása, az óraszámok meghatározása a pedagógiai szakszolgálattal kötött együttműködési megállapodás alapján a koordinációval megbízott munkatársak feladata.

Csoportbontások szervezésének elvei, az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontásban tanított tárgyak és a bontás szempontjai a következők lehetnek:

- Az idegen nyelvet (angol, német) csoportbontásban tanulják a tanulók.

Az osztályon belüli csoportbontás történhet:

- Felezéssel az osztályon belüli arányok (pl. lány/fiú) figyelembevételével,
- Tudásszint szerinti bontással.
- A választott nyelvek szerint.
- Azonos nyelvből több csoport indulása esetén tudásszint szerinti bontásban.

Az intézmény Bolyai és Kölcsey feladatellátási helyén kínáljuk az angol és a német nyelv választásának lehetőségét. Ha az adott évfolyamon egy osztály van, akkor 2 csoport, két párhuzamos osztály esetén 3 csoport kialakításával biztosítjuk a nyelvválasztás lehetőségét:

Az eljárás rendje: a harmadik évfolyam második félévének kezdetén szülői értekezleten az osztályfőnök tájékoztatót tart. A csoportszervezés minimális létszáma 14 fő. Ezt követően írásban felmérjük a tanulói, szülői igényeket. A csoportokba az igazgató sorolja a tanulókat a tanulói, szülői igények a tanítók, szaktanárok javaslata alapján. Erről írásban értesíti a tanulókat.

- A matematika bontása:

Az intézmény Bolyai János Általános Iskola feladat-ellátási helyén az emelt szintű matematika oktatásának gyakorlata szerint 5. és 6-os évfolyamon matematikából 2 órát csoportbontással tanítjuk, amennyiben a csoportok létszáma eléri a 14 főt.

Versenyekbe való bekapcsolódás, a hozzáállás és az ilyen irányú továbbtanulási szándék megléte mellett kerül bontásra. A szaktanárok javaslata alapján, a létszámadatokat is figyelembe véve az igazgató dönt. A csoportok összetételét évente felülvizsgáljuk.

- Informatika bontása

Kölcsey feladat-ellátási helyen az informatika oktatásához a szaktantermi feltételek teszik szükségessé az informatika tantárgy csoportbontásban történő tanítását, amennyiben a csoportok létszáma eléri a 14 főt.

2.2.5. Az emelt szintű oktatás követelményei, módja, a tárgy és az óraszám megnevezésével

A székhelyintézményben (Bolyai) az 5. évfolyamtól emelt szintű és normál tanrendű osztályban/csoportban tanítjuk a matematikát. Az 5. évfolyam megkezdése előtt a 4. évfolyamos tanulókkal szintfelmérőt íratunk. Ennek eredménye, valamint a tanulók alsó tagozaton nyújtott teljesítménye alapján a szülőknek javaslatot teszünk gyermeküknek emelt szintű vagy normál tanrendű matematikát tanuló csoportba sorolására.

Az emelt szintű osztály/csoport számára heti 2 órával megemeljük a matematika tanórák számát. A megemelt óraszámot arra fordítjuk, hogy még jobban fejlesszük a matematikai kompetenciákat. Nehezebb, összetettebb, komplexebb gondolkodást igénylő feladatokat oldunk meg a tanulóinkkal.

Valamint a tananyagot is megnöveltük többlet tananyaggal a normál tanrendhez képest. A helyi tantervünkben színessel emeljük ki azokat az anyagrészeket, melyeket csak az emelt szintű matematika csoportban tanítunk.

Matematika helyi tanterv

Az alapfokú képzés első – a matematikai alapkészségek kialakítását legfőbb célként megjelölő – nevelési-oktatási szakaszát követően az 5–8. évfolyamon a matematika tanulása-tanítása során a tudástartalmak fokozatosan válnak egyre elvontabbá. A konkrét tárgyi tevékenységekből indulva a képi szemléltetések, ábrázolások mellett megjelennek a szimbolikus modellek. A tanuló a fogalmak, jelenségek elemzése útján eljut azok megértésen alapuló meghatározásához, a definíciók előkészítése során tulajdonságokat, sejtéseket fogalmaz meg, s kialakul a megoldást alátámasztó indoklás igénye, valamint felismeri a matematika kisebb egységeinek belső struktúráját.

A matematika tanítás nevelés-oktatás cél- és feladatrendszere 5-8. évfolyamon: A tanítás fő módszere továbbra is a felfedeztetés, a konkrét tevékenységből, játékból, hétköznapi szituációból fakadó indukció. A tanulási tevékenység és problémamegoldás során a tanulót ösztönözni kell egyszerű problémák felfedezésére, megfogalmazására és a mindennapi életből vett szöveges problémák matematikai szempontú értelmezésére. A tanuló konkrét helyzetek megoldására képi és szimbolikus modelleket, stratégiákat alkalmaz és alkot, ezáltal fejlődik problémamegoldó és problémaalkotó képessége.

A kombinatív képességek területén a lehetőségek strukturált felsorolásából fokozatosan kialakulnak a rendszerezést segítő konkrét eszközök, stratégiák alkalmazásának készségei.

Felső tagozaton az ismert számok köre bővül a törtekkel és a negatív számokkal úgy, hogy a tanuló ezekkel műveleteket tud végezni. A tanulás-tanítás egyik lényeges elvárása, hogy a különböző, szöveggel, számokkal megadott matematikai szituációk képi, majd szimbolikus modelljeinek bevezetése fokozatos legyen. A tanuló a megismert szimbólumokkal egyszerű műveleteket végez, ismeri ezek tulajdonságait.

Az 5–8. évfolyamon a természettudományi, a digitális technológiai és a gazdasági ismeretek tanulási-tanítási tartalmakban való megjelenése lehetővé teszi a matematika alkalmazhatóságának, hasznosságának bemutatását.

Fejlődnek a tanuló készségei a matematikai kommunikáció terén. A matematikai kifejezéseket helyesen használja, a fogalmakat értelmezi, megmagyarázza, gyakorlati helyzetekben jól alkalmazza. Ismereteit összefoglalva prezentálni tudja.

Az új fogalmak, magasabb szintű absztrakciót igénylő tudástartalmak bevezetésekor az egyéni adottságokhoz, ismeretekhez alkalmazkodó differenciálás biztosítja a megfelelő tempójú haladást annak a tanulóknak, akinél ezek a lépések hosszabb időt, több szemléltetést igényelnek. Ezzel a lassabban haladó tanuló sem veszíti el érdeklődését és reményét a matematika megértése iránt.

A matematikai fejlesztő játékok és a számítógép, illetve más IKT-eszközök biztonságos alkalmazása mellett a tanuló megismerkedik olyan matematikai szoftverekkel, amelyek a matematikai tudást és a digitális kompetenciákat együtt fejlesztik.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az ellenőrzés és az értékelés csak a tanult ismeretek alkalmazására terjed ki.

A matematika tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái

A matematika tanulása során elengedhetetlen a tananyag alapos és átfogó megértése. A szöveges feladatok megoldása fejleszti az értő olvasás és a releváns információk kiválasztásának készségét. Az általánosítás és az analógiák adekvát használata, több szempont egyidejű figyelembevétele, a rendszerezési képesség, a megszerzett tudás új helyzetekben való alkalmazása elősegítik az aktív, önirányított tanulás kompetenciáinak kialakítását, fenntartását, megerősítését. A matematika tantárgy a matematikai logika és az algoritmikus gondolkodás fejlesztésével, az ok-okozati összefüggések megláttatásával hozzájárul a többi tantárgy

tanulásához szükséges rendszerező, összefüggéseket felismerő, ezáltal hatékony önálló tanulási módszerek elsajátításához és megfelelő alkalmazásához is.

A kommunikációs kompetenciák

A matematika fejleszti a tanuló azon képességét, hogy világosan, röviden és pontosan fejezze ki gondolatait. A matematika tanulása során fokozatosan alakul ki a tanuló érvelési és vitakészsége. A szöveges problémák megoldása javítja a szöveg megértésének készségét: a tanulónak meg kell keresnie az információkat és fel kell ismernie egy adott információ jelentőségét a probléma megoldása során. A matematika tanulási folyamatában kialakul a különböző módon (szöveg, grafikon, táblázat, diagram és képlet) bemutatott tartalmak megértésének és alkotásának készségrendszere.

A digitális kompetenciák

A matematika tanulása során hangsúlyos szerepet kap a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás, melyek elősegítik a tanuló digitális kompetenciáinak fejlesztését. A különböző matematikai tárgyú szoftverek, alkalmazások, applikációk és játékok alkalmazásán keresztül a matematika tanulása hozzájárul a tanuló digitális kultúrájának kialakításához.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematika tanulása során a tanuló gondolkodásának fejlesztése elsősorban konkrét problémák megoldásán keresztül történik. A tanuló előzetes tudása és tapasztalata alapján azonosítja a problémákat, majd ismert matematikai fogalmakra támaszkodva stratégiát dolgoz ki ezek megoldására. Elfogadja, hogy a megoldás több különböző úton is elképzelhető, illetve találkozhat olyan nyitott problémákkal is, amelyeknek több megoldása is lehetséges. Kellő kitartással próbál ki különböző matematikai módszereket, és felismeri azokat a problémákat is, amelyeknek nincs megoldása. A tanuló megtanul induktív úton példákat általánosítani és deduktív érvelést használni a matematikai állítások bizonyítására.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A matematika tanulása fejleszti a kitartás, a pontosság, a figyelem és a fegyelmezettség képességét. A matematika tanulásán keresztül erősödik a tanuló felelősségtudata, gazdagodik az önképe, fejlődik a kooperációs készsége. A tanuló matematikai ismereteit alkalmazni tudja az egyéni célok eléréséhez szükséges tervezésben, az életét befolyásoló döntései megalapozásában és meghozatalában, a várható következmények mérlegelésében. A matematika tanulása elősegíti annak belátását, hogy a személyes erősségekre építeni, a hibákból pedig tanulni lehet. A tanuló a matematikai foglalkozások során megtanulja, hogyan oszthatja meg ötleteit másokkal, és hogyan segítheti társait a matematikai fogalmak megértése

vagy azok alkalmazása során. Felelősséget vállal a közösen kitűzött feladatok elvégzéséért, s megtanulja tisztelni mások álláspontját, gondolkodásmódját.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság

kompetenciái

A matematika olyan tudomány, amely összeköti a különböző kultúrákat. A tanuló megismeri a gondolkodás logikai felépítésének eleganciáját, a matematikának a természethez, a művészetekhez és az épített környezethez fűződő viszonyát. A tanuló konkrét vagy képi reprezentációval vagy szimbolikus modellekkel végzi a matematikai gondolatok vagy kapcsolatok feltárását, majd új kapcsolatokat alakít ki a matematikai fogalmak között.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kompetencia fejlesztése valódi adatok felhasználásával összeállított mindennapi problémák megoldásán keresztül történik. Ennek során a különböző megoldási lehetőségek keresése fejleszti a gondolkodás rugalmasságát és az új ötletek megalkotásának képességét. A tanuló megfelelő játékokon keresztül képessé válik a különböző kockázatok felmérésére, a számára kedvezőnek tűnő stratégia kidolgozására, és megtapasztalja döntései következményét. A matematikai projektekben való részvétel segíti a későbbi munkavállalás szempontjából fontos készségek kialakulását (kreativitás, mérlegelő gondolkodás, problémamegoldás, kezdeményezőkézség, másokkal való együttműködés készsége).

5-6. évfolyam

Az 5–6. évfolyam tanulásmódszertani szempontból átmenetet képez az alsó tagozat játékos, tevékenykedtető, felfedeztető módszerei és a matematika elméleti ismereteinek befogadását jelentő tanulási módszerek között. Továbbra is fontos szerepet játszik a szemléltetés, az eszközök használata. Elvárható a szerzett tapasztalatok értelmezése, rendszerezése, néhány területen az általánosítás lehetőségének felfedezése és megfogalmazása. A kezdeti, saját szavakkal történő megfogalmazásokat fokozatosan felváltja a matematikai fogalmakat megnevező szakkifejezések használata. Gyakorlati helyzetekben megjelenik a szakmai vita és az érvelés igénye.

Az 5–6. évfolyamon a matematika tantárgy alapóraszám: 272 óra. Az 5. évfolyam tényleges óraszám alapszinten 144, emelt szinten 216 óra. A 6. évfolyam tényleges óraszám alapszinten 180, emelt szinten 216.

Témakörök áttekintő táblázata

(Zárójelben az emelt szintű óraszámok.)

Tematikai egység	Összes óraszám az 5. évfolyamon	Óraszám az 5. évfolyamon (4 óra/hét)			Összes óraszám a 6. évfolyamon	Óraszám a 6. évfolyamon (5 óra/hét)		
		Kerettanterv	Tantárgyon belül szabadon tervezhető órakeret	Szabadon tervezhető órakeret terhére		Kerettanterv	Tantárgyon belül szabadon tervezhető órakeret	Szabadon tervezhető órakeret terhére
Gondolkodási módszerek - halmazelmélet, matematikai logika	6 (8)	5	1		6 (6)	5	1	
Gondolkodási módszerek - kombinatorika, gráfok	5 (7)	5			4 (4)	4		
Aritmetika, algebra - természetes számok, számelmélet, egész számok, törtek	56 (96)	52	4		74 (97)	50		24
Aritmetika, algebra - arányosság, százalékszámítás	10 (12)	10			16 (16)	10	2	4
Aritmetika - hatvány, négyzetgyökök					6 (8)	5	1	
Aritmetika, algebra - betűs kifejezések, egyenletek	10 (10)	10			10 (10)	8	1	1
Függvények és sorozatok	9 (19)	9			10 (13)	9	1	
Geometria - síkgeometria	30 (36)	27	3		35 (41)	27	2	6
Geometria - téreometria	8 (18)	8			9 (11)	8		1
Statisztika és valószínűség	10 (10)	10			10 (10)	10		
Összesen	144 (216)	136	8		180 (216)	136	8	

5. évfolyam

TÉMAKÖR: Gondolkodási módszerek – halmazelmélet, matematikai logika

ÓRASZÁM: 6 óra (emelt szinten: 8 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít;
- a logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére;
- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- konkrét esetekben halmazokat felismer és ábrázol;
- állítások logikai értékét (igaz vagy hamis) megállapítja.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Halmazokba rendezés egy-két szempont szerint
- Halmazábra készítése
- Számhalmazok szemléltetése számegyenesen
- Részhalmazok felismerése ábráról
- Halmazok közös részének és egyesítésének megállapítása ábrázolás segítségével
- Egyszerű állítások logikai értékének (igaz vagy hamis) megállapítása
- Igaz és hamis állítások önálló megfogalmazása
- A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata

- Egyszerű stratégiai, logikai és pénzügyi játékok, társasjátékok.

FOGALMAK

Halmaz, számhalmazok, elem, halmazábra, közös rész, számegyenes, „igaz”, „hamis”; nyitott mondat, igazsághalmaz; „és”, „vagy”; „legalább”, „legfeljebb”.

TÉMAKÖR: Gondolkodási módszerek - kombinatorika, gráfok

ÓRASZÁM: 5 óra (emelt szinten: 7 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyszerű stratégiai, logikai és pénzügyi játékok, társasjátékok
- Kis elemszámú halmaz elemeinek sorba rendezése mindennapi életből vett példákkal
- Néhány számkártyát tartalmazó készlet elemeiből adott feltételeknek megfelelő számok alkotása
- Az összes eset előállításánál rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás.

FOGALMAK

Lehetőségek, összes lehetőség, rendszerező áttekintés, ágrajz.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra – természetes számok, számelmélet, egész számok, törtek

ÓRASZÁM: 56 óra (emelt szinten: 96 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;
- írásban összead, kivon és szoroz;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében;
- a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti;
- a gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít;
- elvégzi az alpműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becsülésével.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;
- nem tízes alapú számrendszereket ismeri, használja (emelt szinten);
- ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben;
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 5-tel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait;
- a természetes számokat osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint csoportosítja;
- gyakorlati feladatok megoldása során legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt, a hányadost megbecsüli;
- meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét;
- ismeri az egész számokat;
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat;
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén;
- megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját;
- meghatározza konkrét számok reciprokát;
- gyakorlati feladatok megoldása során tizedes törtet legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt, a hányadost megbecsüli.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Számok helyi értékes írásmódjának megértése különböző alapú számrendszerekben csoportosítást, leltározást, helyiérték-táblázatba rögzítést tartalmazó feladatokon keresztül
- Elemek csoportosítása más számrendszerben (emelt szinten)
- Számok helyi értékes írásmódjának használata nagy számok esetében
- Római számok írása, olvasása a következő jelekkel: I, V, X, L, C, D, M
- Osztók, többszörösök meghatározása; két szám közös osztóinak meghatározása; közös többszörösök meghatározása
- 2-vel, 5-tel, 10-zel, 100-zal való oszthatósági szabályok ismerete és alkalmazása
- A természetes számok csoportosítása osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint
- Számkörbővítés, fejben számolás százezres számkörben kerek ezresekkel, analógiák alkalmazása
 - Természetes számok összeadása, kivonása és szorzása írásban
 - Írásbeli osztás algoritmus a kétjegyű természetes számmal
 - Írásbeli osztás legfeljebb kétjegyű természetes számmal gyakorlati feladatok megoldása során, a hányados becslése
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejben, írásban
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő műveletsor felírása
- A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- Az alpműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- Zárójeleket tartalmazó műveletsorok átalakítása, kiszámolása a természetes számok körében
- Kapott eredmény ellenőrzése, észszerű kerekítés
- Negatív számok a gyakorlatban: adósság, tengerszint alatti mélység, fagypont alatti hőmérséklet
- Egész számok ismerete, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen, ellentett, abszolút érték fogalmának ismerete és alkalmazása

- Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján a számkörbővítés során
- Alapműveletek elvégzése az egész számok körében
- Törtrészek ábrázolása, törtrészeknek megfelelő törtszámok meghatározása
- Törtek összehasonlítása, egyszerűsítés, bővítés
- Különböző alakokban írt egyenlő törtek felismerése
- Számok helyi értékes írása tizedes törtek esetén
- Számok ábrázolása számegyenesen
- Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján
- Reciprok fogalmának ismerete és alkalmazása
- Alapműveletek elvégzése a közönséges törtek körében, ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- Tizedes törtek összeadása, kivonása és szorzása írásban
- Tizedes törtek írásbeli osztása legfeljebb két tizedes jegyet tartalmazó számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése.

FOGALMAK

Helyi érték, alaki érték, valódi érték, osztó, közös osztó, többszörös, közös többszörös, összeadandók, az összeg tagjai, kisebbítendő, kivonandó, különbség, szorzandó, szorzó, szorzat, a szorzat tényezői, felcserélhetőség, csoportosíthatóság, szétagolhatóság, osztandó, hányados, maradék, zárójel, kerekítés, becslés, ellenőrzés; ellentett, negatív szám, előjel, egész szám, abszolút érték; közönséges tört, számláló, nevező, törtvonal, vegyes szám, egyszerűsítés, bővítés, tizedes tört, tizedesvessző, helyi értékes írásmód, racionális szám, számegyenes, közös nevező, reciprok.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - arányosság, százalékszámítás

ÓRASZÁM: 10 óra (emelt szinten: 12 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját;
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyiértékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyenes arányosság felismerése hétköznapi helyzetekben
- Az egyenesen arányos mennyiségek felismert tulajdonságainak alkalmazása konkrét gyakorlati feladatok megoldásában
- Az egyenes arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységeinek ismerete
- Az ismert szabványmértékegységek átváltása helyiértékes gondolkodás alapján.

FOGALMAK

Arány, egyenes arányosság, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységei.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - betűs kifejezések, egyenletek

ÓRASZÁM: 10 óra (emelt szinten: 10 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít;
- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;

- gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megoldását ellenőrzi.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Matematikai tartalmú egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- Gazdasági területekről vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A megoldás ellenőrzése
- Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése.

FOGALMAK

Becslés, ellenőrzés.

TÉMAKÖR: Függvények és sorozatok

ÓRASZÁM: 9 óra (emelt szinten: 19 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tájékozódik a koordináta-rendszerben: koordinátaival adott pontot ábrázol, megadott pont koordinátáit leolvassa;
- sorozatokat adott szabály alapján folytat;

- néhány tagjával adott sorozat esetén felismer és megfogalmaz képzési szabályt.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása
- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések tulajdonságainak megfigyelése, elemzése
- Tájékozódás térképen, nézőtéren, sakktáblán és a koordináta-rendszerben
- Egyenes arányosság grafikonjának felismerése
- Sorozatok létrehozása számokból, jelekből, alakzatokból
- Szabálykövetés ritmusban, rajzban, számolásban
- Sorozatok adott szabály szerinti folytatása
- Adott sorozat esetén legalább egy szabály felismerése és megfogalmazása.

FOGALMAK

Megfeleltetés, egyenes arányosság, koordináta-rendszer, pont koordinátái, grafikon, sorozat, számsorozat, szabály.

TÉMAKÖR: **Geometria - síkgeometria**

ÓRASZÁM: 30 óra (emelt szinten: 36 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget;
- ismeri a négyszögek tulajdonságait: átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: téglalap, négyzet;
- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között;
- ismeri a háromszögek tulajdonságait: belső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség;

- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- szögtartomány ismerete; összehasonlítás, csoportosítás; szögmérés;
- téglalap, négyzet és háromszög kerületének, területének mérése a természetes és az épített környezetben;
- téglalap, négyzet kerületének, területének kiszámítása;
- sokszögek területének meghatározása átdarabolással.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik szerint;
- felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat;
- tapasztalatot szerez a síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben;
- a szerkesztéshez tervet, előzetes ábrát készít;
- ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merőleget, szögfelezőt, merőleges és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöget másol;
- síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Környezetünk tárgyaiban a geometriai alakzatok felfedezése
- Síkbeli görbék közül a kör kiválasztása
- Egyenes, félegyenes és szakasz megkülönböztetése
- Síkbeli alakzatok közül a sokszögek kiválasztása
- Háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség
- Tengelyesen szimmetrikus háromszögek ismerete
- Háromszögek csoportosítása szögeik és oldalaik szerint
- Téglalap és négyzet tulajdonságainak ismerete, alkalmazása
- Tapasztalatszerzés síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben
- Egybevágó alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben

- Alapszerkesztések: szakaszfelező merőleges, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése, szögfelezés, szögmásolás
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Néhány adott feltételnek megfelelő ábra pontos szerkesztése.

FOGALMAK

Síkidom, sokszög, belső szög, hegyesszögű, derékszögű, tompaszögű, egyenlő szárú és szabályos háromszög; téglalap, négyzet, szimmetriatengely, merőlegesség, párhuzamosság, szakaszfelező merőleges, szög és mértékegységei (fok, szögperc), szögfajták, kerület, terület.

TÉMAKÖR: **Geometria - térgeometria**

ÓRASZÁM: 8 óra (emelt szinten: 18 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- a kocka, a téglatest hálóját elkészíti;
- testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- ismeri a kocka, a téglatest következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- ismeri a gömb tulajdonságait;
- a kocka, a téglatest tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- terület, térfogat és űrtartalom mérése gyakorlati helyzetekben alkalmi és szabványegységekkel a természetes és az épített környezetben;
- téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának mérése a természetes és az épített környezetben;
- téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának kiszámítása.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Környezetünk tárgyaiban a geometriai testek felfedezése

- Téglatest, kocka tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete, csúcsok, élek száma; lapátló, testátló
- Testek közül gömb kiválasztása
- Építmények készítése képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján
- Testekről, építményekről nézeti rajzok, alaprajzok, hálók készítése.

FOGALMAK

Test, kocka, téglatest, lap, él, csúcs, lapátló, testátló, alaprajz, háló, nézet, űrtartalom és mértékegységei, felszín, térfogat és mértékegységei.

TÉMAKÖR: **Statisztika és valószínűség**

ÓRASZÁM: 10 óra (emelt szinten: 10 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja;
- valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
- valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteket, játékában stratégiát követ;
- ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Adatokat, táblázatokat és diagramokat tartalmazó források felkutatása (például háztartás, sport, egészséges életmód, gazdálkodás)
- A táblázatok adatainak értelmezése és ábrázolása (oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram) kisméretű mintán
- A hétköznapi életből gyűjtött adatok táblázatba rendezése, ábrázolása hagyományos és digitális eszközökkel kisméretű minta esetén
- Azonos adathalmazon alapuló kördiagram és oszlopdiagram összehasonlítása becslés alapján kisméretű minta esetén
- Táblázatból adatgyűjtés adott szempont szerint
- Átlag fogalmának ismerete, alkalmazása
- Egyszerű valószínűségi játékok és kísérletek
- Valószínűségi játékok és kísérletek adatainak tervszerű gyűjtése
- A „biztos”, a „lehetséges, de nem biztos” és a „lehetetlen” események felismerése.

FOGALMAK

Adat, diagram, átlag, valószínűségi kísérlet, „biztos” esemény; „lehetséges, de nem biztos” esemény; „lehetetlen” esemény.

6. évfolyam

TÉMAKÖR: Gondolkodási módszerek – halmazelmélet, matematikai logika

ÓRASZÁM: 6 óra (emelt szinten: 6 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét);
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- konkrét esetekben halmazokat felismer és ábrázol.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Halmazokba rendezés egy-két szempont szerint
- Halmazábra készítése
- Számhalmazok szemléltetése számegyenesen
- Részhalmazok felismerése ábráról
- Halmazok közös részének és egyesítésének megállapítása ábrázolás segítségével
- Egyszerű állítások logikai értékének (igaz vagy hamis) megállapítása
- Igaz és hamis állítások önálló megfogalmazása
- A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata
- Egyszerű stratégiai, logikai és pénzügyi játékok, társasjátékok.

FOGALMAK

Halmaz, számhalmazok, elem, halmazábra, közös rész (unió), számegyenes, „igaz”, „hamis”; nyitott mondat, igazsághalmaz; „és”, „vagy”; „legalább”, „legfeljebb”, részhalmaz, üres halmaz, kiegészítő halmaz, komplementer halmaz, metszet.

TÉMAKÖR: Gondolkodási módszerek - kombinatorika, gráfok

ÓRASZÁM: 4 óra (emelt szinten: 4 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyszerű stratégiai, logikai és pénzügyi játékok, társasjátékok
- Kis elemszámú halmaz elemeinek sorba rendezése mindennapi életből vett példákkal
- Néhány számkártyát tartalmazó készlet elemeiből adott feltételeknek megfelelő számok alkotása
- Az összes eset előállítása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás.

FOGALMAK

Lehetőségek, összes lehetőség, rendszerező áttekintés, ágrajz.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra – természetes számok, számelmélet, egész számok, törtek

ÓRASZÁM: 74 óra (emelt szinten: 97 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényezői felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét;
- írásban összead, kivon és szoroz;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályokat fejben, írásban és géppel számolás esetén is a racionális számok körében;

- a műveleti szabályok ismeretében ellenőrzi számolását, a kapott eredményt észszerűen kerekíti;
- a gyakorlati problémákban előforduló mennyiségeket becsülni tudja, feladatmegoldásához ennek megfelelő tervet készít;
- a fejszámoláson és az írásban végzendő műveleteken túlmutató számolási feladatokhoz és azok ellenőrzéséhez számológépet használ;
- elvégzi az alpműveleteket a racionális számok körében, eredményét összeveti előzetes becslésével.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját nagy számok esetén;
- ismeri a római számjelek közül az L, C, D, M jeleket, felismeri az ezekkel képzett számokat a hétköznapi helyzetekben;
- ismeri és alkalmazza a 2-vel, 3-mal, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatóság szabályait;
- a természetes számokat osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint csoportosítja;
- gyakorlati feladatok megoldása során legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt, a hányadost megbecsüli;
- meghatározza konkrét számok ellentettjét, abszolút értékét;
- ismeri az egész számokat;
- ábrázol törtrészeket, meghatároz törtrészeknek megfelelő törtszámokat;
- érti és alkalmazza a számok helyi értékes írásmódját tizedes törtek esetén;
- megfelelteti egymásnak a racionális számok közönséges tört és tizedes tört alakját;
- meghatározza konkrét számok reciprokát;
- gyakorlati feladatok megoldása során tizedes törtet legfeljebb kétjegyű egész számmal írásban oszt, a hányadost megbecsüli.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Számok helyi értékes írásmódjának megértése különböző alapú számrendszerekben csoportosítást, leltározást, helyiérték-táblázatba rögzítést tartalmazó feladatokon keresztül
- Számok helyi értékes írásmódjának használata nagy számok esetében

- Római számok írása, olvasása a következő jelekkel: I, V, X, L, C, D, M
- Osztók, többszörösök meghatározása, két szám közös osztóinak meghatározása, közös többszörösök meghatározása
- 2-vel, 4-gyel, 5-tel, 6-tal, 9-cel, 10-zel, 100-zal való oszthatósági szabályok ismerete és alkalmazása
- A természetes számok csoportosítása osztóik száma alapján és adott számmal való osztási maradékuk szerint
- Számkörbővítés, fejben számolás százezres számkörben kerek ezresekkel, analógiák alkalmazása
 - Természetes számok összeadása, kivonása és szorzása írásban
 - Írásbeli osztás algoritmus a kétjegyű természetes számmal
 - Írásbeli osztás legfeljebb kétjegyű természetes számmal gyakorlati feladatok megoldása során, a hányados becslése
- A műveleti sorrendre és a zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete és helyes alkalmazása fejben, írásban és géppel számolás esetén
- Egyszerű szöveges feladat matematikai tartalmának felismerése, és az annak megfelelő művelet sor felírása
- A gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése
- Az alpműveletek tulajdonságainak (felcserélhetőség, csoportosíthatóság, széttagolhatóság) ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- Zárójeleket tartalmazó művelet sorok átalakítása, kiszámolása a természetes számok körében
- Kapott eredmény ellenőrzése, észszerű kerekítés
- Negatív számok a gyakorlatban: adósság, tengerszint alatti mélység, fagypon alatti hőmérséklet
- Egész számok ismerete, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen, ellentett, abszolút érték fogalmának ismerete és alkalmazása
- Alpműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján a számkörbővítés során
- Alpműveletek elvégzése az egész számok körében
- Törtrészek ábrázolása, törtrészeknek megfelelő törtszámok meghatározása
- Törtek összehasonlítása, egyszerűsítés, bővítés

- Különböző alakokban írt egyenlő törtek felismerése
- Számok helyi értékes írása tizedes törtek esetén
- Számok ábrázolása számegyenesen
- Alapműveletek értelmezése tárgyi tevékenységek, ábrázolások alapján
- Reciprok fogalmának ismerete és alkalmazása
- Alapműveletek elvégzése a közönséges törtek körében, ismerete és alkalmazása a gyakorlatban
- Tizedes törtek összeadása, kivonása és szorzása írásban
- Tizedes törtek írásbeli osztása legfeljebb két tizedes jegyet tartalmazó számmal gyakorlati feladatok megoldása során; a hányados becslése

FOGALMAK

Helyi érték, alaki érték, valódi érték, osztó, közös osztó, többszörös, közös többszörös, összeadandók, az összeg tagjai, kisebbítendő, kivonandó, különbség, szorzandó, szorzó, szorzat, a szorzat tényezői, felcserélhetőség, csoportosíthatóság, szétagolthatóság, osztandó, hányados, maradék, zárójel, kerekítés, becslés, ellenőrzés, ellentett, negatív szám, előjel, egész szám, abszolút érték; közönséges tört, számláló, nevező, törtvonal, vegyes szám, egyszerűsítés, bővítés, tizedes tört, tizedesvessző, helyi értékes írásmód, racionális szám, számegyenes, közös nevező, reciprok.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - arányosság, százalékszámítás

ÓRASZÁM: 16 óra (emelt szinten: 16 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját;
- ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;
- összetett százalékszámításos feladatokat megold (emelt szinten)
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;

- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyenes arányosság felismerése hétköznapi helyzetekben
- Az egyenesen arányos mennyiségek felismert tulajdonságainak alkalmazása konkrét gyakorlati feladatok megoldásában
- Az egyenes arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységeinek ismerete
- Az ismert szabványmértékegységek átváltása helyi értékes gondolkodás alapján
- Törtrészkiszámítási feladatok az egyenesen arányos mennyiségek kapcsolatainak alkalmazásával
- Századrész és százalék elnevezések párhuzamos használata gyakorlati helyzetekben

FOGALMAK

Arány, egyenes arányosság, hosszúság, űrtartalom, tömeg, idő szabványmértékegységei.

TÉMAKÖR: **Aritmetika - hatvány, négyzetgyök**

ÓRASZÁM: 6 óra (emelt szinten: 8 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;
- négyzetszámok négyzetgyökét meghatározza.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványának alkalmazása: prímtényezős felbontás felírása hatványokkal, mértékegységek átváltása, számrendszerek helyi értékeinek felírása
- Négyzetszámok négyzetgyökének kiszámolása.

FOGALMAK

Hatvány, hatványalap, hatványkitevő, hatványérték, négyzetszám, négyzetszámok négyzetgyöke.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - betűs kifejezések, egyenletek

ÓRASZÁM: 10 óra (emelt szinten: 10 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold;
- különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít;
- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megoldását ellenőrzi.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Matematikai tartalmú egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- Gazdasági területekről vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása különféle módszerekkel, például szakaszos ábrázolással, visszafelé gondolkodással
- A megoldás ellenőrzése
- Gyakorlati problémákban előforduló mennyiségek becslése.

FOGALMAK

Becslés, ellenőrzés.

TÉMAKÖR: Függvények és sorozatok

ÓRASZÁM: 10 óra (emelt szinten: 13 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- tájékozódik a koordináta-rendszerben: koordinátaival adott pontot ábrázol, megadott pont koordinátáit leolvassa.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása
- A matematikából és a mindennapi életből vett megfeleltetések tulajdonságainak megfigyelése, elemzése
- Tájékozódás térképen, nézőtéren, sakktáblán és a koordináta-rendszerben
- Egyenes arányosság grafikonjának felismerése

FOGALMAK

Megfeleltetés, egyenes arányosság, koordináta-rendszer, pont koordinátái, grafikon.

TÉMAKÖR: Geometria - síkgeometria

ÓRASZÁM: 35 óra (emelt szinten: 41 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget;

- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között;
- ismeri a háromszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség;
- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükörképét;
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- ismeri a tengelyesen szimmetrikus háromszöget;
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben;
- ismer és használ dinamikus geometriai szoftvereket, tisztában van alkalmazási lehetőségeikkel.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- síkbeli tartományok közül kiválasztja a szögtartományokat, nagyság szerint összehasonlítja, méri, csoportosítja azokat;
- csoportosítja a háromszögeket szögeik és oldalaik szerint;
- felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat;
- tapasztalatot szerez a síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben;
- felismeri a síkban az egybevágó alakzatokat;
- a szerkesztéshez tervet, előzetes ábrát készít;
- ismeri az alapszerkesztéseket: szakaszfelező merőleget, szögfelezőt, merőleges és párhuzamos egyeneseket szerkeszt, szöget másol.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Szögtartomány ismerete; összehasonlítás, csoportosítás; szögmérés

- Terület mérése gyakorlati helyzetekben alkalmi és szabványegységekkel a természetes és az épített környezetben
- Téglalap, négyzet és háromszög kerületének, területének mérése a természetes és az épített környezetben
- Téglalap, négyzet kerületének, területének kiszámítása
- Sokszögek területének meghatározása átdarabolással
- Környezetünk tárgyaiban a geometriai alakzatok felfedezése
- Síkbeli görbék közül a kör kiválasztása
- Egyenes, félegyenes és szakasz megkülönböztetése
- Síkbeli alakzatok közül a sokszögek kiválasztása
- Háromszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső szögek összege, háromszög-egyenlőtlenség
- Tengelyesen szimmetrikus háromszögek ismerete
- Háromszögek csoportosítása szögeik és oldalaik szerint
- Téglalap és négyzet tulajdonságainak ismerete, alkalmazása
- Tapasztalatszerzés síkbeli mozgásokról gyakorlati helyzetekben
- Egybevágó alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Tengelyes tükrözés ismerete és alkalmazása
- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Alakzatok tengelyes tükrképének megszerkesztése
- Alapszerkesztések: szakaszfelező merőleges, merőleges és párhuzamos egyenesek szerkesztése; szögfelezés, szögmásolás
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Néhány adott feltételnek megfelelő ábra pontos szerkesztése

FOGALMAK

Szög és mértékegységei (fok, szögperc), szögfajták, kerület, terület, síkidom, sokszög, belső szög, külső szög; hegyesszögű, derékszögű, tompaszögű, egyenlő szárú és szabályos háromszög, téglalap, négyzet, szimmetriatengely, tengelyes szimmetria, merőlegesség, párhuzamosság, szakaszfelező merőleges, szögfelező félegyenes.

TÉMAKÖR: Geometria - térgeometria

ÓRASZÁM: 9 óra (emelt szinten: 11 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

- ismeri a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja, a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti;
- testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete, csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- ismeri a gömb tulajdonságait;
- a kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Térfogat és űrtartalom mérése gyakorlati helyzetekben alkalmi és szabványegységekkel a természetes és az épített környezetben
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának mérése a természetes és az épített környezetben
- Téglatest, kocka alakú tárgyak felszínének és térfogatának kiszámítása
- Környezetünk tárgyaiban a geometriai testek felfedezése
- Téglatest, kocka tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló
- Testek közül gömb kiválasztása
- Építmények készítése képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján
- Testekről, építményekről nézeti rajzok, alaprajzok, hálók készítése.

FOGALMAK

Űrtartalom és mértékegységei, felszín, térfogat és mértékegységei, test, kocka, téglatest, lap, él, csúcs, lapátló, testátló, alaprajz, háló, nézet.

TÉMAKÖR: Statisztika és valószínűség

ÓRASZÁM: 10 óra (emelt szinten: 10 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja;
- valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
- valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ;
- ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát, ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Adatokat, táblázatokat és diagramokat tartalmazó források felkutatása (például háztartás, sport, egészséges életmód, gazdálkodás)
- A táblázatok adatainak értelmezése és ábrázolása (oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram) kisméretű mintán
- A hétköznapi életből gyűjtött adatok táblázatba rendezése, ábrázolása hagyományos és digitális eszközökkel kisméretű minta esetén
- Azonos adathalmazon alapuló kördiagram és oszlopdiagram összehasonlítása becslés alapján kisméretű minta esetén
- Táblázatból adatgyűjtés adott szempont szerint
- Átlag fogalmának ismerete, alkalmazása

- Egyszerű valószínűségi játékok és kísérletek
- Valószínűségi játékok és kísérletek adatainak tervszerű gyűjtése
- A „biztos”, a „lehetséges, de nem biztos” és a „lehetetlen” események felismerése

FOGALMAK

Adat, diagram, átlag, valószínűségi kísérlet, „biztos” esemény; „lehetséges, de nem biztos” esemény; „lehetetlen” esemény.

7-8. évfolyam

A 7–8. évfolyamon nagyobb hangsúlyt kap az elvonatkoztatás és az absztrakció képességének fejlesztése, miközben továbbra is megmarad a szemléltetés és az eszközök használata. Elvárható a tapasztalatok általános megfogalmazása, a mindennapi életből vett szöveges problémák matematikai szempontú értelmezése, a megsejtett összefüggések indoklásának igénye és a tanult matematikai fogalmakat megnevező szakkifejezések helyes használata. Fejlődik a vitatkozás és az érvelés kultúrája az osztálytársakkal és a szaktanárral.

Az ismeretek bővülésével lehetővé válik a más tantárgyakhoz való kapcsolódás, a kitekintés lehetősége, a témák rendszerezése, több területen való megjelenése. A nevelési-oktatási szakasz során egyre komplexebbé válik a szemléletmód.

A szemléltetést, a megértést, az órai vagy házi feladatok megoldását és a gondolatmenet bemutatását a tanulók által használható digitális eszközök, szoftverek és online felületek is támogatják.

Az 7–8. évfolyamon a matematika tantárgy alapóraszám: 204 óra. Az 7. évfolyam tényleges óraszám alapszinten 144 óra, emelt szinten 216 óra. A 8. évfolyam tényleges óraszám alapszinten 144 óra, emelt szinten 216 óra.

Témakörök áttekintő táblázata

(Zárójelben az emelt szintű órászámok.)

Tematikai egység	Összes óraszám az 7. évfolyamon	Óraszám az 7. évfolyamon (4 óra/hét)			Összes óraszám a 8. évfolyamon	Óraszám a 8. évfolyamon (4 óra/hét)		
		Kerettanterv	Tantárgyon belül szabadon tervezhető órakeret	Szabadon tervezhető órakeret terhére		Kerettanterv	Tantárgyon belül szabadon tervezhető órakeret	Szabadon tervezhető órakeret terhére
Gondolkodási módszerek - halmazelmélet, matematikai logika	6 (6)	6			6 (9)	6		
Gondolkodási módszerek - kombinatorika, gráfok	9 (9)	9			9 (10)	9		

Aritmetika, algebra - természetes számok, számelmélet, egész számok, törtek	17 (25)	9	2	6	17 (29)	9	2	6
Aritmetika, algebra - arányosság, százalékszámítás	13 (17)	11		2	11 (13)	11		
Aritmetika - hatvány, négyzetgyök	6 (12)	4		2	12 (18)	4	2	6
Aritmetika, algebra - betűs kifejezések, egyenletek	25 (36)	15	2	8	19 (33)	15		4
Függvények és sorozatok	12 (25)	6	1	5	12 (22)	6	2	4
Geometria - síkgeometria	28 (43)	20	1	7	28 (40)	20		8
Geometria - térgeometria	16 (27)	10		6	18 (30)	10		8
Statisztika és valószínűség	12 (16)	12			12 (12)	12		
Összesen	144 (216)	102	6	36	144 (216)	102	6	36

7. évfolyam

TÉMAKÖR: **Gondolkodási módszerek - halmazelmélet, matematikai logika**

ÓRASZÁM: 6 óra (emelt szinten: 6 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Halmazokba rendezés több szempont szerint
- Halmazábra készítése
- Számok, számhalmazok, halmazműveleti eredmények szemléltetése számegyenesen
- Részhalmazok felismerése és ábrázolása konkrét esetekben
- Véges halmaz kiegészítő halmazának (komplementerének), véges halmazok metszetének és uniójának megállapítása ábrázolás segítségével konkrét esetekben
- Természetes számok, egész számok, racionális számok halmazának ismerete, halmazábrájuk elkészítése
- Véges és végtelen szakaszos tizedes törtek ismerete
- Példa végtelen nem szakaszos tizedes törtre.

FOGALMAK

Kiegészítő halmaz (komplementer), metszet, unió, természetes szám, egész szám, racionális szám, véges, végtelen szakaszos és végtelen nem szakaszos tizedes tört.

TÉMAKÖR: Gondolkodási módszerek - kombinatorika, gráfok

ÓRASZÁM: 9 óra (emelt szinten: 9 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít;
- a logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére;
- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket;
- konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Igaz és hamis állítások felismerése, önálló megfogalmazása
- A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata
- Egyszerű stratégiai és logikai játékok
- Konkrét helyzethez kötött sorba rendezési problémák megoldása kör mentén is
- Konkrét helyzethez kötött kiválasztási problémák megoldása a sorrend figyelembevételével és anélkül
- Az összes eset összeszámlálása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás
- Gráfok alkalmazása konkrét szituációk szemléltetésére.

FOGALMAK:

„Minden”, „van olyan”, gráf, gráf csúcsa, gráf éle.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - természetes számok, számelmélet, egész számok, törtek
ÓRASZÁM: 17 óra (emelt szinten: 25 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényező felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Prímszámok, összetett számok kiválasztása a természetes számok közül
- Összetett számok prímtényező felbontásának ismerete és alkalmazása 1000-es számkörben
- Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása és alkalmazása.

FOGALMAK:

Prímszám, összetett szám, prímtényező felbontás, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - arányosság, százalékszámítás

ÓRASZÁM: 13 óra (emelt szinten: 17 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;

- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása konkrét helyzetekben
- Egyenes arányosság grafikonjának megrajzolása
- Valóságos helyzetekhez kötődő százalékszámítás: áremelés, leárazás, egyszerű kamat, keverési feladatok megoldása, levegő összetétele, páratartalom
- Banki ajánlatok (ügyműveletek, számlavezetési, megbízási és tranzakciós díjak) összehasonlításával kapcsolatos feladatok megoldása
- Megtakarítási és hitelfelvételi lehetőségekkel kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása
- A fordított arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeinek ismerete és átváltása

FOGALMAK:

Fordított arányosság, százalék, terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységei.

TÉMAKÖR: **Aritmetika - hatvány, négyzetgyök**

ÓRASZÁM: 6 óra (emelt szinten: 12 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja.
- hatványozás azonosságait ismerje (emelt szinten)
- 1-nél nagyobb számokat normálalakban felírja (emelt szinten)

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványának alkalmazása: prímtényezősz felbontás felírása hatványokkal, mértékegységek átváltása, számrendszerek helyi értékeinek felírása.

- Hatványozás azonosságainak alkalmazása (emelt szinten): azonos alapú hatványok szorzása, osztása; azonos kitevőjű hatványok szorzása, osztása; hatvány hatványozása.
- 1-nél nagyobb számok felírás normál alakban (emelt szinten); számolás normálalakkal

FOGALMAK:

Hatvány, hatványalap, hatványkitevő, hatványérték, négyzetszám.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - betűs kifejezések, egyenletek

ÓRASZÁM: 25 óra (emelt szinten: 36 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényezőt kiemel;
- többtagú kifejezést szorzattá alakítása kiemeléssel (emelt szinten)
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelevvel megold.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Hétköznapi problémák matematikai tartalmának formalizálása; betűk használata az ismeretlen mennyiségek jelölésére
- Egyszerű betűs kifejezések összeadása, kivonása

- Helyettesítési érték számolása
- Egytagú kifejezések számmal való szorzása
- Kéttagú betűs kifejezés számmal való szorzása
- Két tagból közös számtényező kiemelése
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása lebontogatással
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása mérlegelvvel
- Különböző szövegekhez megfelelő modell készítése (például szakaszos ábrázolás, visszafelé gondolkodás, táblázat, szabadkézi vázlatrajz, betűs kifejezések felírása)
- Matematikából, más tantárgyakból, gazdasági területekről és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel vagy egyenlettel
- Ellenőrzés a szövegbe való visszahelyettesítéssel
- Pénzügyi tudatosság területét érintő feladatok megoldása
- Gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségek becslése

FOGALMAK:

Változó, együththató, helyettesítési érték, egytagú kifejezés, kéttagú kifejezés, egynemű kifejezés, kiemelés, egyenlet, lebontogatás, mérlegelv, ellenőrzés.

TÉMAKÖR: **Függvények és sorozatok**

ÓRASZÁM: 12 óra (emelt szinten: 25 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- értéktáblázatok adatait grafikusan ábrázolja;
- egyszerű grafikonokat jellemez.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Konkrét megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása
- Egyszerű grafikonok jellemzése: növekedés-csökkenés, szélsőérték, tengelyekkel való metszéspont
- Konkrét halmazok elemei között megfeleltetés létrehozása
- Értéktáblázatok adatainak grafikus ábrázolása
- Az egyenes és a fordított arányosság felismerése konkrét helyzetekben
- Egyenes arányosság grafikonjának felismerése és megalkotása

FOGALMAK:

Megfeleltetés; egyenes és fordított arányosság; grafikon.

TÉMAKÖR: **Geometria - síkgeometria**

ÓRASZÁM: 28 óra (emelt szinten 43 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;
- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek területét, területét;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükrképét;
- megszerkeszti alakzatok forgatással kapott képét (emelt szinten);
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Háromszögek külső szögeinek összege
- Négyyszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma
- A speciális négyszögek (trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet) felismerése és legfontosabb tulajdonságaik megállapítása ábra alapján; alkalmazásuk; halmazábra
- Háromszögek, speciális négyszögek kerületének, területének kiszámítása ábra alapján átdarabolással és tanult összefüggéssel; alkalmazások
- Körrel kapcsolatos fogalmak ismerete
- Középpontos tükrözés ismerete és alkalmazása
- Középpontosan szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Alakzatok középpontos tükröképének megszerkesztése
- Forgatás ismerete és alkalmazása (emelt szinten)
- Forgásszimmetrikus alakzatok felismerése (emelt szinten)
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Több adott feltételnek megfelelő ábra szerkesztése; diszkusszió.

FOGALMAK:

Négyszög, konvex, konkáv, átló, trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, húrtrapéz, körvonal, körlap, középpont, sugár, húr, átmérő, szelő, érintő, körcikk, szimmetria-középpont, középpontos szimmetria.

TÉMAKÖR: **Geometria - térgeometria**

ÓRASZÁM: 16 óra (emelt szinten: 27 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a kocka, a téglatest, a hasáb hálóját elkészíti;
- testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- a kocka, a téglatest, a hasáb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- az egyenes körhenger alakú tárgyak felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja (emelt szinten).

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Környezetünk tárgyaiban a hasáb alakú testek felfedezése
- Hasáb tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló
- Testek építése képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján
- Testek hálójának készítése
- Egyenes hasáb alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számolással
- Egyenes körhenger alakú tárgyak felszínének és térfogatának meghatározása méréssel és számolással (emelt szinten).

FOGALMAK:

Hasáb, alaplapp, alapél, oldallapp, oldalél, testmagasság.

TÉMAKÖR: Statisztika és valószínűség

ÓRASZÁM: 12 óra (emelt szinten: 16 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja;

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
- valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteleket, játékában stratégiát követ;
- ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Adathalmazok, egyszerű diagramok, táblázatok adatainak elemzése
- Adatok táblázatba rendezése, ábrázolása diagramon
- Különböző típusú diagramok megfeleltetése egymásnak
- Adatok gyűjtése táblázatból, leolvasása hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról megadott szempont szerint
- Adatok rendszerezése, következtetések megfogalmazása
- Konkrét adatsor leggyakoribb adatának (módusz) megtalálása, gyakorlati alkalmazása
- Rendezhető adatsor középső adatának (medián) megállapítása, gyakorlati alkalmazása

- Konkrét adatsor esetén átlag, leggyakoribb adat (módusz), középső adat (medián) megfigyelése, összehasonlítása
- Valószínűségi játékok, kísérletek; az adatok tervszerű gyűjtése, rendezése és ábrázolása digitálisan is
- Valószínűségi játékok lehetséges kimeneteleinek ismeretében stratégia követése
- Az esély intuitív fogalmának felhasználása a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál
- A gyakoriság és relatív gyakoriság ismerete és alkalmazása a kísérletezés során.

FOGALMAK:

Oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram, esély, gyakoriság, relatív gyakoriság.

8. ÉVFOLYAM

TÉMAKÖR: **Gondolkodási módszerek - halmazelmélet, matematikai logika**

ÓRASZÁM: 6 óra (emelt szinten: 9 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- elemeket halmazba rendez több szempont alapján;
- részhalmazokat konkrét esetekben felismer és ábrázol;
- számokat, számhalmazokat, halmazműveleti eredményeket számegyenesen ábrázol;
- véges halmaz kiegészítő halmazát (komplementerét), véges halmazok közös részét (metszetét), egyesítését (unióját) képezi és ábrázolja konkrét esetekben;
- ismeri a racionális számokat, tud példát végtelen nem szakaszos tizedes törtre.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Halmazokba rendezés több szempont szerint
- Halmazábra készítése
- Számok, számhalmazok, halmazműveleti eredmények szemléltetése számegyenesen
- Részhalmazok felismerése és ábrázolása konkrét esetekben
- Véges halmaz kiegészítő halmazának (komplementerének), véges halmazok metszetének és uniójának megállapítása ábrázolás segítségével konkrét esetekben
- Természetes számok, egész számok, racionális számok halmazának ismerete, halmazábrájuk elkészítése
- Véges és végtelen szakaszos tizedes törtek ismerete
- Példa végtelen nem szakaszos tizedes törtre.

FOGALMAK:

Kiegészítő halmaz (komplementer), metszet, unió, természetes szám, egész szám, racionális szám, véges, végtelen szakaszos és végtelen nem szakaszos tizedes tört.

TÉMAKÖR: Gondolkodási módszerek - kombinatorika, gráfok

ÓRASZÁM: 9 óra (emelt szinten: 10 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- igaz és hamis állításokat fogalmaz meg;
- tanult minták alapján néhány lépésből álló bizonyítási gondolatsort megért és önállóan összeállít;
- a logikus érvelésben a matematikai szaknyelvet következetesen alkalmazza társai meggyőzésére;
- összeszámlálási feladatok megoldása során alkalmazza az összes eset áttekintéséhez szükséges módszereket;
- konkrét szituációkat szemléltet gráfok segítségével.

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Igaz és hamis állítások felismerése, önálló megfogalmazása
- A matematikai logika egyszerű, a korosztály számára érthető szakkifejezéseinek ismerete és használata
- Egyszerű stratégiai és logikai játékok
- Konkrét helyzethez kötött sorba rendezési problémák megoldása kör mentén is
- Konkrét helyzethez kötött kiválasztási problémák megoldása a sorrend figyelembevételével és anélkül
- Az összes eset összeszámlálása során rendszerezési sémák használata: táblázat, ágrajz, szisztematikus felsorolás
- Gráfok alkalmazása konkrét szituációk szemléltetésére.

FOGALMAK:

„Minden”, „van olyan”, gráf, gráf csúcsa, gráf éle.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - természetes számok, számelmélet, egész számok, törtek

ÓRASZÁM: 17 óra (emelt szinten: 29 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a prímszám és az összetett szám fogalmakat; el tudja készíteni összetett számok prímtényezős felbontását 1000-es számkörben;
- meghatározza természetes számok legnagyobb közös osztóját és legkisebb közös többszörösét.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Prímszámok, összetett számok kiválasztása a természetes számok közül
- Összetett számok prímtényezős felbontásának ismerete és alkalmazása 1000-es számkörben
- Legnagyobb közös osztó és legkisebb közös többszörös meghatározása és alkalmazása.

FOGALMAK:

Prímszám, összetett szám, prímtényezős felbontás, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - arányosság, százalékszámítás

ÓRASZÁM: 11 óra (emelt szinten: 13 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén;
- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;

- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a százalék fogalmát, gazdasági, pénzügyi és mindennapi élethez kötődő százalékszámítási feladatokat megold;
- idő, tömeg, hosszúság, terület, térfogat és űrtartalom mértékegységeket átvált helyi értékes gondolkodás alapján, gyakorlati célszerűség szerint.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Egyenes és fordított arányosság felismerése és alkalmazása konkrét helyzetekben
- Egyenes arányosság grafikonjának megrajzolása
- Valóságos helyzetekhez kötődő százalékszámítás: áremelés, leárazás, egyszerű kamat, keverési feladatok megoldása, levegő összetétele, páratartalom
- Banki ajánlatok (ügyműveletek, számlavezetési, megbízási és tranzakciós díjak) összehasonlításával kapcsolatos feladatok megoldása
- Megtakarítási és hitelfelvételi lehetőségekkel kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása
- A fordított arányosság és a mérés kapcsolatának felismerése
- Terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységeinek ismerete és átváltása

FOGALMAK:

Fordított arányosság, százalék, terület, térfogat, űrtartalom szabványmértékegységei.

TÉMAKÖR: Aritmetika - hatvány, négyzetgyök

ÓRASZÁM: 12 óra (emelt szinten: 18 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványát kiszámolja;
- hatványokkal számol (emelt szinten);
- 1-nél kisebb pozitív számok normálalakját fel tudja írni (emelt szinten);
- négyzetszámok négyzetgyökét meghatározza.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Pozitív egész számok pozitív egész kitevőjű hatványának alkalmazása: prímtényező felbontás felírása hatványokkal, mértékegységek átváltása, számrendszerek helyi értékeinek felírása
- Hatványozás azonosságainak ismerete és alkalmazása (emelt szinten);
- Negatív kitevőjű hatvány értelmezése (emelt szinten)
- Négyzetszámok négyzetgyökének kiszámolása.

FOGALMAK:

Hatvány, hatványalap, hatványkitevő, hatványérték, négyzetszám, négyzetszámok négyzetgyöke.

TÉMAKÖR: Aritmetika, algebra - betűs kifejezések, egyenletek

ÓRASZÁM: 19 óra (emelt szinten: 33 óra)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- különböző szövegekhez megfelelő modelleket készít.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- egyszerű betűs kifejezésekkel összeadást, kivonást végez, és helyettesítési értéket számol;
- egy- vagy kéttagú betűs kifejezést számmal szoroz, két tagból közös számtényezőt kiemel;
- Többtagú kifejezést szorzattá alakít kiemeléssel. [Nevezetes azonosságok.] (emelt szinten)
- egyismeretlenes elsőfokú egyenletet lebontogatással és mérlegelvvel megold;
- matematikából, más tantárgyakból és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gazdasági, pénzügyi témájú egyszerű szöveges feladatokat következtetéssel vagy egyenlettel megold;
- gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségeknél becslést végez.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Hétköznapi problémák matematikai tartalmának formalizálása; betűk használata az ismeretlen mennyiségek jelölésére
- Egyszerű betűs kifejezések összeadása, kivonása
- Helyettesítési érték számolása
- Egytagú kifejezések számmal való szorzása
- Kéttagú betűs kifejezés számmal való szorzása
- Két tagból közös számtényező kiemelése
- Több tagból közös tényezők kiemelése (emelt szinten)
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása lebontogatással
- Egyismeretlenes elsőfokú egyenlet megoldása mérlegelvvel
- Különböző szövegekhez megfelelő modell készítése (például szakaszos ábrázolás, visszafelé gondolkodás, táblázat, szabadkézi vázlatrajz, betűs kifejezések felírása)
- Matematikából, más tantárgyakból, gazdasági területekről és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel vagy egyenlettel
- Ellenőrzés a szövegbe való visszahelyettesítéssel
- Pénzügyi tudatosság területét érintő feladatok megoldása
- Gyakorlati problémák megoldása során előforduló mennyiségek becslése.

FOGALMAK:

Változó, együttható, helyettesítési érték, egytagú kifejezés, kéttagú kifejezés, egynemű kifejezés, kiemelés, egyenlet, lebontogatás, mérlegelv, ellenőrzés.

TÉMAKÖR: Függvények és sorozatok

ÓRASZÁM: 12 óra (emelt szinten: 22 óra)

TANULÁSI EREDMÉNY

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- felismeri az egyenes és a fordított arányosságot konkrét helyzetekben;
- felismeri és megalkotja az egyenes arányosság grafikonját.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- konkrét halmazok elemei között megfeleltetést hoz létre;
- értéktáblázatok adatait grafikusán ábrázolja;
- egyszerű grafikonokat jellemez
- abszolútérték- és a másodfokú függvény transzformációját egyszerű esetekben el tudja végezni (emelt szinten)

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Konkrét megfeleltetések legalább egy lehetséges szabályának megadása
- Egyszerű grafikonok jellemzése: növekedés-csökkenés, szélsőérték, tengelyekkel való metszéspont
- Abszolútérték- és másodfokú függvény ábrázolása (emelt szinten)
- Konkrét halmazok elemei között megfeleltetés létrehozása
- Értéktáblázatok adatainak grafikus ábrázolása
- Az egyenes és a fordított arányosság felismerése konkrét helyzetekben
- Egyenes arányosság grafikonjának felismerése és megalkotása.

FOGALMAK:

Megfeleltetés, egyenes és fordított arányosság, grafikon.

TÉMAKÖR: **Geometria - síkgeometria**

ÓRASZÁM: 28 óra (emelt szinten: 40 óra)

TANULÁSI EREDMÉNY

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- ismeri a négyszögek tulajdonságait: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma;
- ismeri a speciális négyszögeket: trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet;
- ismeri a speciális négyszögek legfontosabb tulajdonságait, ezek alapján elkészíti a halmazábrájukat;

- a háromszögek és a speciális négyszögek tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában;
- meghatározza háromszögek és speciális négyszögek kerületét, területét;
- ismeri a Pitagorasz-tételt és alkalmazza számítási feladatokban;
- ismeri a kör részeit; különbséget tesz egyenes, félegyenes és szakasz között;
- ismeri a háromszögek nevezetes vonalait, pontjait, köreit (emelt szinten).

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- megszerkeszti alakzatok tengelyes és középpontos tükröképét;
- geometriai ismereteinek felhasználásával pontosan szerkeszt több adott feltételnek megfelelő ábrát;
- felismeri a kicsinyítést és a nagyítást hétköznapi helyzetekben
- megszerkeszti az alakzatok kicsinyített, nagyított képét (emelt szinten).

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Háromszögek külső szögeinek összege
- Négyszögek tulajdonságainak ismerete és alkalmazása: belső és külső szögek összege, konvex és konkáv közti különbség, átló fogalma
- A speciális négyszögek (trapéz, paralelogramma, téglalap, deltoid, rombusz, húrtrapéz, négyzet) felismerése és legfontosabb tulajdonságaik megállapítása ábra alapján; alkalmazásuk, halmazábra
- Háromszögek, speciális négyszögek kerületének, területének kiszámítása ábra alapján átdarabolással és tanult összefüggéssel; alkalmazások
- Háromszögek nevezetes vonalainak, pontjainak, köreinek megszerkesztése (emelt szinten)
- Pitagorasz-tétel ismerete és alkalmazása
- Körrel kapcsolatos fogalmak ismerete
- Középpontos tükrözés ismerete és alkalmazása
- Középpontosan szimmetrikus alakzatok felismerése a természetes és az épített környezetben
- Alakzatok középpontos tükröképének megszerkesztése
- Szerkesztéshez terv, előzetes ábra készítése
- Több adott feltételnek megfelelő ábra szerkesztése; diszkusszió

- Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben
- Kicsinyített és nagyított kép megszerkesztése (emelt szinten).

FOGALMAK:

Négyszög, konvex, konkáv, átló, trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz, húrtrapéz, körvonal, körlap, középpont, sugár, húr, átmérő, szelő, érintő, körcikk, szimmetria-középpont, középpontos szimmetria, kicsinyítés, nagyítás.

TÉMAKÖR: **Geometria - térgeometria**

ÓRASZÁM: 18 óra (emelt szinten: 30 óra)

TANULÁSI EREDMÉNY

A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:

- ismeri az idő, a tömeg, a hosszúság, a terület, a térfogat és az űrtartalom szabványmértékegységeit, használja azokat mérések és számítások esetén.

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját elkészíti;
- testeket épít képek, nézetek, alaprajzok, hálók alapján;
- ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát méréssel megadja, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti;
- az egyenes körhenger, a kúp felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti (emelt szinten);
- ismeri a gömb tulajdonságait;
- a kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait alkalmazza feladatok megoldásában.

FOGALMAK:

Hasáb, gúla, gömb, alaplapp, alapél, oldallapp, oldalél, testmagasság.

TÉMAKÖR: Statisztika és valószínűség

ÓRASZÁM: 12 óra (emelt szinten 12)

TANULÁSI EREDMÉNYEK

A témakör tanulása eredményeként a tanuló:

- értelmezi a táblázatok adatait, az adatoknak megfelelő ábrázolási módot kiválasztja, és az ábrát elkészíti;
- adatokat táblázatba rendez, diagramon ábrázol hagyományos és digitális eszközökkel is;
- különböző típusú diagramokat megfeleltet egymásnak;
- megadott szempont szerint adatokat gyűjt ki táblázatból, olvas le hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról, majd rendszerezés után következtetéseket fogalmaz meg;
- konkrét adatsor esetén átlagot számol, megállapítja a leggyakoribb adatot (módusz), a középső adatot (medián), és ezeket összehasonlítja;
- valószínűségi játékokat, kísérleteket végez, ennek során az adatokat tervszerűen gyűjti, rendezi és ábrázolja digitálisan is;
- valószínűségi játékokban érti a lehetséges kimeneteket, játékában stratégiát követ;
- ismeri a gyakoriság és a relatív gyakoriság fogalmát. Ismereteit felhasználja a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál.

FEJLESZTÉSI ADATOK ÉS ISMERETEK

- Adathalmazok, egyszerű diagramok, táblázatok adatainak elemzése
- Adatok táblázatba rendezése, ábrázolása diagramon
- Különböző típusú diagramok megfeleltetése egymásnak
- Adatok gyűjtése táblázatból, leolvasása hagyományos vagy digitális forrásból származó diagramról megadott szempont szerint
- Adatok rendszerezése, következtetések megfogalmazása
- Konkrét adatsor leggyakoribb adatának (módusz) megtalálása, gyakorlati alkalmazása
- Rendezhető adatsor középső adatának (medián) megállapítása, gyakorlati alkalmazása

- Konkrét adatsor esetén átlag, leggyakoribb adat (módusz), középső adat (medián) megfigyelése, összehasonlítása
- Valószínűségi játékok, kísérletek; az adatok tervszerű gyűjtése, rendezése és ábrázolása digitálisan is
- Valószínűségi játékok lehetséges kimeneteleinek ismeretében stratégia követése
- Az esély intuitív fogalmának felhasználása a „lehetetlen”, a „biztos” és a „kisebb/nagyobb eséllyel lehetséges” kijelentések megfogalmazásánál
- A gyakoriság és relatív gyakoriság ismerete és alkalmazása a kísérletezés során.

FOGALMAK:

Oszlopdiagram, kördiagram, vonaldiagram, pontdiagram, esély, gyakoriság, relatív gyakoriság.

2.2.6. A településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzeti hagyományaink megismerése mellett arra neveljük tanítványainkat, hogy egyre nyitottabbá váljanak más népek kultúrája iránt, ismerjék meg, hogy településükön milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek.

Tatabányán roma, görög, lengyel, német és szlovák nemzetiségi önkormányzat működik.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbségek kultúrájának megismerését a tanórák, valamint tanórákon kívüli tevékenységek szolgálják. A tevékenységrendszerünkben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére és tiszteletben tartására.

A tanórák közül elsősorban az osztályfőnöki órák kapnak hangsúlyos szerepet, ezen felül megjelenik a történelem, a földrajz, a hon- és népismeret, az ének-zene, a vizuális kultúra tantárgyakban.

A nemzetiségek kultúráját szolgáló tananyag a következő elemeket tartalmazza:

' kisebbségi identitás meghatározó elemei

• helytörténeti, településtörténeti vonatkozások

' jellemző néprajzi, népzenei elemek, hagyományrendszer

A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tanórán kívüli tevékenységek:

szakkörök

• kiállítások rendezése és szervezése

- szabadidős tevékenységek
- színház- és múzeumlátogatások
- iskolai rendezvények, fellépések, előadások
- tanulmányi séták, emlékhelyek felkeresése

2.2.7. A közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrészt oktatása, a tanulók értékelése

Az osztályfőnöki helyi tanterv tartalmazza a közlekedési ismeretekkel kapcsolatos tananyagrészt.

A kerettanterv szerint a közlekedésbiztonság témakörének feldolgozására a javasolt óraszám az 5–8. évfolyamokon összesen 10 óra, a helyi tantervünk sem változtatott az óraszámmon.

Az előirányzat szerint a közlekedésbiztonság célja, hogy a tanulók olyan viselkedésformákat sajátítsanak el és olyan szokásokat alakítsanak ki, amelyek hozzájárulnak a társadalom tagjainak szabálykövető és biztonságos közlekedési magatartásához.

A közlekedésbiztonság témáival való foglalkozás elősegíti a közösségi, a gyalogos és a kerékpáros közlekedés során bekövetkező balesetek megelőzését, továbbá felhívja a tanulók figyelmét a fenntartható közlekedési módok előnyben részesítésének fontosságára. A közlekedésbiztonsághoz kapcsolódó tananyagok és segédletek a KRÉTA felületen elérhetők., a tanulók értékelése, minősítése során a miniszter által jóváhagyott elektronikus tanulmányi rendszerben e célra kifejlesztett program használható.

2.3. Tankönyvek, taneszközök

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Oktató-nevelő munkánk során olyan nyomtatott taneszközöket használunk a tananyag feldolgozásához, melyet az oktatásért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl használt eszközök jegyzéke megtalálható az egyes tantárgyak helyi tanterveinél. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a szakmai munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A szülőket a megelőző tanév végén (májusi szülői értekezlet) tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez. (20/2012. EMMI rendelet 82. § (5).

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.

- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be. - Feleljen meg az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek (motiváljon, szövege feleljen meg az életkori sajátosságoknak, ábrái és feladatai segítsék az önálló ismeretszerzést).

- Tartalmazzanak elegendő feladatanyagot a biztos eszköztudás kialakításához, begyakorlásához, felzárkóztatáshoz, differenciáláshoz, a logikus gondolkodás és a problémamegoldó képesség magasabb szintű fejlesztéséhez.

A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, technika és tervezés. Ezen taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

Az iskola hagyományos tornafelszerelése: fehér póló, rövid nadrág vagy tornadressz, fehér zokni és tornacipő.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg. Jelenleg minden tanuló térítésmentesen kapja tankönyveit.

Könyvtár-pedagógiai program

Iskolánkban a 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet 165. (1) bekezdése értelmében a könyvtárostanár a nevelő-oktató tevékenységét könyvtár-pedagógiai program alapján végzi. A pedagógiai program megfelel a hatályos rendeleteknek, törvényeknek.

Az említett jogszabályok értelmében az iskolai könyvtár alapfeladata az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása. Iskolánkban a könyvtár a diákok számára könnyen megközelíthető helyiségben található és a tanítási napokon a tanulók, pedagógusok részére megfelelő időpontban a nyitva tartása biztosított. Iskolai könyvtárunk rendelkezik a különböző információhordozók használatához, az újabb dokumentumok előállításához, a könyvtár működtetéséhez szükséges nyilvántartások vezetéséhez, katalógus építéséhez szükséges eszközökkel.

Az iskolai könyvtár alapfeladata:

- ✓ a gyűjteményének folyamatos fejlesztése, feltárása, őrzése, gondozása és rendelkezésre bocsátása,
- ✓ tájékoztatás nyújtása a dokumentumokról és szolgáltatásokról,
- ✓ az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása,
- ✓ könyvtári dokumentumok egyéni és csoportos helyben használatának biztosítása,
- ✓ könyvtári dokumentumok kölcsönzése, beleértve a tartós tankönyvek, segédkönyvek kölcsönzését.

Az iskolai könyvtár kiegészítő feladata

- a) az egyéb foglalkozások tartása,
- b) a nevelő-oktató munkához szükséges dokumentumok többszörözése,
- c) számítógépes informatikai szolgáltatások biztosítása,
- d) tájékoztatás nyújtása az iskolai, kollégiumi könyvtárak, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekben működő könyvtárak, a nyilvános könyvtárak dokumentumairól, szolgáltatásairól,

e) más könyvtárak által nyújtott szolgáltatások elérésének biztosítása,

J) részvétel a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,

Az iskolai könyvtár mindezen felül közreműködik az iskolai tankönyvellátás megszervezésében, lebonyolításában.

A tanév elején és a tanév során folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket, diákokat az iskolai könyvtárból kölcsönözhető, illetve ott megtekinthető könyvek, egyéb ismeretterjesztő lapok, kiadványokról, és az iskolai könyvtár működésének és nyitva tartásának rendjéről

2.4. Sajátos pedagógiai módszerek

Művészeti-irodalmi 1-8. évfolyam A projekt

3 hetes időtartamot meghaladja.

A projekt célja, feladata:

- irodalmi, művészeti ismeretek bővítése
- a kreatív gondolkodás fejlesztése
- a kommunikációs képességek, beszédkésztség fejlesztése, szókincs bővítés
- az alkotó kedv, öröm felébresztése
- az egyéni adottságok figyelembevételével történő személyiség fejlesztés
- az egyéniség kibontakoztatása
- közösség építés, közösségerősítés
- önértékelésük fejlesztése

Témahét

Adventi ünnepkör – alsó tagozat

A témahét célja, feladata:

- hagyományörző, művészeti és irodalmi ismeretek bővítése
- felelősségteljes döntéseket tudjon hozni
- alakuljon ki az egyéni és csoportos munkában való igényesség

Erdei iskola-

Többnapos nevelési tanulási egység, színhelye távol van az iskolától, a tananyag elsajátítása a diákok aktív együttműködő tevékenységére épül. Lehetőség szerint Magyarország valamelyik nevezetes tájegységén, projektmódszerrel dolgozzuk fel a kijelölt témakört. Az erdei iskola célja, feladata

- a helyes ember-természet viszony kialakulása
- az önismereti, fejlesztő játékok során személyiségük gazdagabbá váljon
- személyes megfigyelés, élményszerű tanulás
- az önellátás fejlesztése - a tapasztalati úton történő ismeretszerzés
- környezettudatosságra nevelés
- szociális képességük fejlesztése - fizikai állóképesség fejlesztése

Témanapok, témahetek megszervezéséről minden tanévben a tantestület dönt az éves munkaterv elfogadásakor.

2.5. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

2.5.1. Mérési, értékelési rendszerünk alapelvei

A pedagógusoknak folyamatosan és rendszeresen össze kell vetniük a tanulók fejlődéséről kapott adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel. Az ellenőrzés, értékelés nem szorítkozhat csupán az ismeretek elsajátításának értékelésére, folyamatosan értékelnünk és visszacsatolnunk szükséges a tanulók képességeinek, egész személyiségének fejlődésére. Az ellenőrzés, értékelés nem lehet fegyelmezés, retorzió eszköze. Iskolánk értékelési rendszerében egyaránt jelen van

- a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
- a minősítő (szummatív értékelés)
- a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot.

Az iskolában kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének

mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Az értékelés tantárgyi elvei valamennyi évfolyamra és tantárgyra vonatkozóan

A tanuló továbbhaladásához minden területen a minimális követelményt teljesíteni kell.

A tantárgyi értékelés tükrözze a helyi tantervben megfogalmazott követelmények és a teljesítés viszonyát, a fejlődésben elért eredményt.

Tárja fel az elmaradás és a hibák okait

Hangsúlyozza a pozitívumokat.

Legyen folyamatos, segítse elő a rendszeres megerősítést.

Törekedjen mindenkor valamennyi tantárgy tekintetében objektivitásra, méltányosságra.

A tantárgyi órákon a tanulók teljesítményét szövegesen, valamint érdemjegyekkel értékeljük.

Szöveges értékelés

Az 1. évfolyam tanulói félévkor és év végén, a 2. évfolyam tanulói félévkor szöveges értékelést kapnak. Ez a tanév során folyamatosan, a félévek végén összegző módon történik, és a magatartásra, szorgalomra, ill. a tanulmányi fejlődésre vonatkozó megállapításokat tartalmazza. Kiemeli a kiváló (tantárgyi dicséret, dicséret) és az esetleges gyenge teljesítményt. Ez az értékelés kifejezi, hogy a tanuló kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelt vagy felzárkóztatásra szorul. Ez utóbbi esetben a szülő tájékoztatást kap arról, hogy milyen jellegűek a lemaradások, és a felzárkóztatáshoz melyek a további lehetőségek. A szülők tájékoztatása a tájékoztató füzet, az értékelő lapok segítségével fogadóórákon, szülői értekezleteken, szükség esetén egyéb formában valósul meg.

Értékelés évközi érdemjeggyel A 2. évfolyam második félévétől a tanulmányi teljesítményt érdemjeggyel osztályozzuk. Évközi érdemjegyeket a következő értékelési szituációkban és formákban lehet szerezni:

- a) A tanórán
- b)
- c) • szóbeli felelet aktuális leckéből (max. 10 perc), • szóbeli felelet házi feladatból (max. 10 perc).

A tantárgy adta lehetőségek kihasználásával rendszeresen feleltetünk szóban, melynek témája az elmúlt 1-2 óra anyaga, esetleg néhány ismétlő kérdéssel. Az értékeléskor

figyelembe vesszük a szakmaiságot, az előadásmódot és a tanuló egyéni adottságait. A diszlexiás, diszgráfiás tanuló számonkérésénél ez a mód a hangsúlyosabb. Törekszünk összefüggő feleletek inspirálására, de a számonkérés kérdések alapján is történhet.

- **Írásbeli felelet** aktuális leckéből (max.15-20 perc),
- témazáró dolgozat. Az írásbeli formáját tekintve tesztek, feladatlapok kitöltését és az esszéírást alkalmazzuk. A hagyományos írásbeli kérdésfeltevés mellett a képességmérő feladatok is nagy szerepet kapnak. A fenti ellenőrzési-értékelési formák alkalmazásával párhuzamosan – pótló, javító írásbeli feleltetés kivételével - akkor sem kerül sor új anyag feldolgozására, ha a számonkérés csak az osztály egy részét érinti.

Gyakorlati tevékenység: aktív és önálló vagy kiscsoportos irányított tevékenység (pl. mérés, forrásanyag feldolgozás, munkadarab készítés, projekt), Ennek kritériumait a szaktanárok egymás között egyeztetik. A tanulók, tanulócsoportok által készített projekt-munkák értékelésénél a tartalmat, a formát és az előadásmódot vesszük figyelembe

• **Tanórai aktív közreműködés**

A tanórán kívül

- Iskolánk diákjai nagy számban vesznek részt különböző szintű versenyeken. Támogatjuk és a szaktanár megítélésére bízunk, hogy az ezeken elért eredmények érdemjegyben manifesztálódjanak.
- Önállóan vállalt, illetve kötelezően elkészített kutató vagy gyűjtőmunka, házi dolgozat is értékelhető érdemjeggyel.

2.5.2. A tanuló magatartása és szorgalma minősítésének elvei

A magatartás és a szorgalom minősítése

Havonta minden tanuló értékelést kap magatartásáról és szorgalmáról.

A magatartás és a szorgalom osztályzatokat az osztály tanulóinak, az osztályban tanító pedagógusoknak a véleménye alapján az osztályfőnök adja

21.4.1 A magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének szempontjai

Magatartás

- közösséghez való viszony.
- személyiségvonások.
- munkában való részvétel.
- segítőkészség.
- viselkedés, hangnem.
- házirend betartása.
- fegyelmezettség

Szorgalom:

- tanulmányi munka az életkörülmények, a képességek szintjén.
- munkavégzés.
- önállóság.
- kötelességtudat.
- érdeklődés.

MAGATARTÁS	Példás	Jó	Változó	Rossz
Viszonya a közösséghez	Szereti a közösséget, pozitív hatást gyakorol tagjaira.	A közösségi életben szívesen vesz részt, de ennek alakítását nem befolyásolja.	Tudatosan nem árt a közösségnek, de nem lehet rá számítani. Megnyilvánulásai megbízhatatlanok.	Szándékosan árt a közösség egyes tanulóinak.
Személyiség-vonásai	Fejlett, ez pozitív tetteiben, a kezdeményezéseiben mutatkozik meg. Vállalja és el is tudja látni a közösség vezetését.	Nem kezdeményez, de a helyes kezdeményezéseket támogatja, a vezető mellé áll.	Sodródik a közösség mellett, máskor a közösség ellen lép fel.	Szemben áll a közösségi célokkal. Megsérti a fegyelmet. Bomlaszt.
Munkában való részvétel	Élenjár. Aktív.	Részt vesz. Kérésre eivégzi,	Közömbös.	Érdektelen.
Példamutatása	Igen nagy fokú az iskolai élet minden területén.	Közepes.	Gyenge.	Negatív, vagy romboló.
Segítőkézség	Törődik társaival.	Együtt érez a gyenge, problémás tanulókkal, de nem segít.	Szimpátiája ingadozó, időnként a rosszak felé fordul.	Nem törődik senkivel, közömbös.
Viselkedés, hangnem	Mindenkivel minden körülmények között példamutató, udvarias.	Az elemi szabályokat megtartja, de közömbös a „laza” viselkedéssel szemben.	Felnőttekkel, társaival udvariatlan, nyegle.	Nem törődik, csak saját magával. Durva, goromba és szemtelen.

Házirend	A házirend kialakításában részt vesz, követelményeit megtartja és megtartatja.	Nem vét a házirend ellen.	Részben tartja be, többször megszegi.	Sokat vét ellene, követelményeit megszegi.
Fegyelmezettsége	Nagyfokú.	Megfelelő.	Gyenge.	Elégtelen.

SZORGALOM	Példás	Jó	Közepes	Elégséges
Tanulmányi munkája: tényezői életkörülményei képességek szintjén	Igényli tudása bővítését. Céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját. Minden tárgyban elvégzi feladatait. Életkörülményei nek megfelelően igényes.	Figyel az órákon. Házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi. Az órákra becsületesen felkészül, megbízható. Feladatait megfelelő szinten jól elvégzi.	Munkája ingadozó, időszakonként dolgozik. Házi feladatát többé-kevésbé elkészíti. Figyelmetlen, pontatlan. Ingadozó.	Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan feladatait nem végzi el. Hanyag.
Munkavégzése	Pontos, megbízható, kitartó, kifogástalan.	Rendszeres, megbízható.	Pontatlan, rendszertelen.	Nem hajlandó munkavégzésre. Játszik óra alatt, nincs ott a tanórán.
Az önállóság szintje	Önálló a munkában. Önellenzése rendes, rendszeres.	Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi magát.	Önállótlán, csak kérésre, utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi magát.	Képtelen feladatokat megoldani önállóan, s nem is akar. Önellenzésre képtelen.
Kötelesség-tudata	Magas fokú. Munkatempója állandó, mindig készül, figyel, felszerelése mindig hiánytalan.	Rendszeresen felkészül, de különösebb érdeklődést nem áru el.	Munkája változékony jellegű. Felszerelése vagy hiányos, vagy nincs. Nem tud dolgozni.	Nem törődik kötelességeivel. Felszerelése nincs, így dolgozni sem tud.
Érdeklődése	Az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed. Egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál. Többslet feladatokat is vállal.	Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül. Feladatvállalásán át egyéni érdekeit nézi.	Szétszórttság jellemzi, ritkán figyel valamire, Nem vállal, vagy csak ritkán, kedvére való feladatokat.	Érdektelenség, teljes közöny jellemzi Nem vállal többsletmunkát.

2.5.3. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével kapcsolatos értesítési kötelezettség szakmailag indokolható határideje

A szaktanároknak a tanulók teljesítményének értékelésekor szem előtt kell tartania:

- Az érdemjegyek minimális száma két vagy több órás tantárgy esetén havonként legalább 1, heti egy vagy annál kevesebb heti óraszámú tantárgyak esetében is félévente legalább 3 érdemjegynek kell lennie a tanulónak
- Elméleti tantárgyak tananyagából a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében legalább 1 szóbeli feleletet is kapjon a tanuló
- _ Az év végi minősítés és az osztályzatok lényegesen nem térhetnek el egymástól
- _ A félévi és az év végi osztályzatot a differenciált tantárgyi átlag alapján, a matematikai kerekítés általános szabályainak megfelelően kell meghatározni, ettől csak úgy térhet el a pedagógus, ha az nem érinti hátrányosan a tanulót
- _ Az év végi értékelés a teljes tanév teljesítménye alapján történik
- _ A bukásra álló tanuló szüleit, a minősítést megelőzően legalább négy héttel, írásban tájékoztatni kell
- _ A tanuló a szorgalmi időszakban, az osztályozó értekezletet megelőző hétig (félévi, év végi) kérheti az osztályzat javításának lehetőségét, melynek megadásáról a szaktanár pedagógiai szempontok alapján dönt. A javító dolgozat megírásának időpontját is ő határozza meg.
- írásos tanulói munkák javításának, értékelésének határideje: =témazáró dolgozat: IO tanítási nap =írásbeli felelet, röpdolgozat: maximum 5 tanítási nap

Az osztályfőnök a szorgalmi időszakban folyamatosan figyelemmel kíséri osztályában, az e-naplóban a jegyek pontos beírását, melyet 3 munkanapon belül kell teljesíteni.

Abban az esetben, ha az év végi jegyek lényegesen eltérnek a szorgalmi időszakban adott érdemjegyek differenciált átlagától, az osztályfőnöknek az osztályozó értekezletet megelőzően felhívja a szaktanár figyelmét az eltérésre, osztályozó értekezleten pedig jelzi a nevelőtestületnek. A nevelőtestületnek az osztályozó értekezleten jogában áll az osztályzatot módosítani.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülő az elektronikus naplóból szerezhethet tudomást. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény

(pontszám) érdemjegyekre történő átváltását az alábbi rögzített arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító pedagógusok.

Az írásbeli beszámoltatások százalékos értékelése:	
1. évfolyam	2. évfolyam II. félév — 8. évfolyam érdemjegyekkel
Kiválóan teljesített: 100 — 91%	ötös: 100 — 91%
Jól teljesített: 90 — 76%	négyes: 90 — 76%
Megfelelően teljesített: 75 — 51%	hármás: 75 — 50%
Felzárkóztatásra szorul: 50% alatt	kettes: 50 — 35% egyes: 35% alatt

2.5.4. Hit és erkölcstan tantárgy értékelése és minősítése

Az etika tantárgyra a többivel azonos értékelési mód érvényes. A hit- és erkölcstan oktatást választók szintén osztályzatot kapnak, az értékelés az adott egyház belső szabályzata alapján történik.

2.6. A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

A tanulók jutalmazása

Az iskolában tanév közben a következő dicséretet adhatók:

- 1. Szaktárgyi dicséretet az a tanuló kaphat, aki valamelyik tantárgyból kiemelkedő teljesítményt nyújtott.
- 2. Napközis nevelői dicséretet az a tanuló kaphat, aki szorgalmával, magatartásával és közösségi munkájával huzamosabb ideje példát mutat.
- 3. Osztályfőnöki dicséretben részesíthető az a tanuló, aki iskolai szintű eredményével vagy kiemelkedő közösségi munkájával az osztály elé példaként állítható.
- 4. Igazgatói dicséretben részesül a tanuló (vagy tanulóközösség), ha városi (13), megyei, országos szintű teljesítményével vagy kiemelkedő közösségi munkájával az iskola tanulói elé példaként állítható, =három osztályfőnöki dicsérettel már rendelkezik, =három szaktanári dicsérettel már rendelkezik, =három napközis nevelői dicsérettel rendelkezik,
- 5. Nevelőtestületi dicséretet kaphat az a tanuló, aki minden tantárgyból jeles és legalább három tárgyból tantárgyi kitűnő minősítést szerzett. Ehhez a dicsérethez legalább jó magatartás és példás szorgalom minősítés szükséges.

- 6. "Nevelőtestületi elismerés sporttevékenységért" elismerésben részesül az a
- évfolyamos tanuló, akit a szaktanár javaslata alapján a nevelőtestület erre alkalmasnak tart, és aki legalább négy éven keresztül folyamatosan kiemelkedő sporttevékenységet végez.
- 7. A jeles tanulmányi eredményt, példás magatartást és kiemelkedő sportteljesítményt (országos, nemzetközi versenyeken) felmutató tanuló felterjeszhető a „Jó tanuló — jó sportoló” kitüntetésre.
- 8. Az a nyolcadik osztályos tanuló, aki nyolc éven át kitűnő tanulmányi eredményt ért el, díszoklevelet és könyvjutalmat kap. Az intézmény Bolyai-díját, Kölcseydíját, Kőrösi-díját az a 7-8. osztályos tanuló kaphatja, aki több éven át tanulmányi, közösségi munkájával és versenyeredményeivel öregbítette az iskola hírnevét. Odaítéléséről a nevelőtestület javaslata alapján az alapítvány kuratóriuma dönt.
- Könyvjutalmat (tárgyjutalmat) az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület adhat. Könyvjutalom (tárgyjutalom) nemcsak tanév végén adható.
- Az 1-4. pontokban felsorolt dicséretekről az osztályfőnök vagy az igazgató az enaplóban tájékoztatja a szülőt. A dicséretek az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület adományozza, ezeket a dicséretek a tanév végi bizonyítványba és az anyakönyvbe is be kell írni, a dicséretekről oklevelet állítunk ki, a dicséretek az igazgató hirdeti ki a tanévzáró ünnepélyen. A 7. és 8. pontokban felsorolt kitüntetéseket a nyolcadik évfolyam ballagásán az igazgató hirdeti ki és adja át.

A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések

A fegyelmező intézkedések formái:

- Szaktanári, napközis nevelői szóbeli figyelmeztetés.
- Osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés,
- Szaktanári, napközis nevelői írásbeli figyelmeztetés
- Osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés ,
- Igazgatói szóbeli figyelmeztetés
- Igazgatói írásbeli figyelmeztetés
- igazgatói intő.
- Igazgatói rovó

■ Ha a tanuló kötelességeit vétkezen és súlyosan megszegi fegyelmi eljárás alapján írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

Az intézményben folytatott fegyelmi eljárás és fegyelmi tárgyalás pedagógiai célokat szolgál.

A fegyelmi eljárás célja egyrészt az, hogy az iskola feladataihoz szükséges rend fenntartása érdekében a nevelőtestület hatásköre és illetékessége keretei között jogszabályok alapján kivizsgálja azokat az eseteket, ahol a diákok vétkezen és súlyosan megszegték a tanulói jogviszonnyal összefüggő kötelezettségüket, és ha a gyanú bizonyítást nyert, indokolt esetben szankcionálja.

Az eljárás másik célja, hogy a diákot és társait meggyőzze arról, hogy a tanulói kötelességek elmulasztásának és mások jogai megsértésének elkerülhetetlen következménye a felelősségre vonás, és ezáltal megelőzze a további kötelezettségzegéseket.

A tanulóval szemben ugyanazért a kötelességszegésért csak egy fegyelmi büntetés állapítható meg. Ha a fegyelmi eljárás során a kiskorú tanuló veszélyeztetettsége felmerül, az intézmény vezetője jelzi azt a gyermekjóléti szolgálatnak, indokolt esetben a gyámhatóságnak is.

A fegyelmi büntetés megállapításánál a tanuló életkorát, értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát figyelembe kell venni. Érvényesíteni kell az arányosság és fokozatosság elvét. A fegyelmi büntetést a nevelőtestület hozza.

A fegyelmi büntetés lehet:

- a. megrovás
- b. szigorú megrovás
- c. meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése (Szociális kedvezményekre és juttatásokra nem terjedhet ki.)
- d. áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába
- e. eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
- f. Kizárás az iskolából

- Fegyelmi eljárás nem indítható tíz éves kor alatt.

- Tanköteles tanulót nem lehet eltiltani az adott iskolában a tanév folytatásától.

2.7. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Figyelemmel kísérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tartunk, együttműködünk a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt veszünk a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.

Az érzékelt problémák alapján javaslatokat, ajánlásokat teszünk a helyi döntéshozók részére a településen élő halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének javítása céljából. Belső esélyegyenlőségi monitoring rendszert és szülői/gondviselői panasztételi mechanizmust működtetünk az intézményen belül. A belső monitoring rendszerben rögzítjük a hátrányos helyzetű tanulókat érintő főbb változásokat.

Az intézmény lehetőséget biztosít a szülők, illetve a gondviselők részére az iskolai esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panasztételre. A panasztételi eljárás lefolytatásáért és az eljárás eredményéből következő döntések végrehajtásáért az intézmény igazgatója felel.

Az intézmény befogadó légkört biztosít a tanuló számára. Évente megvizsgáljuk, hogy minden, a működésére, pedagógiai munkára vonatkozó iránymutatásba, stratégiai dokumentumba (kiemelten a pedagógiai programba és az intézményi minőségirányítási programba) beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és célkitűzések

Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében Verebély utcai telephellyel részt vettünk az EFOP-3.1.5-16-2016-00001: A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása című projektben, melynek jelenleg a fenntartási időszaka zajlik.

2.7.1. Az intézményünkben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk), az együttnevelést megvalósításával intézményünk többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagukhoz mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az iskola igazgatója támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken, alkalmat teremt a horizontális tudásátadásra.

- Az iskolánk pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése megtörténik a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

- Az együttnevelés megvalósításában a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, a tanuló képességei kibontakoztatásának érdekében.

- Multidiszciplináris teamek (pl. többségi pedagógus, gyógypedagógus, szülő, az érintett tanuló stb.), illetve jó gyakorlat e-bank, iskolai „forrásközpont” működtetése – a pedagógusok által kidolgozott egyes differenciált tananyagok, feladatlapok stb. felhasználásával, melyeket az iskola minden pedagógusa használhat, illetve minden pedagógus gyarapítja az anyagokat.

- A nyitott tanulási-tanítási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök alkalmazását.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében- oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel, a diverzitás iránti pozitív attitűddel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait; egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus, konduktor együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;

- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyságvizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján

– szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;

- a neurodiverzitást figyelembe vevő oktatási módszerek, rugalmas tanulásszervezés segítségével minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezetet hoz létre, melyben érvényesül a differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés, a differenciáló módszerek (az instrukciók adása terén is) alkalmazása, beleértve az értékelést is;

- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;

- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, konduktor iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba, megosztva vállalja a felelősséget a különleges bánásmódot igénylő gyermek haladásáért.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, konduktor

a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;

b) javaslatot tesz a fogyatékoság, az egyéb pszichés fejlődési zavar, az autizmus spektrum zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);

c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;

d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;

e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;

g) támogatást nyújt a többségi pedagógus számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően: nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás (többségi pedagógustól, gyógypedagógustól, asszisztentstől), eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig.

Eltérő tantervi célok megjelenítése esetén – a gyermek szakértői véleményének alapján –

- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;

- alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanuló osztálytermen belüli megsegítésének lehetőségeit a befogadó intézményben;

- segíti a befogadó pedagógust a szűrésben, az egyéni értékelésben, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;

- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

Iskolánk igénybe veszi az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmények (EGYMI), a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatok segítségét. Ennek keretében ismerjék meg az integrált nevelés létező jó gyakorlatait, tapasztalatcsere, tudásháló (képzések, online platform stb.) révén.

2.7.2. Képességekibontakoztató és integrációs felkészítés, lemorzsolódás megakadályozásával összefüggő programok

KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1—4. osztályban és felmenő rendszerben az 5. osztálytól kerül bevezetésre abban a tanévben, amikor a pedagógusaink rendelkeznek a programhoz szükséges megfelelő képzettséggel.

1. ALAPELVEK. CÉLOK. FELADATOK

1. Célok:

● A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása.

● A lemorzsolódás megelőzése, a tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása. ● Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve járuljon hozzá a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.

● Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).

● Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), aminek segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyaránt: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- Egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- Alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- Különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: Tanulni élmény!, amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

11. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket).

e A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.

- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálja.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár—diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.

- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!

- Tudatosan neveljük „én”-erős, jó komfortérzésű fiatalokat!

- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.

- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret, ● hon- és népismeret, ● európai azonosságtudat, ● egyetemes kultúra, ● aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés, ● gazdasági nevelés, ● környezettudatosság, fenntarthatóság, ● művészeti nevelés, ● művészeti eszközökkel történő nevelés, ● a tanulás tanítása, ● testi és lelki egészség, ● felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe, ● testmozgás fejlesztése az oktatás minden színterén.

3. További feladatok:

26.1.1.1 A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenységközpontú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.

- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).

- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel a tanuló egyéni igényeihez igazítjuk a tanulást.

- Alkalmazzuk a DFHT módszert.

- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.

- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása. ● Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.

- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.

- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.

- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.

- Emberléptékű következetes követelés.

- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.

- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit, és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

3. A Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési-oktatási program — KAK

, Tanítási stratégia- DFHT

- Alprogrami koncepciók (5 db)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db)
- Tanítói-tanári kézikönyvek (10 + 16 db)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia- és kreativitásfejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási-tanítási folyamatokat.

- A pozitív motiváció eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.

- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.

- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.

- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.

- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek:

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek: ● a rend és fegyelem fenntartása ● tanuló szabadságának biztosítása ● tanulói viselkedés szabályozása ● pozitív tanulási légkör biztosítása ● csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás-tanulási folyamatban a DFHT tanítási-tanulási stratégiát alkalmazzuk mint a Komplex Alaprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ában a DFHT-t (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoporthoz) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.

- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka ● rétegmunka ● teljesen egyénre szabott munka ● részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka ● páros munka ● tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka ● kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka

- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ában a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés • munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer • individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka • csoportmunka • játék • szerepjáték (drámapedagógia) • vita • kutató-felfedező módszer • kooperatív módszerek • projekt módszer • szituációs játékok

A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

1. A Komplex Alaprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A Testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelésóra, • mozgásos tanulás osztálytermi környezetben, • szabadidős mozgástevékenységek.

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára . támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelésórai környezetben, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgásalapú támogatása iskolai környezetben.

2. Az Életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához. Az életgyakorlat-alapú koncepció figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vérteli fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten — a rendszerszemléletnek megfelelően — kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés, • környezettudatosság (fenntarthatóság), • állampolgári felelősség (közösségi szerepek), • életút-támogató pályaorientáció, • család, párválasztás, • érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés).

3. A Művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.

• A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására. Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén.
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása.
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között.
- Tanulásfejlesztés a művészetek révén.
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevőközpontú gyakorlatokon keresztül.
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészetalapú támogatása iskolai környezetben.

4. A Logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket fel tudnak használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékossága építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás — ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében
- Játékalapú megközelítések
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes-játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakkjáték alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések
- Kártyajátékok — Lapot kérünk! , Logiccards, Set stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A Digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztterületi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az alprogram célja, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált KT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár”-habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása során a technológia segítségét is igénybe veszik.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulásmódszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT-alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése — a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórák kereszttantervi kapcsolatait fedi le, (a tananyag kereszttantervi részei) az adott tantárgy éves óraszámának kb. 10-30%-át jelenti. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és kereszttantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, a kockázatelemzés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is **megjeli** Tartalmi fejlesztési pontok:

■ legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne, kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához.

■ (törekedve arra, hogy) minden alprogram egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg

(össz. komplex óraszám).

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A Ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikációt.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását a nap elején javasoljuk, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor, vagy osztályfőnöki óra keretében, vagy a délutáni foglalkozások elején.

Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. Te órád”

„Te órád” — a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell hogy érvényesüljön. Lehet az intézmény életében már meglévő, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulónak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra!

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli Ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT-módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés,
2. a minősítő (szummatív) értékelés,
3. a fejlesztő (formatív) értékelés.

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire további munkáját építheti. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része - az önértékelés, - a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges!

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT-órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozásillusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozásillusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal. Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető- és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutatóórák szervezése, megtartása.

v. A SZÜLÖK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató Rízet segítségével.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

1. A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve kb. 80%-ban nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ában azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).

- A Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások és a „Te órád” többnyire a délutáni időszámban valósulnak meg.

2. Időkeretek:

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig — vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben — gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet. Amennyiben több osztályból tevődik össze egy alprogrami foglalkozás, azoknak, akik nem vesznek részt ezen a foglalkozáson, napközis foglalkozás vagy „Te órád” biztosítható.

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM		Testmozgásalapú alprogram	Művészetalapú alprogram
DFHT óra	Ráhangolódás	Életgyakortat-	Logikaalapú
DFHT-KIP óra	Komplex óra	alapú alprogram	alprogram
Te órád	Digitális alapú alprogram		a

Az EFOP 3.2.6-16 2016-00001 „A TANULÓKKÉPESSÉG-KIBONTAKOZTATÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE

Az EFOP 3.2.6-16 2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben, valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában a Kertvárosi Általános Iskola Verebély László utcai telephelyén.

2.8. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az iskolai egészségnevelés

Az egészségnevelési program célja

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit

- az életkorral járó biológiai- pszichohigiénés tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait
- ; – a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás);
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Cél: Ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Az egészségnevelési program elemei

- testünkkel kapcsolatos ismeretek,
- környezetünkkel kapcsolatos ismeretek,
- egészséges táplálkozás,
- egészségtudatos testápolási szokások,
- rendszeres testmozgás,
- megfelelő életkörülmények, a környezet higiéniája,
- lelki egészség, harmonikus életvitel,
- függőségre vezető szokások elkerülése (cigaretta, alkohol, drog),
- emberi kapcsolatok ápolása (konfliktuskezelés, kommunikáció),
- átgondolt szexuális magatartás
- , • családi életre való felkészülés,
- felelőtlen és véletlen balesetek megelőzése.
- a helyes viselkedés szabályainak elsajátítása,
- a felnőttek és a társak tisztelete,

- a jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása, a nemet mondás művészete,
- a közösségbeli „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása

– stresszoldó technikák tanulása,

- a jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való igény,

- az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete, a helyes napirend kialakítása

, • az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete,

- a biztonságos közlekedés és az elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása, háztartási balesetek megelőzése (mérgező anyagok, elektromos berendezések),

- a káros szenvedélyek negatív hatásának felismerése,

- a testi higiénia iránti igény kialakítása,

- a rendszeres testmozgásra való igény kialakítása,

- az egészséges életkörülményekre való igény; tudni, mit tehet az ember a szűkebb / tágabb környezetéért,

- a környezetre káros anyagok ismerete,

- a környezet egészségre káros hatásának ismerete,

- az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben való aktív részvétel igényének kialakítása,

- testi fogyatékkal élők elfogadása, segítése

Az egészségnevelésben alkalmazható módszerek

Az egészségnevelés fontos célja a helytelen viselkedés megváltoztatása, a tanár szerepe teljesen más kell hogy legyen, mint a tantárgyak tanítása esetében. Fontos, hogy megfelelő kapcsolat alakuljon ki a tanár és a diákok között (modellé válhat). Fontos, hogy a tanár olyan hatékony tanítási stratégiát alkalmazzon, hogy a tanulók minél aktívabban vegyenek részt a tanulás folyamatában, mert annál több információ marad az emlékezetében, annál jobban elsajátítja a szükséges képességeket.

- előadás - Educatio programok,

- olvasás,

- intervenciók szűrővizsgálatok,

- a kommunikációs képességek fejlesztése szituációs játékok és bábjáték segítségével,

- kerekasztal beszélgetések,

- tanácsadás,

- tréning,

- klubfoglalkozás,

- audio-vizuális (PC, CD anyagok) módszer,

- IKT eszközök használata

- akciók,

- kiadványok,

- kiállítás,

- plakát,

- faliújság készítés,
- megfigyelés,
 - kérdőívek,
 - kísérletek bemutatása,
 - szerepjátékok,
 - séta, tanulmányi kirándulás,
 - osztályon belüli, iskolai, városi, megyei, országos versenyek,
 - érvek – ellenévek, problémafelvetés, vita.

Az iskolai egészségnevelés szinterei

Tanórán

- környezetismeret, természetismeret
- magyar irodalom
- osztályfőnöki
- etika /hit- és erkölcstan
- testnevelés
- biológia, kémia, fizika, földrajz
- technika és tervezés
- nyelvórák
- ének-zene

Alsó tagozat

Témakör	1.évfolyam	2.évfolyam	3.évfolyam	4.évfolyam
Jellemző tanulói megismerő tevékenység	Saját testük működésének megfigyelése	Mérések a testen	Életünk környezeti feltételeinek vizsgálata	Különböző korú emberek életműködéseinek összehasonlítása
Vizsgálódás fókusza	Érzékszerveink szerepe megismerésben	Szerveink működésének megismerése	Környezeti változások hatása életünkre	Az ember életkori szakaszai
Egészségnevelési feladatok	Óvodáskori egészségszokások továbbfejlesztése egészséges és beteg állapot megkülönböztetése	Helyes test- és fogápolás Ártalmas hatások elkerülése	Betegápolás Betegségek megelőzése	Egészséget károsító szokások kialakulásának elkerülése
	Napirend	Helyes napirend	Helyes étrend	Káros szenvedély elkerülése
	Biztonságos közlekedés Gyalogos közlekedés	Gyalogos közlekedés	Kerékpáros közlekedés	Kerékpáros közlekedés

Felső tagozat

Témakör	5.évfolyam	6.évfolyam	7.évfolyam	8.évfolyam
Jellemző tanulói	Tápanyagaink,	Tápanyagaink,	Ivóvizek, levegő	Szerves

megismerő tevékenység	vitaminok	vitaminok	tisztasága (kémia)	anyagok alapvető ismerete: cukor, fehérje, örökítő anyag
Vizsgálódás fókusz	Természetismeret	Természetismeret	Az emberi szervezet folyadékbevitel ásványi sók szerepe	Embrián Szervrendszer működése betegségei
Egészségnevelési feladatok	Helyes táplálkozás	Sebek fertőtlenítése		Egészséges életmód táplálkozás, mozgás
	Környezet megismerése		Környezetszennyező anyagok egészségre való hatása	Az elemek és vegyületek élettani hatás
	Napirend			
	Káros szenvedély elkerülése			
	Biztonságos közlekedés, kerékpáros közlekedés			

Tanórán kívül

- mindennapos testnevelés,
- sportkör, szakkör
- iskolai étkezés,
- előadások,,
- versenyek
- kirándulások

Témák

Egészség – betegség

Táplálkozás – mozgás

Napirend – szabadidő helyes felhasználása

Személyi higiéné – testápolás – öltözködés

Káros szenvedélyek – helyes döntések

Szexuális kultúra

Családi élet jelentősége

Egészséges környezet és védelme

környezeti nevelés

Balesetek megelőzése – elsősegélynyújtás

Egészségnevelés várható eredményei

- A család szerepének megértése
- A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.

- A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása
- A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
- A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése
- Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
- Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
- A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
- A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
- A testi higiénia iránti igény kialakítása.
- A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
- Az egészséges életkörnyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
- A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
- Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Alsó tagozat

Az iskolába kerülő gyermekeket egy vagy két pedagógus gondjaira bízják. A tanító által kialakított környezet, az általa adott viselkedési minta, értékrend a környezeti nevelés szempontjából is döntő. Az esztétikus, rendezett környezet, a mindennapi élet megszervezése segíti az új környezetben való eligazodásban a kisiskolásokat és felkelti a vágyukat az iskolai élethez, munkához nélkülözhetetlen tisztaság és rend iránt.

Bár tudjuk, hogy a kisgyerekek először az olvasás – írás – számolás rejtelmeivel vannak elfoglalva, szívesen csodálkoznak rá egy-egy természeti jelenségre, szépségre is. Az iskolaérett gyermek közvetlen környezetének számos jelenségével találkozott már, sok személyes emléke, tapasztalata van, de ennek olykor nincs is tudatában.

A tanító dolga, hogy a mozaikszerű tudás-darabokat egymás mellé illessze, rendszerezze. Az iskola e feladaton túl azzal alapozza meg a kisgyermekeknek a környezetük állapota iránti érzékenységet, ha legszűkebb környezetüket, a tantermüket, iskolájuk egyéb életterét illetve az ezek használatát szabályzó napirendjüket rendezetté teszi.

Az első osztályosok természetszerűen fogadják el a tanító magatartását, viselkedését, utasításait, véleményét. A tiszta környezet (beleértve a mellékhelyiségeket, az iskolaudvar állapotát is), a mozgásigény kielégítése, a szétválogató hulladékgyűjtés (elemek, papír, komposztálható életmaradékok) napi gyakorlata természetes velejárói iskolánkban a tanulók hétköznapijainak.

A későbbi években ez a kör bővíthet, tudatosodhat. A tanító egyben osztályfőnök is: az osztály életének szervezésében hatékonyan segítheti a környezeti nevelést (állatok, növények gondozása az osztályteremben; a környezetvédelem jeles napjainak

megünneplése; kirándulások szervezése az élő természet és az épített környezet szépségének átélésére, stb.).

A családdal való kapcsolata lehetővé teszi, hogy közös programok szervezésével a szülőkre is hatással legyen.

A környezetismeret tantárgy a gyermek által megismerhető, valóságos környezet megfigyelésével, vizsgálatával kielégítheti a gyermeki kíváncsiságot. Felkelti a természeti jelenségek megismerésének vágyát, bemutatja az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében.

Felső tagozat Különböző foglalkozásokon történik tanulóink szemléletének formálása. Foglalkozásainkon kiemelt helyet kapnak azok a témák és problémák, melyek a hétköznapi élettel kapcsolatosak, ezekkel a diákok nap, mint nap találkozhatnak. Így válik majd természetessé a környezet adekvát magatartás, a tudatos állampolgári viselkedés a mindennapokban.

Célkitűzéseink

Választott programjaink és az alkalmazott módszereink:

- fejlesztjük a tanulók szociális képességeit,
 - új ismeretek megszerzésére biztosítunk lehetőséget (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés),
 - rendszerezzük, szelektáljuk, elmélyítjük a már meglévő ismereteket,
 - szintetizáljuk az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket, rendszerszemléletre tanítunk,
- kritikus gondolkodást alakítunk ki,
 - a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban,
- fejlesztjük a környezeti harmónia iránti igényt, képességeket alakítunk ki (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás),
- ösztönözzük az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítását,
 - környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat alakítunk ki,
 - a hagyományok tiszteletére nevelünk,
- követendő mintákat mutatunk,
- felelősségteljes cselekvésekre ösztönzünk (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulóknak, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette.

Szempontjaink a módszerek kiválasztásakor

- alkalmazkodjunk az életkori sajátosságokhoz,
- vonjunk be minél több tanulót,
- az iskola keretein túl is legyünk hatással,
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen,
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzünk, kerüljük a katasztrófapedagógiát,
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozunk, kötődünk a napi élethez,
- sok élményt nyújtunk a tanulóknak,

- az érzelmeiken át hatunk,
- a személyes megtapasztalásokat részesítjük előnyben,
 - együttműködésen alapulnak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők stb.),
 - a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységre, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretere alapozunk,
 - sok játékos elemet alkalmazunk.

Egyéb tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Igyekszünk élményszerűen tanítani, tapasztalatszerzésekre építeni oktatásunkat.

Az osztályfőnöki órák keretébe, tartalmába illeszthető leginkább a környezeti nevelés.

Környezetismeret:

A tantárgy legfontosabb célja, hogy a gyermekek életkori sajátosságaira, kognitív fejlődésére, valamint kíváncsiságára építve képessé tegye őket szűkebb és tágabb környezetük, valamint saját testük megismerésére, a változások megértésére, alapvető ok-okozati összefüggések meglátására.

Kiemelt jelentőségű, hogy a gyermekek saját tapasztalataikon keresztül olyan természettudományos tapasztalatok birtokába jussanak, melyek segítik eligazodásukat az őket körülvevő természeti, társadalmi és gazdasági környezetben, valamint képessé teszi őket arra, hogy környezetükkel harmonikusan együtt éljenek. A tantárgy tanulása során tehát erősíthető a környezet iránti érdeklődés, felelősségvállalás.

Alapvető fontossággal jelenik meg a tantárgy céljai között az egészség megőrzése és az egészséges életvitel összetevői közötti összefüggés felismerése, az egészséges életmód szokásainak alakítása, valamint az egészséget károsító hatások tudatos kerülésére való nevelés.

A tantárgy céljaiból következik, hogy szükségszerűen szervesen kötődik a hétköznapi élethez, s így erősen gyakorlatorientált. A tevékenységek végzése során szerzett élmények biztosítják a megismerés és felfedezés örömét, ezáltal hozzájárulnak ahhoz, hogy folyamatos legyen a tanulók motivációja arra, hogy a környezetismeret tárgykörébe tartozó problémákat minél mélyebben megismerhessék, megérthessék.

Vizuális kultúra:

A vizuális kultúra tantárgy tartalmát képezi a tárgy- és környezetkultúra is, ami az ember tervezett tárgyi és épített környezetét jelenti. Fontos, hogy ezt a tanulók saját élményeik és megfigyeléseik alapján tudják bemutatni.

Technika és tervezés:

A tantárgy olyan értékrendet közvetít, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, emellett a természettudományos tantárgyak előkészítésében, a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszert alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos műveltségét, segíti a mindennapi életben felmerülő problémák megoldását. Fontos, hogy a tanulók az alkotó tevékenységéhez minél szélesebb körű (környezetükben, a természetben megtalálható) anyaghasználat legyen biztosítva.

Magyar nyelv és irodalom:

A tantárgyi keretek között a tanulónak lehetősége nyílik az élő világhoz való emberi viszonyulási rendszerből, a természeti környezetből vett témán alapuló szépirodalmi és ismeretterjesztő művek megismerésére.

Ének-zene:

A tantárgy tartalmát képezi a tárgyi, környezeti zörejek, hangok megismerése, a természet ihlette, valamint az ember és környezetének kapcsolatáról szóló dalok, zeneművek, népi játékok és mondókák megismerése.

Etika:

A tantárgy magába foglalja az ember fontos viszonyulását környezetéhez és önmagához. Fontos, hogy a tanuló azonosítani tudja a testi és lelki állapotok néhány fő jellemzőit, az érzelmek hatását a fiziológiai állapotokra, illetve ismerje az egészséges életmód alapelemeit, az egészségmegtartó stratégiákat.

Kiemelt szerepet kap a tantárgy oktatása során a természet rendjének megőrzése a fenntarthatóság érdekében, továbbá az, hogy a tanuló meg tudja fogalmazni személyes felelősségét a természeti és tárgyi környezet iránt, megoldási javaslatot tudjon tenni környezetének megőrzésére, esztétikus fejlesztésére.

Környezeti nevelés tartalma az iskola felső tagozatán

Természetismeret:

A természettudomány tantárgy összekötő szerepet tölt be az alsó tagozatos környezetismeret és a 7. osztálytól diszciplináris keretek között oktatott természettudományos tárgyak (biológia, fizika, földrajz, kémia) között. Célja a természeti törvényszerűségek, rendszerek és folyamatok megismerése. A természettudomány tanulási-tanítási folyamatában alapvető szerepe van a tanulók aktív közreműködésével megvalósuló, egyszerű kísérletek tervezése, végrehajtása, megfigyelése és elemzése. Mindezeket nagyon fontos kiegészíteni terepi tevékenységekkel is, ami nem csupán a természetben történő vizsgálódást jelenti, hanem akár városi környezetben is megvalósulhat. Szervesen kell, hogy kötődjön a hétköznapi élethez, és erősen gyakorlatorientált.

A kétéves ciklus során a tanulók megismerik a növények és állatok testfelépítését, jellemző tulajdonságait, a természetben és az ember szempontjából betöltött szerepüket. Tárgítva a kört, az életközösségek vizsgálata során megértik az élő és élettelen környezet kölcsönhatásait, a szervezet és az életmód összefüggéseit. Részletesen foglalkoznak az élő és élettelen környezeti elemeket érintő környezet- és természetvédelmi problémákkal, valamint a fenntartható fejlődés témakörével is. Külön témakör foglalkozik az emberi szervezet felépítésével és működésének megismerésével, amelyen belül nagy hangsúlyt kap a testi és lelki egészség megőrzésének és az egészséges életmódnak a kérdésköre.

Külön témakör foglalkozik az élettelen környezet elemeivel, ezek állandóságával és változásaival. Hangsúlyosan jelenik meg a rendszerek törvényszerűségeinek vizsgálata, a felépítés és az alkalmazhatóság összefüggései, az anyag és az energia témaköre. A témakör a természettudományos elgondolások mellett számos esetben a folyamatok olyan társadalmi vetületeire is rávilágít, mint például az energiatakarékosság, ezzel is hangsúlyozva az emberi felelősséget az egészség és a természeti-környezeti rendszerek védelmében.

Kémia:

A kémia oktatása során egyrészt be kell mutatni a kémiának az élet minőségének javításában betöltött alapvető szerepét, az új anyagok előállításának szépségét és hasznosságát. Fontos, hogy a tanulók megismerjék a mindennapi életben használt vegyszerek felhasználását, ezeknek a természeti környezetre gyakorolt hatását.

Fizika:

A tantárgy oktatásában fontos szerepet tölt be az egészségmegőrzéssel, a globális környezeti problémákkal, a természeti erőforrások felelős felhasználásával összefüggő problémák megismertetése a tanulókkal.

Biológia:

Az elsajátított biológia tudás eszközöket ad a tanulók kezébe, amelyekkel a körülöttük lévő élővilágot tanulmányozhatják. A tanulók önmagukat, mint biológiai lényt is vizsgálják, a sejtektől a szervrendszereken át a szervezet egészéig felépítve az emberi testről és szellemi, lélektani működéséről alkotott képüket. Az ember biológiai és társadalmi lény, a biológia tanulása hozzásegít e kettősség tudatos szemléletéhez. A tanuló felismeri az öröklött és a szerzett tulajdonságaiban rejlő lehetőségeit, a testi és szellemi képességek kibontakoztatásának személyes felelősségét. Az önismeret fejlesztését szolgálják az interaktív tanulási formák, a fejlesztő szemléletű ön- és társértékelés.

Kiemelt szerepet kap az élővilág és az ember kapcsolata, fenntarthatóság, illetve az egészségmegőrzés és az alapvető elsősegélynyújtási ismeretek.

Földrajz:

A földrajztudomány a természeti és társadalmi-gazdasági környezet jelenségeit, folyamatait a természet- és társadalomtudományok vizsgálati módszereire egyaránt építve — mutatja be, ezáltal sajátos helyet foglal el, és összekapcsolja a természet- és társadalomtudományokat.

A tanítás során különös hangsúlyt kap, hogy a tanulók megértsék Földünk, mint egységes rendszer sérülékenységet, ahol az ember természeti és társadalmi lényként él, létezése és tevékenysége növekvő mértékben átalakítja, és ezzel veszélyezteti ennek a rendszernek az egyensúlyát, amelynek következményei az emberiség jelene és jövője szempontjából igen súlyosak is lehetnek. A földrajz tantárgy komplex természet- és társadalomtudományi szemléletének köszönhetően feltárja az egyensúly megbomlásának természeti és társadalmi okait, megoldást keres az egyensúly helyreállítására. Szemléletformálásra képes, ezért kiemelkedően fontos szerepet tölt be a környezettudatosság kialakításában.

Élő idegennyelv (angol, német):

Az idegen nyelvek tanítása eltér a többi tantárgyétól abból a szempontból, hogy nem a tartalmi ismeretek átadásán van a hangsúly, hanem azoknak a készségeknek a kialakításán és állandó fejlesztésén. Ennek ellenére a nyelvtanulás során állandóan visszatérő elemek a környezetvédelemmel és egészségmegőrzéssel kapcsolatos témakörök.

Történelem:

A történelem tantárgy keretein belül a tanulók megismerhetik, hogy a földrajzi, természeti környezet milyen hatással van az egyén, valamint egy népcsoport, egy ország életére. Emellett pedig nyomon követhetik azt is, hogy az emberi tevékenységek milyen építő és romboló hatást tudnak gyakorolni környezetükre.

Állampolgári ismeretek:

Az állampolgári ismeretek tantárgy tanulása révén a tanuló támpontokat kap a mindennapi életben történő tájékozódásához. Kiemelt szerepet kap a szűkebb környezet, a lakóhely megismerése, a település fejlesztésével kapcsolatos javaslatok, tervek készítése.

Hon- és népismeret:

A hon- és népismeret teret biztosít azoknak az élményszerű egyéni és közösségi tevékenységeknek, amelyek a család, az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza, a Kárpátmedence, a magyar nemzet és a Magyarországon élő népek megismeréséhez vezet. Ösztönöz a szűkebb és tágabb szülőföld, a magyar nyelvterület és a Kárpátmedence hagyományainak és történelmi emlékeinek felfedezésére, a még emlékezetből felidézhető vagy az élő néphagyományok gyűjtésére.

Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés

A gyerekek osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Az átalakuló iskolarendszerben az osztályfőnöki feladatok azonban bővülnek, e tennivalók körül is egyre több a bizonytalanság. Az iskola szellemiségén, a vezetői elvárásokon túl az osztályfőnök személyisége és elhivatottsága döntő a gyerekekben kialakuló, formálódó valóságkép kialakulásában. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. Igényessége, elvárásai, értékrendje a tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja.

Az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása nem meghatározó a környezeti nevelés szempontjából. Inkább általános tájékozottsága, problémafelismerő és -feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

Egy osztályterembe való belépéskor már ránézésre látszik annak hangulata, atmoszférája. Tükröződik valami a benne élő közösségről, abból, ahogyan a tanulók saját maguknak teremtetett környezetükben élnek. Ismerősként cseng ez az év eleji feladat: teremdíszítés. Szerencsés esetben ez nem öncél, hanem határozott környezetkialakítási terveket rejt, tartalmakat fed. A mikrokörnyezet felfedezése, igényes, gondos alakítása, megóvása életünk minden helyszínén fontos lépés. Nem egyszerűen dekorálás tehát, hanem a környezetkultúra fejlesztésének eszköze.

A környezet megóvására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Kiemelkedő szerepet játszik az osztályfőnök abban is, hogy összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, illetve lehetőségeit. Például: óhatatlanul felmerülnek a fogyasztói társadalom problémái: táplálkozási szokások, az iskolai büfé kínálata, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciók is kiegészíthetik és összefűzhetik az egyes szaktárgyakat.

Az osztályfőnöki tevékenység eredményességét fokozza, ha az osztályfőnöki órák témájának kínálata nem ad hoc jellegű, ismétlődésekkel teli, hanem legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs program. Tervezése az osztályban

tanító valamennyi pedagógus együttgondolkozását kívánja meg. A tanári együttműködésnek ez a formája a testület erejét fokozza, hatékonyságát növeli. Természetesen mindez az osztályfőnök összetartó munkájára épít.

Néhány témakört ajánlunk, amely köré egy-egy tanév során (az életkort és a tanulmányokat figyelembe véve) az osztályközösség környezeti nevelése szerveződhet.

5. évfolyam

A közösségben elfoglalt hely.

Felelősségvállalás.

Saját környezetünk megteremtése

Szűkebb, tágabb környezetünket nemigen ismerjük, megszoktuk, elsiklunk fölötte.

Szükségszerű évnitő feladat az osztály egészére nézve a saját környezet megteremtése.

A közösségben elfoglalt helyet erősítheti, javíthatja. Elismerést érdemel az ez irányú felelősségvállalás. Emellett az iskolai környezetből, a lakóhelyről való kilépés — a tágabb környezettel való ismerkedés — szélesítheti a skálát. Kézenfekvő lehet valamely helyi környezeti értékkel való virtuális és valós találkozás. Helyünk a szomszédok közösségében: Mit adunk? Mit kapunk? Mit tehetünk?

6. évfolyam

A környezet hatásai. Természeti értékek. Természetvédelmi, környezetvédelmi rendszerek

A környezetet mi, emberek károsítjuk, romboljuk. A természet értékeit olykor nem vesszük észre, nem értékeljük. Mi segíthet? A megfelelő ismeret. Majd erre építve a megóvás és az értékteremtés iránti szándékot és cselekvőességet kell formálnunk. A nemzeti parkokba való ellátogatás például, biztos háttérrel adhat a hazai, sokszínű természeti környezet megismeréséhez. Eközben a környezetünket ért „támadások” is felismerhetőkké lesznek. Feltérképezésük megalapozza a következő év tennivalóit.

7. évfolyam

A fogyasztói társadalom. A hulladék

Tudjuk, hogy nem jól csináljuk. És mégsem változtatunk vásárlási szokásainkon? Mit veszünk? Mikor, miért? Hogyan vagyunk átverve, manipulálva a csalóka reklámok által? Miért vásárolunk drága pénzen hulladékot? Hol van a szemét, amikor nincs? Valóban eltűnt, vagy csak nem látható? Ezekre és ezekhez hasonló kérdésekre keresünk választ. Vásárlási felmérések, interjúk, kérdőívek segíthetik a feltárást. Szennyvíztisztító, hulladéklerakó felkeresése a megoldás egyik lehetőségét mutatja be.

8. évfolyam

A varázsszó: energia

Miből lesz? Talán a semmiből keletkezik? Mivé válik? Hol tűnik el észrevétlenül? Valóban eltűnik, vagy átalakul? Mit ad nekünk, és mit vesz el unokáinktól? Tegyük láthatóvá, megfoghatóvá, mérhetővé, utolérhetővé! Látogassunk el valamilyen bányába, ű, közüzemi szolgáltatóhoz. Vegyük „nagyító alá” közüzemi számláinkat!

Nem hagyományos tanórai keretben, az erdei iskolában tudjuk szintetizálni az egész évben tanult ismereteket, készségeket.

Terepgyakorlatokat, tanulmányi kirándulásokat minden tanévben szervezünk. Tanórán kívüli programok

A tanórán kívüli programok igen változatos formákat biztosítanak a környezeti nevelés terén. Környezet- és természetvédelmi vetélkedőkre készülünk, tanulmányi

versenyeken veszünk részt, különböző gyűjtési akciókat folytatunk (elem-, alumínium-, papírgyűjtés), kiállításokat rendezünk, szakköröket szervezünk, zöld könyvtárunkat aktívan használjuk, iskolakert projektünket és zöld hagyományainkat (faültetés, irodalmi és művészeti műsorok) folytatjuk.

A környezeti nevelés lehetséges módszerei azok, amelyek aktivizálják, cselekvésre készítetik, tevékenységekre ösztönzik a tanulókat. A természet közeli, környezethez illeszkedő tanulási helyzetek eredményessége szempontjából fontosak az együttműködő (kooperatív) tanulási formák, a páros, csoportos feladatok, észlelési, megfigyelési, mérési gyakorlatok, valamint azok a munkamódszerek, melyek az ismeret megszerzésének, az alkotás folyamatának a megtervezésébe is bevonják a tanulókat. A kooperatív tanulási technikák segítő kölcsönösségen alapulnak. A tanulók közötti közvetlen gondolatcserére, funkcionálisan is megszervezett együttes cselekvésekre, együttműködő magatartásra épülnek, így fejlesztik az ismeretszerzés megszervezésének képességét, teret adnak a beszámolásra, az ismeretek megosztására, átadására. Az együttes siker lehetősége pozitív csoportélményt nyújthat, a tanulásban való részvétel mind a személyiség, mind a közösség fejlődését segíti.

Az erdei iskola olyan többnapos, a szorgalmi időben megvalósuló, a szervező intézmény székhelyétől különböző helyszínű, környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység, melynek során a tanulás folyamatát – tanulói képességek fejlesztését és a tananyag elsajátítását – a tanulók aktív, tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen összehangolja. A választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez kapcsolja. A környezeti nevelés sajátos értékelési formái iskolánkban

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Nevelő tevékenységünk során szakítani szeretnénk a passzív befogadás, a konvergens gondolkodás egyeduralkodásával, a beszűkítés, az uniformizálás rossz gyakorlatával. Az értékmegőrzésre, az értékteremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

A környezeti nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. E nevelődésben az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének! A fejlődés folyamatos követése, és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és a beállítódásának értékelése magatartásuk és szorgalmuk minősítéseként is megjelenik. Az iskolánk környezeti nevelési munkájának mérése, értékelése több szempontból eltér az iskola életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a környezetvédelem szakmai ismeretek mellett viselkedési módot, értékrendet is képvisel. A szakmai ismeretek mérését folyamatosan végezzük, évfolyamonként egyre bővülő követelményrendszer alapján.

A környezeti nevelési munkaközösség programját egy évre előre megtervezzük, mely az iskolai munkaterv része, tevékenységeinkről félévente beszámolunk a tantestületnek.

III. Záró rendelkezések

A Pedagógiai Program hatálybalépése

A Pedagógiai Program 2024. év 09. hó 01. napján a fenntartó jóváhagyásával lép hatályba, és visszavonásig érvényes. A felülvizsgált Pedagógiai Program hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti a 2023. év 06. hó 27. napján készített (előző) Pedagógiai Program.

A Pedagógiai Program felülvizsgálata

A Pedagógiai Program felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi a fenntartó, a nevelőtestület, a diákönkormányzat, az intézményi tanács, ennek hiányában az iskolaszék, óvodaszék, kollégiumi szék, ennek hiányában a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást a/az főigazgatóhoz/igazgatóhoz kell betérjeszteni. A Pedagógiai Program módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

Kelt: TATABÁNYA, 2024. év 08. hónap 26. nap

Nádaszai Dániel
igazgató

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Pedagógiai Programot a székhelyintézmény alsós, felsős, humán, reál , a Hadsereg utcai telephely alsós, felsős, osztályfőnöki-szabadidős, a Verebély László utcai telephely alsós, osztályfőnöki-szabadidős, intézményértékelő-koordináló szakmai munkaközössége 2024. év 08. hó 21. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szakmai munkaközösség véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: TATABÁNYA, 2024. év 08. hónap 21. nap

a székhelyintézmény felsős

munkaközösség vezetője

A Pedagógiai Programot az intézményi tanács 2024. év 08. hó 26. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: TATABÁNYA, 2024. év 08. hónap 26. nap

.....
Szabó Tünde

intézményi tanács képviselője

A Pedagógiai Programot a szülői szervezet 2024. év 08. hó 26. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen Pedagógiai Program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: TATABÁNYA, 2024. év 08. hónap 26. nap

.....
szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai Program a nevelőtestület bevonásával 2024. év 08. hó 26. napján került megalkotásra, melyről jegyzőkönyv és jelenléti ív készült.

Kelt: TATABÁNYA, 2024. év 08. hónap 26. nap

Dávid János
igazgató

P.H.

Székely László
a nevelőtestület képviselője

Jelen Pedagógiai Programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében a Tatabányai Tankerületi Központ képviseletében mint az intézmény fenntartója jóváhagyom. Az esetlegesen felmerülő finanszírozási igények a kötelezettségvállalás rendje szerint, egyedileg kerülnek elbírálásra.

Kelt: Tatabánya, 2024. év augusztus hónap 30. nap

Vereckei Judit

Vereckei Judit
tankerületi igazgató
fenntartó képviselője

JH

